

Regum III

Ascēdit s̄ osee salmanasar, et cū sibi tributariū fecit iterū rebellat osee: et incarcerat euz salmanasar: isrl̄ trāslat̄ est in assyrios. De colonis missis in samariā q̄s occidebāt leones, mittitur sacerdos de isrl̄ q̄ eos doceat legē dei q̄ ei credere noluerunt.

Ca. XVII

Anno duodecimo achā regis iuda regnavit osee filius hela in samaria sup̄ isrl̄ nouē annis: fecitq̄ malū corā dño: s̄ nō sic reges isrl̄ q̄ añ eū fuerūt. **C**ōtra hūc ascēdit salmanasar rex assyriorū, et fact̄ ē ei osee fū: reddebatq̄ illi tributa. Cūq̄ dephēdisset rex assyriorū osee q̄ rebellare nitēs misisset nūcios ad sua regē egypti: ne p̄staret tributa regi assyriorū: sicut singulis annis solit̄ erat: obsedit eā et vinctū misit in carcerē. puagatusq̄ ē oēs trā et ascēdēs samariā obsedit eā trib̄ ānis. Anno at̄ nono osee cepit rex assyriorū samariā, et trāstulit isrl̄ in assyrios: posuitq̄ eos in haylā et in aboz iuxta fluiū gozan in ciuitatib̄ medoz. Factū ē at̄ cū peccassent filij isrl̄ dño deo suo q̄ eduxerat eos de terra egypti de manu pharaonis regis egypti, coluerunt deos alienos: et ambulauerūt iuxta ritū gentiū q̄s p̄sumperat dñs in p̄spectu filioꝝ isrl̄: et regū isrl̄: q̄z s̄c̄ fecerāt. Et irritauerūt filij isrl̄ v̄bis nō rectis dñm deū suū: et edificauerūt sibi excelsa in ciuitatib̄ suis a turre custo dū vsq̄ ad ciuitatē munitā. **F**ecerūtq̄ sibi statuas et lucos in oī colle sublimi, et subter oē lignū nemorosus: et adolebāt ibi incēsus sup̄ aras in morē gentiū q̄s trāstulerat dñs a facie eoz. **F**ecerūtq̄ verba pessima irritātes dñm, et coluerunt imundicias de q̄bus p̄cepit eis dñs ne facerent verbū b̄. **E**t testificatus est dñs in isrl̄ et in iuda p̄ manū oīm p̄p̄barū et videntū dicēs. **R**euertimini a v̄is v̄ris pessimis, et custodite p̄cepta mea et ceremonias, iuxta oēm legē quaz p̄cepi p̄rib̄ v̄ris, et sicut misi ad vos in manu suoꝝ meoꝝ p̄p̄barū. **Q**ui nō audierūt: s̄ indurauerūt ceruicē suā iuxta ceruicem patꝝ suoꝝ q̄ noluerunt obedire dño deo suo: et abiecerūt legitima ei, et pactū qd̄ pepigit cū patrib̄ eoz: et testificatiōes q̄b̄ p̄testat̄ est eos, secutiq̄ sūt vanitates et vane egerūt: et secuti sunt gētes q̄ erant p̄ circūitus eoz sup̄ quib̄ p̄ceperat dñs eis vt nō facerēt sicut et ille faciebāt. **E**t dereliquerūt oīa p̄cepta dñi dei sui, feceruntq̄ sibi p̄statiles duos vitulos et lucos et adorauerunt vniuersam militiam celi. **S**eruiērūtq̄ baal, et cōsecrauerunt filios suos et filias suas p̄ ignē. **E**t diuinationi inserviebāt et augurijs: et tradiderūt se vt facerēt malū corā dño et irritarēt eum. **I**ratuq̄ est dñs vehementer israeli, et abstulit eos a cōspectu suo: et nō remāsit nisi tribus iuda tantummodo. **S**ed nec ip̄e iuda custodiuit mādata dñi dei sui, veruntamē ambulauit in errorib̄ isrl̄

quos opatus fuerat. **P**roiecitq̄ dñs oē semen isrl̄ et afflxit eos et tradidit eos in manu diripientiū, donec p̄iceret eos a facie sua. ex eo iā tpe q̄ scissus ē isrl̄ a domo dauid, et cōstituerūt sibi regē hieroboā filiū nabath. **S**epauit enī hieroboam isrl̄ a dño, et peccare eos fecit pctm̄ magnū. **E**t ambulauerūt filij isrl̄ in vniuersis pctis hieroboā que fecerat et nō recesserunt ab eis vsq̄q̄ dñs auferret isrl̄ a facie sua, sicut locut̄ fuerat in manu oīm seruoꝝ suoꝝ p̄p̄barū. **T**rāslatusq̄ est isrl̄ de terra sua in assyrios vsq̄ in diē hanc. **A**ddurit autē rex assyriorū viros de babilone et de cutba et de abaiath et de emath et de sepharuaiz et collocauit eos in ciuitatib̄ samarie pro filijs isrl̄, q̄ possederūt samariā et hītauerūt in vrbib̄ eius. **C**unq̄ ibi habitare cepissent nō timebant dñm, et imisit eis dñs leones q̄ interficiebāt eos. **N**unciatūq̄ est regi assyriorū et dictum. **V**entes q̄s trāstulisti et hītare fecisti in ciuitatib̄ samarie ignorāt legitima dei terre, et imisit in eos dñs leones: et ecce interficiūt eos, eo q̄ ignorēt ritum dei terre. **P**recepit autem rex assyriorū dicens. **D**ucite illuc vnum de sacerdotib̄ q̄s inde capti uos adduxistis, vt vadat et hītet cū eis, et doceat eos legitima dei terre. **I**git̄ cū venisset vnus de sacerdotib̄ bis q̄ captiui ducti fuerāt de samaria: hītauit in bethel, et docebat eos quō colerent dñm. **E**t vnaq̄q̄ gēs fabricata est deū suū. **P**osuerūtq̄ eos in phanis excelsis q̄ fecerāt samarite gēs: et gēs in vrbib̄ suis in q̄b̄ hītabāt. **V**iri enī babilonij fecerūt sochor benoth: viri autē cutbēni fecerūt nergel, et viri de emath fecerūt asuina. **P**orro euei fecerūt nebaā et tarchan. **V**i autē q̄ erant de sepharuaiz cōburebāt filios suos igni. **A**dramelech et Anamelech dijs sepharuaiz et nichilomin̄ colebāt dñm. **F**ecerūt autē sibi de nouissimis sacerdotes excelsorū: et ponebāt eos in phanis sublimib̄. **E**t cū dñm collerēt: dñs q̄ suis seruibant iuxta cōsuetudinē gentiū de quibus trāslati fuerāt samariā. **V**sq̄ in p̄ntem diē morē sequunt̄ antiquū, nō timēt dñs, neq̄ custodiūt ceremonias ei, atq̄ iudicia et legē et mandatū qd̄ p̄ceperat dñs filijs iacob quem cognominauit isrl̄, et pcusserat cū eis pactum et mandauerat eis dicēs. **N**olite timere deos alienos: et nō adoretis eos neq̄ colatis eos: et nō imoletis eis, sed dñm deum v̄m q̄ eduxit vos de terra egypti in fortitudine magna et in brachio extēto, ip̄m time te et illū adorate et ip̄i imolate. **C**erimonias q̄z et iudicia et legē et mādatū qd̄ scripsit vobis custodite: vt faciatis cūctis dieb̄ et nō timeatis deos alienos. **E**t pactū qd̄ pcussit vobiscū nolite obliuisci, nec colatis deos alienos: sed dñm deū v̄z time te, et ip̄e eruet vos de manu oīm inimicoꝝ vestroꝝ. **I**lli v̄o nō audierūt s̄ iuxta p̄suetudinē

Regum III

suā p̄stinā p̄petrabāt. Fuerūt igit̄ gētes iste t̄mētes q̄dē d̄n̄m. s̄z m̄bilomin? ⁊ ydolis suis scr̄uientes. Nā filij eoz ⁊ nepotes sicut fecerūt patres sui: ita faciūt vsq̄ in presentem diem.

C. S. De regno Ezechie q̄ fecit rectū. q̄ serpētem eneū p̄fregit quē fecit moyses: ⁊ plura alia h̄mōi: ⁊ p̄ eū ascēdit Salmanasar q̄ trāstulit isrl̄ i assyrios. post hunc ascēdit rex sennacherib et cepit vniuersas ciuitates iuda ⁊ iudixit ezechie regi iude. ccc. talēta argēti: ⁊ triginta auri: q̄ misit ad rapsaces q̄ noluit loq̄ syraice.

XVIII

A Anno tertio osee filij hela regis isrl̄ regnauit ezechias filius achā regis iuda. Viginti q̄q̄ annoz erat cū regnare cepisset. ⁊ vngintidūc ānis regnauit in hierl̄m. Nomen matris eius abisa filia zacharie. Fecitq̄ qd̄ erat bonū corā d̄no. iuxta omnia q̄ fecerat d̄s p̄f̄ eius. Ipse dissipauit excelsa ⁊ cōtriuuit statuas ⁊ succidit lucos. p̄fregitq̄ sp̄p̄tē eneū quē fecerat moyses. Siq̄dē vsq̄ ad illud t̄ps filij isrl̄ adolebāt ei incensum. Vocauitq̄ nomē ei? nohestā. Et in d̄no deo isrl̄ sperauit. Itaq̄ post eum nō fuit similis ei de cunctis regib? iuda: s̄z neq̄ i his q̄ añ euz fuerūt ⁊ adhestit d̄no. ⁊ nō recessit a vestigijs eius: fecitq̄ mandata ei? q̄ precepat d̄ns moysi. vñ ⁊ erat d̄ns cū eo. ⁊ in cunctis ad q̄ p̄cedebat sapienter se agebat. Rebellauit q̄ cōtra regē assyroz: ⁊ nō seruiuit ei. Ipse p̄cussit philisteos vsq̄ ad gazā: ⁊ oēs terminos eoz a turre custodum: vsq̄ ad ciuitatē munitaz. Anno q̄rto regis ezechie q̄ erat ann? septim? osee filij hela regis isrl̄ ascendit salmanasar rex assyroz samariā: et oppugnauit eā: ⁊ cepit. Nā post ānos tres āno sexto ezechie. id ē nono āno osee regis isrl̄. capta ē samaria. ⁊ trāstulit rex assyroz israhel in assyrios. collocauitq̄ eos in hayla ⁊ i aboz fluijs gozā in ciuitatib? medoz. qz nō audierūt voces d̄ni dei sui. sed p̄tergressi sunt pactū eius. Quia q̄ preceperat moyses. seruis d̄ni non audierunt neq̄ fecerūt. Anno quarto decimo regis ezechie ascendit sennacherib rex assyroz ad vniuersas ciuitates iuda munitas. ⁊ cepit eas. Tunc misit ezechias rex iuda nuncios ad regem assyroz in lachis dicēs. Peccaui. Recede a me. ⁊ oē qd̄ imposueris mihi ferā. Iudixit itaq̄ rex assyroz ezechie regi iude trecēta talenta argēti: et triginta talēta auri. Deditq̄ ezechias oē argētum qd̄ reptus fuerat in domo d̄ni. ⁊ i thesauris regis. In t̄pe illo cōfregit ezechias valuas templi d̄ni ⁊ laminas auri q̄s ip̄e affixerat: et dedit eas regi assyroz. Misit autē rex assyrozum tarthā ⁊ rapsaris ⁊ rapsacen de lachis ad regem ezechia cū manu valida hierl̄m. Qui cū ascēdisent venerūt hierl̄m ⁊ steterunt iuxta aqueductū piscine superioris q̄ est i via agri fullonis. vocaue

runtq̄ regem. Egressus ē autē ad eos eliachim filius belchie prepositus domus. ⁊ sobna scriba ⁊ ioabe filius asaph a cōmentarijs: dixitq̄ ad eos rapsaces. Loq̄mini ezechie. Hec dicit rex magnus rex assyroz. Que est ista fiducia q̄ niteris? Forsitā inisti cōsiliū: vt prepares te ad prelium. In q̄ cōfidis vt audeas rebellare. An sp̄as in baculo arundineo atq̄ cōfracto egypto. Sup̄ quē si incubuerit hō cōminutus ingrediet manū ei? ⁊ p̄forabit eā. Sic est pharao egypti oibus q̄ cōfidunt i se. q̄ si dixeritis mihi in d̄no deo n̄ro habem? fiduciā. nōne iste est cuius abstulit ezechias excelsa ⁊ altaria ⁊ precepit iude ⁊ hierl̄m añ altare b̄ adorabitis in hierusalē. Nūc igit̄ transite ad dominū meū regē assyroz. ⁊ dabo vob̄ duo milia equoz. ⁊ videte an h̄re valeatis ascēsores eoz. Et quō potestis resistere añ vnū satrapā de seruis d̄ni mei minimis? An fiduciā h̄es in egypto p̄pter curr? ⁊ eq̄tes? Nūqd̄ sine d̄ni volūtate ascēdi ad locū istuz vt demolirer eū. D̄ns dixit mihi. Ascēde ad terrā b̄ac: ⁊ demolire eā. Dixerunt autē beliachī filius belchie ⁊ sobna scriba ⁊ ioabe rapsaces. Precamur vt loquar̄ nob̄ seruis tuis syraice: siq̄dē itelligim? h̄ac linguā ⁊ nō loquar̄ nob̄ iudaice audiēte pp̄lo q̄ ē sup̄ murū. R̄nditq̄ eis rapsaces dicēs. Nunqd̄ ad d̄n̄m tuū ⁊ ad te misit me d̄ns me? vt loq̄rer̄ f̄mones hos ⁊ nō potius ad viros q̄ sedēt sup̄ murū vt comedant stercoza sua: ⁊ bibāt vrinā suā vobiscū. Stetit itaq̄ rapsaces ⁊ exclamauit voce magna iudaice ⁊ ait. Audite v̄ba regis magni: regis assyrozum. Hec dicit rex. Non vos seducat ezechias. Non enī poterit eruere vos de manu mea. neq̄ fiduciā vob̄ tribuat sup̄ d̄n̄m dicēs. Erues liberabit nos d̄ns. ⁊ nō tradet̄ ciuitas h̄ in manu regis assyrozum. Nolite audire ezechia. Hec enī dicit rex assyroz. Facite mecū qd̄ vob̄ ē vtile. ⁊ egredimini ad me. Et comedet vnusq̄sq̄ d̄ vinea sua. ⁊ d̄ ficu sua ⁊ bibet̄ aq̄s de cisternis v̄ris: donec veniā ⁊ trāsferram vos i terrā q̄ sillis ē terre v̄se i terrā fructifera ⁊ fertile vini. terrā panis ⁊ vineaz. terrā oliuarū ⁊ olei ac mellis: ⁊ vinetis: ⁊ nō moriemini. Nolite audire ezechia q̄ vos decipit dicēs. D̄ns liberabit nos. Nunqd̄ liberauerūt d̄n̄ gētū terrā suā de manu regis assyroz. Ubi est de? emath ⁊ arphat? Ubi est deus sepbaruaīm ana ⁊ aua? Nunqd̄ liberauerunt samariā de manu mea? Qui nā illi sunt in vniuersis dijs terraz q̄ cruerūt regionē suā de manu mea. vt possit eruere d̄ns hierusalē de manu mea. Tacuit itaq̄ pp̄ls: ⁊ nō r̄ndit ei q̄c̄p̄. Siq̄dē p̄ceptum regis acceperant. vt nō r̄nderēt ei. Venitq̄ eliachim filius belchie prepositus domus ⁊ sobna scriba ⁊ ioabe filius asaph a cōmentarijs ad ezechiam scissis vestibus ⁊ nūcianturunt ei verba rapsaces.

ii. pal. xxxv. a
Eccli. xcvij. c
Esa. xxxv. a

ii. pal. xxxv. a

6

Regum III

L. S. Mittit ezechias ad esaiā. ezechias ex-
pādit lras corā dño. mittit esaias ad pfortādum
ezechiā angel⁹ centū octoginta milia occidit. de
assyrijs nocte illa reuertit senacherib i miniue. ⁊
ibi adorās i tēplo deū suū a filijs pprijs iterficiat.

Que cū audisset ezechias rex
scidit vestiūta sua. opt⁹ ē sacco. ingressus
q̄ ē domū dñi ⁊ misit eliachim ppositū
dom⁹ ⁊ sobnā scribā: ⁊ senes de sacerdotib⁹ op-
tos saccis ad esaiā ppbam filios amos. Qui di-
xerūt. Nec dicit ezechias. Dies tribulatiōis ⁊ in-
crepatiōis ⁊ blasphemie dies iste. Venerūt filij
vsq; ad ptū. ⁊ vires nō hz parturiēs. Si forte au-
diat dñs de⁹ tu⁹ vniuersa vba rapsac⁹ quē misit
rex assyrioz dñs su⁹ vt exprobraret deū viuētēz
⁊ argueret vbi q̄ audiuit dñs de⁹ tu⁹: ⁊ fac ora-
tionē p reliquijs q̄ repte sunt. Venerūt g⁹ serui
regis ezechie ad esaiā. Dixitq; eis esaias. Nec di-
cētis dño vestro. Nec dicit dñs. Nolite timere a
facie hmonū q̄s audistis quib⁹ blasphemauerūt
pueri reg⁹ assyrioz me. Ecce ego imittā ei spm: et
audiet nunciū ⁊ reuertet in terrā suā. ⁊ deiciam
eum gladio in terra sua. Reuersus est ergo rap-
saces ⁊ inuenit regē assyrioz expugnātēz lobnā
Audierat enī q̄ recessisset de lachis. Cūq; au-
disset de tharacha rege ethiopic: dicentes: ecce
egressus ē vt pugnet aduersus te. ⁊ iret cōtra eū
misit nuncios a ezechiam dicens. Nec dicite eze-
chie regi iuda. Non te seducat deus tu⁹ in quo
habes fiduciam neq; dicas. Non tradet hierlm
in manus regis assyriozum. Tu enī ipse audisti q̄
fecerunt reges assyriozum vniuersis terris: quo
modo vastauerunt eas. Num ergo solus pote-
ris liberari? Nunquid liberauerunt dij gentium
singulos quos vastauerunt patres mei gozan.
videlicet ⁊ aran ⁊ reseph et filios eden qui erāt
in thelassar. Vbi est rex emath et rex arphat. et
rex ciuitatis sepbaruaim ana et aua? Itaq; cūz
accepisset ezechias litteras de manu nunciōrū
et legisset eas. Ascendit in domū dñi: ⁊ expādit
eas coram domino ⁊ orauit in cōspectu eius di-
cens. Dñe deus israel qui sedes super cherubin
tu es. deus solus regum omniū terre. tu fecisti
celū et terrā. Inclina aurē tuā ⁊ audi. Aperi dñe
oculos tuos ⁊ vide. ⁊ audi omnia vba sennaché-
rib. q̄ misit vt exprobraret nob deū viuētē. Ne
re dñe dissipauerit reges assyrioz gētes ⁊ terras
oim ⁊ miserūt deos eoz in ignē. Non enī erāt dij
sed opa manūū hoim ex ligno ⁊ lapide: ⁊ perdi-
derūt eos. Nunc igit dñe deus nř saluos nos fac
de manu eoz vt sciāt oīa regna frē qz tu es dñs
de⁹ sol⁹. Misit aut esaias fil⁹ amos ad ezechiā
dicens. Nec dicit dñs de⁹ isrl. Quē deprecatur es
me sup sennacherib rege assyrioz: audiui. Iste
est sermo quē locutus est dñs de eo. spreuit te ⁊

subsannauit te vgo filia syon. post tergū tuum
caput mouit filia iherlm. Qui exprobrasti. ⁊ quē
blasphemasti: Cōtra quē exaltasti vocē tuam
et eleuasti in excelsum oculos tuos: ⁊ sc̄m isrl.
Per manū suoz tuoz exprobrasti dño ⁊ dixisti
In mltitudine curruū meozū ascēdi excelsa mō-
tium i summitate libani. et succidi sublimes ce-
dros ei⁹ et electas abietes illius. Et ingressus
sū vsq; ad fmios ei⁹: ⁊ saltū carmeli ei⁹ ego suc-
cidi. Et bibi aq̄s alicnas. ⁊ siccaui vestigijs pe-
dū meoz oēs aq̄s clausas. Nūqd nō audisti qd
ab initio fecerī. Ex dieb⁹ atiqs plasmaui illd: et
nūc adduxi. Erūtq; i ruinā colliū cōpugnātūz
ciuitates munitē. Et q̄ sedēt in eis humiles ma-
nu. Cōtremuerunt et cōfusi sunt. facti sunt velut
fenū agri et virēs herba tectorū q̄ arefacta ē an-
teq̄ veniret ad maturitatē. Nūctācū tuū ⁊ egres-
sum tuū et itroitu tuū et viā tuā ego p̄scui. ⁊ fu-
rorē tuū ⁊ me. Insanasti in me: et supbia tua as-
cendit in aures meas. Non itaq; circulū i na-
rib⁹ tuis ⁊ chamū in labijs tuis: ⁊ reducā te i vi-
am p quā venisti. Tibi at ezechia h̄ erit signum.
Comede h̄ āno q̄ repperi. i sc̄do at āno q̄ sp̄te
nascūtur. Porro i tertio āno seminate ⁊ metite.
plātate vineas ⁊ cōedite fruct⁹ eaz. Et qd cūq;
reliquū fuerit de domo iuda mittet radicē deoz
sum: ⁊ faciet fructū sursū. De iherlm q̄ppe egres-
dient reliq̄e. ⁊ qd saluet de mōte syō. Zelus dñi
exercitūū faciet h̄. Quāobrē h̄ dicit dñs de rege
assyriozū. Nō ingrediet vrbe h̄ac: nec mittet i eā
sagittā: nec occupabit eā elipens. nec circunda-
bit eā munitio. Per viā q̄ venit: reuertet: ⁊ ciui-
tatē h̄ac nō ingrediet dicit dñs. Protegāq; vr-
bē h̄ac et saluabo eā pp̄ me ⁊ pp̄ dauid suuz
meū. Factū ē igit in nocte illa venit angel⁹ dñi
et percussit i castris assyriozū cētū octoginta q̄nq;
milia. Cūq; diluculo surrexisset vidit oīa corpo-
ra mortuozū. et recedēs abiit. Et reuersus ē sen-
nacherib rex assyrioz. ⁊ māsit i miniue Cūq; ad-
oraret i tēplo nefrach deū suū adramelech et sa-
rasar fili⁹ ei⁹ percussērūt eū gladio. fugerūtq; ter-
rā armēniōz. ⁊ reguit asaraddō fili⁹ ei⁹ pro eo.

L. S. De egritudine ezechie. de signo in sole
de pueris ⁊ lris ⁊ munerib⁹ q̄ misit merodach
rex babilonie ad eū. de cōminatione. qz ascēde-
rat domum suam. **Ca. XX**
In dieb⁹ ill⁹ egrotauit ezechias vsq; ad
mortē. ⁊ venit ad euz esaias fili⁹ amos
ppbes. dixitq; ei. Nec dic dñs de⁹. Pre-
cipe domui tue. Morietur enī tu ⁊ nō viues. Qui
puertit faciē suā ad parietē ⁊ orauit dñm. dicens
Obscuro dñe. memēto q̄so quō ābulauerim cor-
rā te i vitate ⁊ i corde pfecto. ⁊ qd placitū ē cor-
rā te fecerī. Fleuit itaq; ezechias fletu magno.
Et añq; egredereť esaias mediā ptē atrij. fact⁹
p iij

Ecd. xlvi. d
i. Ma. viij. d
Thobie. i. d

A
n. pal. xxxij. f
Esa. xxxvi. a

est sermo dñi ad eum dicens. Reuertere et dic ezechie duci populi mei. **N**ec dicit dñs deus dauid patris tui. Audiuisti orationem tuam: et vidi lachrymam tuam: et ecce sanavi te. Die tertio ascēdes templū dñi: et addā dieb⁹ tuis quādecim ānos. **S**ed et de manu regis assyriorū liberabo te et ciuitatē hāc. et p̄ tegā urbē istā p̄p̄t me et p̄pter dō seruū meū. **D**ixitq; esaias. Asserte massas ficorū. Quā cū attulissent et posuissent sup̄ vl̄ ei⁹: curat⁹ ē. Dixerat autē ezechias ad esaiā. Quid erit signū qd dñs me sanabit: et qd ascēsur⁹ sum die tertia templū dñi. **C**ui ait esaias. Hoc erit signū a dño qd facturus sit dñs s̄monē quem locut⁹ est. **V**is ut descēdat umbra decē lineis: aut ut reuertat⁹ totidē gradibus. **E**t ait ezechias. Facile ē umbrā crescere decē lineis. **N**ec s̄ volo ut fiat: s̄ ut reuertat⁹ retrosum decē gradib⁹. **I**nuocauit itaq; esaias p̄p̄ba dñm. et reduxit umbrā p̄ lineas qb⁹ iam descēderat in horologio achā retrosum decē gradibus. **I**n tpe illo misit mero dachbaladā fili⁹ baladaz rex babiloniorū lras et mūera ad ezechias. audierat enī qd egrotasset ezechias. **L**etat⁹ est autē i aduentu eorū ezechias. et oñdit eis domū aromātū et aurū et argentū et pigmenta varia. unguenta q; et domū vasorū suorū. et omnia que habere poterat in thesauris suis. **N**ō fuit qd nō monstrasset eis ezechias in domo sua et in oī ptate sua. **V**enit autē esaias p̄p̄ba ad regē ezechiam dixitq; ei. **Q**uid dixerūt viri isti. aut vñ venerūt ad te? **C**ui ait ezechias. De terra lōginq; venerūt ad me de babilone. **A**t ille respondit. **Q**uid viderunt i domo tua? **A**it ezechias. **O**mnia quecūq; sunt in domo mea viderūt. **N**ihil est enī qd nō monstraue rim eis in thesauris meis. **D**ixit itaq; esaias ezechie. **A**udi sermonē dñi. ecce dies venient: et auferent oīa que sunt i domo tua. et q̄ cōdiderūt patres tui vsq; in diē hanc in babilonē. **N**on remanebit quicq; ait dñs. **S**ed et de filiis tuis q̄ egredientur ex te quos generabis: tollentur et erunt eunuchi in palatio regis babilonis. **D**ixit ezechias ad esaiā. **B**on⁹ s̄mo dñi quē locut⁹ ē. **S**it tantum pax et veritas in diebus meis. **R**eliqua autem sermonum ezechie et omnis fortitudo ei⁹ et quomō fecerit piscinā et aqueductū et introduxit aquas in ciuitatē. **N**onne hec scripta sunt i libro sermonū dierum regum iuda. **D**ormiuitq; ezechias cum patribus suis: et regnauit manasses filius eius pro eo.

C. S. De Manasse et scelerib⁹ ei⁹. de cōminatioe dñi et de amon filio ei⁹. iste amon occidit a seruis suis: cui successit iosias fili⁹ ei⁹. XXI

h. pal. xxiii. a

Dodecim annorū erat manasses cum regnare cepisset. et quāquingentaquing; annis regnauit in hierlm. **N**omē mris ei⁹ ap̄hsiba. fecitq; malū in cōspectu dñi: iuxta ydola gen

tiū quas delēuit dñs a facie filiorū isrl. **C**ōuersusq; ē et edificauit excelsa q̄ dissipauerat ezechias p̄ ei⁹: et crexit aras baal et fecit lucos sicut fecerat achab rex isrl. et adorauit oēm militiam celi et coluit eā. **E**xtruxitq; aras i domo dñi de q̄ dixit dñs. i hierlm ponā nomē meū et extruxit altaria vniuerse militie celi in duob⁹ atrijs tēpli dñi. **E**t traduxit filiū suū p̄ ignē et aridolat⁹ est et obseruabat auguria et fecit p̄hitones. et aruspices multiplicauit. ut faceret malū corā dño et irritaret eū. **P**osuitq; ydolū luci quē fecerat in tēplo dñi. super quo locutus est dñs ad dō et ad salomonē filiū ei⁹. **I**n templo s̄ et in hierlm quē elegi de cētis tribubus isrl ponā nomē meū i sempiternū et vltra nō faciā cōmoueri pedē isrl de terra quā dedi p̄rib⁹ eorū si custodierint ope omnia q̄ p̄cepi eis. et vniuersaz legē quā mādauit eis s̄mo meus moyses. **I**lli vō nō audierūt. s̄ seducti sūt a manasse ut facerēt malū suo gētes quas p̄struit domin⁹ a facie filiorū isrl. **L**ocutusq; ē dñs i manu suorū suorū p̄p̄baz dicens. **Q**uia fecit manasses rex iuda abhominatiōes istas pessimas sup̄ oīa q̄ fecerūt amorrei ante eū: et peccare fecit etiā iudā in immunditijs suis. p̄pterea hec dicit dñs de israhel. **E**cce ego iudicā mala sup̄ hierlm et iudam ut quicumq; audierit timeāt ambe aures ei⁹. **E**t extendam super hierlm funiculū samarie et pondus dom⁹ achab. et delebo hierlm sicut deleri solent tabule. **D**elens vertā et ducā crebr⁹ stilū super faciem eius. **D**imittā vero reliquias hereditatis mee et tradaz. eas in man⁹ inimicorū eius. erūtq; in vastitatē et i rapinā cūctis aduersarijs suis: eo qd fecerint malū corā me et pseuerauerūt irritantes me ex die q̄ egressi sunt patres eorum ex egypto vsq; ad hāc diē. **I**n sup̄ et sanguinē innotiū fudit manasses multū nimis donec imple retur hierlm vsq; ad os: absq; pctis suis quib⁹ peccare fecit iudā ut faceret malū corā dño. **R**eliqua autē s̄monum manasse: et vniuersa q̄ fecit et pctm ei⁹ qd peccauit. nōne h̄ scripta sunt in libro sermonū dierū regū iuda? **D**ormiuitq; manasses cū patrib⁹ suis. et sepult⁹ est in orto domus suce in orto ozā: et regnauit amon fili⁹ ei⁹ p̄ eo. **S**igūtiduorū ānorū erat amō cū regnare cepisset. duobus quoq; annis regnauit in hierlm. **N**omē matris ei⁹ messallemeth filia aruz de iethaba. **E**cce citq; malū i cōspectu dñi sicut fecerat manasses pater ei⁹ et ambulauit in oī via p̄ quā ambulauerat pater ei⁹. **S**eruiuitq; imūdicijis qb⁹ seruiebat pater ei⁹: et adorauit eas: et dereliquit dñm deū patrū suorū: et nō ambulauit in via dñi. **R**etenderūt q; ei insidias sui sui et interfecerūt regē in domo sua. **P**ercussit autē p̄pls terre oēs q̄ cōiurauerāt cōtra regē amon. et cōstituerūt sibi reges iosiā filium eius p̄ eo. **R**eliqua autē sermonū amon q̄ fe

Regum IIII

cit. nōne hec scripta sunt in libro sermonū dierū regū iuda: Sepelierūtq; eū ī sepulchro suo ī ortō ozam. ⁊ regnauit iosias fili⁹ eius p̄ eo.

L.S. Regnauit iosias fili⁹ āmon qđ inuenit Deuteronomij. iosias mittit ad psulendū dñm. de v̄bis olde pp̄be p̄ quē psulerūt dñs **XXII**

Octo annoꝝ erat iosias cū regnare cepisset. ⁊ trigintauno anno regnauit ī iherl̄m. Nomen m̄ris ei⁹ ydida filia phadaia de besechat. Fecitq; qđ placitū erat corā dño. ⁊ ambulauit p̄ oēs vias dō patris sui. Nō declinauit ad dexterā siue ad sinistrā. Anno autē octauo decimo regis iosie misit rex saphan filius aslia filij mesullā scribā tēpli dñi dicens ei. Vade ad helchias sacerdotē magnū vt pslet pecunia q̄ illata ē in templū dñi. quā collegerunt ianitores tēpli a populo: deturq; fabris p̄ prepositos dom⁹ dñi. Qui ⁊ distribuunt eā his q̄ opant in templo dñi ad instauranda sartatecta tēpli tignarijs videlicet ⁊ cementarijs. ⁊ his q̄ interrupta componūt ⁊ vt emanantur ligna ⁊ lapides de lapidinis ad instaurandū templū dñi. Veruntamen non sup̄putetur eis argentū qđ accipiūt: sed in p̄tate habeāt ⁊ in fide. Dixit autē helchias pontifex ad saphan scribā. Librum legis repperi in domo dñi. Deditq; helchias volumē saphan scribe: q̄ ⁊ legit illud. Venit q; saphan scriba ad regē: ⁊ renūciauit ei qđ preceperat: ⁊ ait. **Cōflauerūt serui tui pecuniā que repta est in domo dñi: ⁊ dederūt vt distribucretur fabris ac prefectis operum templi dñi.** Narrauit quoq; saphan scriba regi dicens. Librū dedit mihi helchias sacerdos: queꝝ cum legisset saphan coram rege: ⁊ audisset rex verba libri legis dñi. scidit vestimenta sua. ⁊ precepit helchie sacerdoti ⁊ abicham filio saphan: ⁊ achoboz filio micha: ⁊ saphan scribe ⁊ azarie seruo regis: dicens. ite ⁊ consulite dñm sup me ⁊ sup populo ⁊ sup omni iuda. de verbis voluminis istius qđ inuentū est. Magna enī ira dñi successa est cōtra nos. qz nō audierūt p̄ses nostri verba libri hui⁹ vt facerent oē qđ sc̄ptū ē a nob. **Ierūt itaq; helchias sacerdos ⁊ abichā ⁊ achoboz ⁊ saphā ⁊ asaia ad oldā pp̄beten vxorē sellū filij thecuc filij aras custodis vestii q̄ habitabat in iherl̄m in secunda. locutiq; sunt ad eam.** **Et illa respōdebit.** **Hec dicit dñs deus isrl̄. Dicite viro qui misit vos ad me.** **Hec dicit dñs.** **Eccc ego adducā mala sup locū istū. ⁊ super habitatores ei⁹ oīa verba legis que legit rex iuda. qz dereliquerūt me: ⁊ sacrificauerūt dñs alienis irritantes me ī cūctis opib⁹ manū suaz.** **Et succendet indignatio mea in loco h̄ ⁊ non extinguet.** **Regi autē iuda q̄ misit vos vt cōsuleret dñm. sic dicetis.** **Hec dicit dñs de⁹ isrl̄.** **Pro eo qđ audisti v̄ba voluminis ⁊ p̄territū est cor tuū ⁊ hūiliat⁹ est corā**

dño auditis sermonibus contra locū istū et habitatores eius qđ videlicet fierent in stupores ⁊ in maledictum et scidisti vestimenta tua et flenisti coram me et ego audivi ait dñs: idcirco colligam te ad patres tuos ⁊ collegeris ad sepulchru tuū in pace vt non videant oculi tui omnia mala que introducturus sum super locum istum.

L.S. Josias v̄ba federis coram pp̄lo legit. Idola de iuda ⁊ samaria extirpant. ossa sacerdotū sup altaria cōburūtur. Verba aldō pp̄be implētur. pascha solēne celebrat Josias in mageddo occidit. ioachā fili⁹ ei⁹ rex eligit quē vinctū p̄pharao ī egiptū abduxit ⁊ multa ī iuda iposita ioachim regē constituit **Ca. XXIII**

Et renūciauerūt regi qđ dixerat. Qui misit. et congregati sunt ad eum omnes senes iuda et hiernsalem. ascēditq; rex tēplum dñi et omnes viri iuda vniuersiq; qui habitant in iherl̄m cum eo sacerdotes et pp̄bete et omnis pp̄ls a paruo vsq; ad magnū. legitq; cūctis audientibus omnia verba libri federis qui inuentus est in domo dñi. Stetitq; rex super gradum et sedus percussit coras dño: vt ambularent post dñm: ⁊ custodirēt p̄cepta ei⁹ et testimonia ⁊ cerimonias in omni corde et in tota anima ⁊ suscitarent v̄ba federis huius q̄ scripta erāt in libro illo. Acquieuitq; pp̄ls pacto. **Et precepit rex helchie p̄ticipi ⁊ sacerdotib⁹ sc̄di ordinis ⁊ ianitorib⁹ vt p̄icerēt de tēplo dñi oīa vasa que facta fuerāt baal. et ī lūco et vniuerse militie celi. et cōbussit ea foris iherl̄m ī p̄ualle cedron et tulit puluerē eoz in bethel.** **Et deleuit aruspices q̄s posuerant reges iuda ad sacrificandū ī excelsis. p̄ civitates iuda et in circūtu iherl̄m: ⁊ eos q̄ adolebāt incēsum baal ⁊ soli ⁊ lune ⁊ duodecim signis ⁊ oī militie celi.** **Et efferrī fecit lucū de domo dñi foras iherl̄m in cōualle cedron. ⁊ p̄bussit eū ibi ⁊ redegit in puluerē ⁊ piccit sup sepulcra vulgi.** **Destruxit q; ediculas effeminatorū q̄ erāt in domo dñi: p̄ q̄b⁹ mulieres terebāt q̄si domunculas luci.** **Cōgregauitq; oēs sacerdotes de civitatib⁹ iuda: ⁊ p̄stamnavit excelsa vbi vt sacrificabāt sacerdotes d̄ gabaa vsq; bersabee.** **Et destruxit aras portaz ī introitu ostij iosie p̄ncipis civitatis qđ erat ad sinistrā porte civitatis.** **Verūtū nō ascēdebāt sacerdotes excelsorū ad altare dñi ī iherl̄m. sed tñm comedebāt azyma in medio fratru suoz.** **Cōstamnavit q; topbet qđ ē in p̄ualle filij emmon. vt nemo p̄secraret filiū suū aut filiā p̄ ignē moloch.** **Abstulit q; eq̄s q̄s dederāt reges inde soli ī introitu tēpli dñi iux̄ credrā natamelech eunuchi q̄ erat ī p̄harurim. currus aut sol cōbussit igni altaria q̄ erāt sup tecta cenaculi achā q̄ fecerāt reges iuda. ⁊ altaria q̄ fecerat manasses in duob⁹ atrijs tēpli dñi destruxit rex ⁊ cucurrit īde. ⁊ dispersit cinerē eoz**

ij. pa. xxiii. f.

in torrentē cedron. Excelsa q̄ q̄ erāt in hierusa-
 lē ad dexterā ptē mōtis offēnsiōis q̄ edificauit
 rat salomō rex isrl̄ astaroth ydolo sidoniorum ⁊
 chamos offēnsiōi moab. ⁊ melchō abhomiatiōi
 filioꝝ āmon pollut̄ rex: ⁊ cōtriuuit statuas ⁊ suc-
 cidit lucos: repleuitq̄ loca eoz ossib⁹ mortuoz
 Insuper ⁊ altare qd̄ erat i bethel ⁊ excelsus qd̄ fe-
 cerat hieroboā fili⁹ nabath q̄ peccare fecit isrl̄.
 ⁊ altare illud excelsum destruxit atq̄ cōbussit et
 cōminuit i puluere: succēditq̄ etiā lucū. Et cou-
 uersus iofias vidit ibi sepulcra q̄ erāt i mōte: mī-
 sitq̄ ⁊ tulit ossa de sepulcris. ⁊ cōbussit ea super
 altare ⁊ pollut̄ illud iux̄ ḡbū dñi qd̄ locus ē vir
 dei q̄ p̄dixerat ḡba ḡ. Et ait. Quis est titulus ille
 quē video. Rñderūtq̄ ei ciues vrb̄ illi⁹ sepulcrū
 est hois dei q̄ venit de iuda. ⁊ p̄dixit ḡba ḡ q̄ fe-
 cisti sup̄ altare bethel. Et ait. Dimittite eum. Ne
 mo cōmoueat ossa ei⁹. Et intacta māserūt ossa
 illi⁹ cū ossib⁹ p̄phete q̄ uenerat de samaria. Insu-
 per ⁊ oīa phana excelsorū q̄ erāt i ciuitatibus sa-
 marie q̄ fecerāt reges isrl̄ ad irritandū dñm. ab-
 stulit iofias: ⁊ fecit eis s̄m oīa q̄ fecerat i bethel.
 Et occidit vniuersos sacerdotes excelsorū q̄ erāt
 ibi sup̄ altaria ⁊ cōbussit ossa hūana sup̄ ea. Re-
 uersusq̄ est hierlm̄ ⁊ p̄cepit oī p̄plo dices. Facite
 phase dño deo v̄ro: s̄m qd̄ scriptū ē i libro fede-
 ris hui⁹. Nec enī factū ē phase tale a dieb⁹ iudi-
 cū q̄ iudicauerūt isrl̄. ⁊ oīm dieꝝ regū isrl̄ ⁊ regū
 iuda. sicut in octauodecimo anno regis iofie fa-
 ctū ē phase istud dño i hierlm̄. Sꝫ ⁊ phitones ⁊
 ariolos ⁊ figuras ydolorū ⁊ imūdicias ⁊ abho-
 minatiōes q̄ fuerūt in terra iuda ⁊ hierlm̄ abstu-
 lit iofias vt statueret ḡba legis q̄ sc̄pta sunt in li-
 bro quē iuuenit helchias sacerdos i tēplo dñi. Si-
 mulis illi n̄ fuit añ eū rex q̄ reuertere ad dñs i oī
 corde suo ⁊ in tota aīa sua ⁊ vniuersa ḡtute sua
 iuxta oēm legē moysi. neq̄ post eū surrexit filis
 illi. Verūtñ nō ē auersus dñs ab ira furoris sui
 magni: q̄ irat⁹ est furor ei⁹ i iudā p̄p̄ irritatiōes
 qb⁹ puocauerat eum manasses. Dixit itaq̄ dñs
 Et iudā auferā a facie mea sicut abstuli israel
 ⁊ p̄nciā ciuitatē hāc quā elegi hierlm̄ ⁊ domū de
 q̄ dixi: erit nomē meū ibi. Reliq̄ at̄ s̄monū iofie ⁊
 vniuersa q̄ fecit: nōne ḡ sc̄pta sunt i libro ḡborū
 dieꝝ regū iuda. In dieb⁹ ei⁹ ascendit pharao ne-
 chao rex egypti i regē assyriorū ad flumē eufrā-
 ten. Et abiit iofias rex iuda i occursum ei⁹. ⁊ oc-
 cusus est i mageddo cū vidisset eū ⁊ portauerunt
 eū sui sui mortuū de mageddo ⁊ ptulerūt in hie-
 rusalē: ⁊ sepelierūt eum in sepulcro suo. Tulitq̄
 ppl̄s terre ioachā filiū iofie ⁊ vn̄xerūt eū: ⁊ cōsti-
 tuerunt eū regē p̄ patre suo. Vigintitriū annoꝝ
 erat ioachā cū regnare cepisset: ⁊ trib⁹ mētib⁹ re-
 gnauit in hierlm̄. Nomē matris eius amithal: fi-
 lia hieremie de lobna. Et fecit malū corā dño iux̄
 oīa q̄ fecerāt patres eius. Vn̄xitq̄ eum pharao

nechao in reblatha. q̄ ē in terra emath. ne regna-
 ret in hierlm̄ ⁊ iposuit mulctā terre cētū talentis ar-
 gēti: ⁊ talento auri. Regēq̄ cōstituit pharao ne-
 chao heliachim filiū iofie p̄ iofia patre ei⁹. ḡtit⁹
 q̄ nomē ei⁹ ioachim. porro ioacham tulit ⁊ dux-
 it in egyptum. Argentū at̄ aurū dedit ioachim
 pharaoni cū indixisset t̄re p̄ singulos vt p̄ferret
 iuxta p̄ceptū pharaonis. Et vn̄quēq̄ iuxta vi-
 res suas exegit tā argētū q̄ aurū de p̄plo terre
 vt daret pharaoni nechao. Vigintiūq̄ annoꝝ
 erat ioachim cū regnare cepisset: ⁊ vn̄decī ānis
 regnauit i hierlm̄. Nomen matris eius zebida fi-
 lia phadaia de ruma. Et fecit malū coram dño:
 iuxta oīa q̄ fecerāt patres eius.
Ca. XXIII
In diebus eius ascendit nabuchodonosor
 rex babylonis. ⁊ fact⁹ est ei ioachim ser-
 uus trib⁹ annis. ⁊ rursus rebellauit p̄tra
 eū. Inmisitq̄ ei dñs latrunculos chaldeorum
 ⁊ latrunculos syrie. ⁊ latrunculos moab ⁊ latrū-
 culos filioꝝ ammon. ⁊ imisit eos i iudā vt disp-
 derēt eū iuxta ḡbum dñi q̄ locut⁹ fuerat p̄ suos
 suos p̄phetas. Factū ē at̄ ḡ p̄ ḡbū dñi q̄ iudā vt
 auferret eum corā se p̄p̄ p̄ctā manasse vniuersa
 que fecit. ⁊ p̄pter sanguinē inotium quē effudit
 ⁊ impleuit hierlm̄ cruore innocentū: ⁊ ob hāc rē
 noluit deus p̄p̄tari. Reliqua s̄monū ioachim ⁊
 vniuersa que fecit: nōne hec scripta sunt in libro
 sermonū dieꝝ regū iuda. Et dormiuit ioachis
 cum patrib⁹ suis. ⁊ regnauit ioachis fili⁹ ei⁹ pro
 eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egrederetur
 de terra sua. Tulerat enim rex babylonis a iūo
 egypti vsq̄ ad flumiū eufratē oīa q̄ fuerāt regis
 egypti. Decem ⁊ octo ānoꝝ erat ioachim euz re-
 gnare cepisset ⁊ trib⁹ mētib⁹ regnauit in hierlm̄
 Nomē matris ei⁹ noescha filia helnathā de hie-
 rusalē. Et fecit malū corā dño iuxta omīa q̄ fece-
 rat pater ei⁹. In tpe illo ascenderunt serui nabu-
 chodonosor regis babylonis in hierlm̄. ⁊ circū-
 data est vrb̄ munitiōibus. Venitq̄ nabucho-
 donosor rex babylonis ad ciuitatē cū suis suis:
 vt oppugnarent eā. Egressusq̄ est ioachim rex
 iuda ad regē babylonis ip̄e ⁊ mater ei⁹ ⁊ sui ei⁹
 ⁊ p̄ncipes ei⁹ ⁊ eunuchi ei⁹. ⁊ suscepit eū rex ba-
 bylonis anno octauo regni sui. Et protulit inde
 oēs thesauros dom⁹ dñi ⁊ thasuros domus re-
 gis: ⁊ cōcidit vniuersa vasa aurea q̄ fecerat salo-
 mō rex isrl̄ in tēplo dñi iuxta ḡbū dñi. ⁊ trāstulit
 oēm hierlm̄ ⁊ vniuersos principes. ⁊ om̄s for-

D
ii. Reg. xii. a

E
ii. pal. xxxv. a
ii. Esdre. i. a

ii. pal. xxxv. e

ii. pa. xxxvi. a

S

B

B

Daniel

West

Regum III

tes exercit' decē milia ī captiuitatē ⁊ oēm artifi
cē ⁊ inclusorē. nihilq; relictū ē exceptis paupib'
ppli t're. Trāstulit q; ioachim ī babylone ⁊ ma
trē regis ⁊ vxores regis et eunuchos regis ⁊ iudi
ces t're duxit ī captiuitatē de hierlm ī babylonē
⁊ oēs viros robustos septē milia ⁊ artifices et
inclusores mille oēs viros fortes ⁊ bellatores.
duxitq; eos rex babylonis captiuos ī babylonē.
Et constituit mathathā patrū ei' p eo: imposuit
q; nomē ei sedechiā. Vicesimū ⁊ p'mū annuz eta
tis hēbat sedechias cū regnare cepiss;. ⁊ vndeci
m̄is regnauit ī hierlm. Nomen m̄ris ei' erat ami
thal. filia hieremie d lobna. ⁊ fec' malū corā dño
iux' oīa q̄ fecerat ioachim. Irascbat ei dñs ꝑ tra
hierlm ⁊ ꝑ iudas. donec p̄iceret eos a facie sua.
Recessitq; sedechias a rege babylonis.

C. S. Nabuchodonosor obsedit hierusalē. qz
sedechias recesserat ab eo quē capit ⁊ excecavit
filios eius et pplm occidit. hierusalē cepit. tem
plū destruxit. iuda captiuat' godoliā reliq̄t quez
hismael occidit. ioachim de carcere est subleua
tus p euilmerodach ammonā ei cōstituit cunctis
diebus vite sue.

Ca. XXX

Actū est aut' anno nono regni ei' mense
decimo. decia die mēsis venit nabucho
donosor rex babylonis ipse ⁊ oīs exerci
tus ei' in hierusalē ⁊ circūdedēst eā. ⁊ extruxit
in circūitu ei' munitiones. Et clausa est ciuitas
atq; vallata vsq; ad vndecimū annū regis sede
chie nona die mēsis. Preualuitq; fames in ciui
tate. nec erat panis pplo terre. Et interrupta est
ciuitas ⁊ oēs viri bellatores nocte fugerunt p
viā porte q̄ est inter duplicē murū ad ortū regis
Porro chaldei obsidebāt ī circūitu ciuitatem.
Fugit itaq; sedechias p viā q̄ ducit ad cāpestria
solitudinis. Et psecut' ē exercit' chaldeoz regē
cōprehēditq; eum ī planicie hiericho. ⁊ oēs bel
latores q̄ erāt cū eo dispersi sunt ⁊ reliq̄rūt eum.
Apphēsuz g' regē duxerunt ad regē babylonis
in reblatha: q̄ locut' ē euz eo iudiciū. Filios au
tē sedechie occidit corā eo: ⁊ oculos ei' effodit:
vixitq; eū cathenis ⁊ adduxit ī babylonē. Quē
se q̄nto septima die mēsis. ipse est ann' nonus de
cimus regis babylonis. venit nabuzardan prin
ceps exercit' suus regis babylonis ī hierlm. et
succendit domū dñi ⁊ domū regis ⁊ domos hic
rusalē oēmq; domū cōbussit igni. ⁊ muros hier
usalē in circūitu destruxit oīs exercit' chaldeo
rum q̄ erāt cum p̄ncipe militū. Reliquā autē po
puli ptē q̄ remāserat ī ciuitate ⁊ pfugas q̄ trāstu
gerāt ad regē babylonis. ⁊ reliquū vulg' trāstu
lit nabuzardā p̄nceps militie: ⁊ de paupib' terre
reliq̄t vinitores ⁊ agricolas. Colūnas at ereas
q̄ erāt ī tēplo dñi et bases ⁊ mare ereuz qd̄ erat ī
in domo dñi p̄regerūt chaldei: et transtulerunt
es om̄e in babylonē. Ollas quoq; ereas ⁊ trul

las et tridentēs et cyphos ⁊ mortariola. et oīa
vasa erea in quibus ministrabāt. tulcrūt necrō
et thuribula et phialas. Que aurea aurea. ⁊ q̄
argentea. argentea. tulit p̄nceps militie. id est
columnas duas. mare vnū et bases quas fece
rat rex salomō ī tēplo dñi. Nō erat pōdus eris
omniū vasozū. Decem et octo cubitos altitudi
nis habebat colūna vna et capitellū ereum sup
se altitudinis triū cubitorum. et retiaculū et ma
logranata super capitellum colūne: omnia erea
similē et columna secunda habebat ornatū. Tu
lit q; p̄nceps militie saraia sacerdotē p̄mū. ⁊ so
phomā sacerdotē secunduz et tres iamitores. et
de ciuitate eunuchū vnū qui erat p̄fectus super
bellatores viros ⁊ q̄nq; viros de his q̄ steterāt
corā rege q̄s reppit ī ciuitate ⁊ sophar p̄ncipē ex
ercitus qui p̄babat tyrones de populo terre: et
sex viros e vulgo qui inuenti fuerāt in ciuitate.
Quos tollens nabuzardā p̄nceps militū duxit
ad regem babylonis in reblatha. p̄cussitq; eos
rex babylonis et interfecit eos in reblatha in
terra emath. Et translatus est iuda de terra sua
p̄ populo aut' qui relictus erat ī terra iuda quez
dimiserat nabuchodonosor rex babylonis p̄se
cit godoliā filiū aichan filij saphan. Quod cum
audissent omnes duces militū ipi et viri q̄ erāt
cum eis videlicet ei constituisset rex babylonis
godoliā venerūt ad godoliā in maspha hismael
fili' nathanie. ⁊ iobānā fili' zarec. et saraia fili'
thanameth nethophatites. et ieszonias fili' ma
achati: ipi et socij eorum. Iurauitq; godolias
ipsis et socijs eorum dicēs. Nolite timere fui
re chaldeis. Manete in terra et fuite regi babi
lonis. ⁊ bñ erit vob'. Factū ē aut' in mense septi
mo venit hismael fili' nathanie filij elisama d se
mine regio ⁊ decē viri cū eo. p̄cusserūtq; godol
liā q̄ mortu' ē: ⁊ iudeos ⁊ chaldeos q̄ erāt cū
eo ī maspha. cōsurgēs q; oīs ppl's a puo vsq; ad
magnū ⁊ p̄ncipes militū venerūt ī egyptū timē
tes chaldeos. Factū ē v̄o in anno tricesimosep
timo trāsmigratiōis ioachim regis iude. mense
duodecimo vicesima ⁊ septia die mēsis. suble
uauit euilmerodach rex babylonis āno q̄ regre
cepat caput ioachi regis iuda de carcere ⁊ locu
tus ē ei benigne. Et posuit thronū ei' sup thros
nuz regū q̄ erant cū eo ī babylone ⁊ mutauit ve
stes ei' q̄s habnerat ī carcere. ⁊ comedebat pa
nē sp̄ in p̄spectu ei' cūctis dieb' vite sue. ānonā
q; cōstituit ei sine itermisione q̄ ⁊ dabat ei a re
ge p̄ singulos dies omnibus diebus vite sue.

**Explicit secundus liber Oua
lachum. id est. regum quartus.**

**Incipit p̄fatio sancti hieronymi in librum
dabreiamin. qui est paralipomenon: quod
nos dicere possumus verba dierum.**

cap. xxxi. b
Hier. l. i. a

Hier. l. i. a
c. l. i. a

Hiere. xl. c
B

Mal. vii.
Ech. vi. d

Hiere. l. i. d

Prologus

Antus ac tal' e lib iste vt absq
illo si qs sciaz scpturaz sibi vo
luerit arrogare semeptim irri
deat p singula qppe noia iun
cturasq vboz t ptermisse in li
bro regu tagunt hystorie t innumerabiles expli
cant euagelij qstioes. Sz si septuagita iterptu.
pura. t vt ab eis i grecu vsa e editio pmaerz: sup
flue mi chromati epoz scitissime atq doctissime
ipelleresvt hebreca tibi volumia latio smoe tras
fere. Qd ei semel aures hominu occupauerat
t nascetis ecclie roborauerat fide. iustu erat eti
am nro filatio pprobari. Nuc vo cu p varietate
regionu diuersa ferant exepplaria. t germana il
la atiqqz traslatio corrupta sit atq violata: nri
arbitrii putas: aut e plib iudicare qd veru sit:
aut nouu op? i vesi ope eude illudetib? qz iudeis
cornicu: vt dz oculos pfigere. Alexadria t egypt
tus i septuagita suis esichiu laudat auctore co
stantinopol vsqz attochia luciani martiris exem
plaria pbat. Medie inf has puicie palestinos
codices legut: qs ab origine elaboratos eusebi
us t paphil? vulgauerut. Totusqz orb hac iter
se trifaria varietate ppuat. Et certe origenes n
solu exepla pposuit qttuoz editionu e regioe sin
gula vba describēs: vt vn? dissenties statiz cete
ris iter se pntiētib? arguat. sz qd maioris au
dacie e: i editioe septuagita theodotiōis editio
ne miscuit. astericis designās q min? fuerint et
vgulis q et supfluo videbat apposita. Si igif
alijs licuit nō tenere qd semel suscepant. t post
septugita cellulas q vulgo sine auctore iactant
singlas cellulas aperuere hocqz i ecclis legis.
qd septuagita nescierut. cur me nō suscipiat lati
ni mei q iuiolata editioe veteri ita noua condidi
vt labore meū hebreis t qd his mai? e aplis au
ctorib? pprobe. Scpsi nup libru de optio gne in
terptadi ondes illa de euagelio. Et egypto vo
caui filiu meū. t qm nazare? vocabif: t videbūt
in que ppxerūt: t illd appli: q oculus nō vidit
nec auris audiuit t i cor hois nō ascēderūt q p
pauit diligētib? se: ceteraqz his filia i hebreozū
libris iueniri. Certe apli t euageliste. septugita
iterptes nouerāt t vn eis b q i septuagita iter
ptib? nō habēt. Christ? dñs nri vtriusqz testamē
ti p ditor i euagelio fm iohāne. q credit inqt in
me sic dic scptura: flumia de vetre eius fluēt aq
viue. Utiqz scptū e. qd saluator esse testat. Ubi
scptū e: Septuagita nō hnt apocrypha nescit
ecclia. Ad hebreos igif reuertēdū est vn et dñs
loquit. t discipuli exeppla presumūt. Nec pace ve
terū loqr t obtrectatorib? meis tm rñdeo. q ca
nino dēte me rodūt. i publico detrahētes t le
gētes i anglis. i. accusatores t defensores cū i
alijs pbēt qd i me reprobāt. qsi vt? t vitiū n i re
bus sit. sz cū auctore mutet. Ceterū memini edi

tionē septuagita traslatoz olim de greco emen
datā tribuisse me nris. nec iuicū debere estima
ri eoz qs icōuetu fratru sp edissero. Et qd nunc
dabreiamin. i. vba diez iterptat? sū idcirco feci
vt iextricabiles moras t siluā noim q scptoz cō
fusa sūt vicio. sensuūqz barbariē apti? t p vsum
cola digererē mihimetipi t meis iux hismenium
canēs: si aures surdi sunt ceteroz.

Item alius prologus.

Eusebi? hieronym? dōmoni t rogatiano
suis i tpo iesu salutē. Quō grecoz hysto
rias magi intelligūt q athenas viderint
t tertiu vgilij libz a troade p leuchaten t acro
ceraunia ad siciliā t inde ad ostia tyberj nauiga
uerint. Ita scām scripturā lucidi? intuebit q iu
deā oclis pteplat? e: t antiqz vrbū memorias
locorūqz vl eadē vocabula vel mutata cognoue
rit. Sū t vob cure fuit cū eruditissimis hebreoz
hūc labore subire. vt circūrem? puiciā quā vni
uerse xpi ecclie sonāt. Fateor ei mi dōmon t ro
gatiōe charissimi nūq me i diuinis volumib? p
prijs virib? credidisse nec hūisse opinionē meaz
sed ea etiā de qb? scire me arbitrabar iterrogare
me solitū. Quātomag de his sup qb? āceps erā
Deniqz cuz a me nup lris flagitasset. vt vob pa
ralipomenon latino sermōe trasferrē de tyberia
de legis quondā auctore q apd hebreos admi
rationi habebat assumpsi t ptuli cū eo a vtricevt
aiūt. vsqz ad extremū vnguē. t sic pfirmat? ausus
suz facere qd iubebat. Libere eni vobis loquor
Ita eni i grecis t latinis codicib? b noim liber
viciosus e. vt nō tā hebreca qz barbara qdā et sar
matica noia plecta arbitrādus sit. Nec b septua
ginta iterptib? q spūscō pleni ea q vba fuerunt
traslulerāt: sz scriptoz culpe ascribēdus: duz de
inemēdatis inemēdata scriptitāt. t sepe tria no
mia subtracti e medio syllabis i vnuz vocabulū
cogūt vl e regioe vnū nomē ppf latitudine suā i
duo vel tria vocabula diuidūt. Sz t ipe appella
tiōes nō hoies vt pleriqz estimāt: sz vrbes t regi
ones t sal? t puicias sonāt. t obliq sub iterpta
tiōe t figura eoz qdā narrāt hystorie de qb? i re
gnoz libro dz. Nōne ecce b scripta sūt i libro vbo
rū diez regū iuda: Que vtiqz i nris codicib? nō
hēnt. Hoc pmuz sciēdus q apd hebreos liber pa
ralipomenon vn? sit. t apd illos vocat? dabreia
min. i. verba diez q ppf magnitudine apd nos
diuisus est. Deinde etiā illud attēdēdū q frequē
ter noia nō vocabula hoim. sz rez. vt dixi. signifi
cātiās sonāt. Ad extremuz q ois eruditio scrip
turaz i b ptinct. t hystorie q vl ptermisse sunt i
suis loci vl pstricte leuit b p qdā vboz cōpēdia
explicent. Oratiōnū itaqz vraz adiutus auxilio
misi libz beniuol placituz tm i iudis displicituz
esse nō ā bigo. Optima ei qz. vt ait plini? malūt
contēnere pleriqz q discere. Si qs in hac iterp?

Osce. ri. a
sacha. ri. a
Esa. lxxij. a
i. Lxxij. c

Joh. vii. f.

Paralipomenon I

tatiōe voluerit aliqd̄ rep̄hēdere iterroget hebreos. suā p̄sciam recolat. videat ordinē textūq̄ sermonis et tūc n̄o labori si potuerit detrahat. Ubi cūq̄ ergo astericos. i. stellas radiare i b̄ volumine videritis. ibi sciat̄ de hebreo additū qd̄ in latinis codicib⁹ nō hēt. Ubi n̄o obel⁹ trāsuersa. s. n̄ga p̄posita ē illuc signat̄ qd̄ septuagita interpretēs addiderūt. vel ob decoris grām vel ob sp̄scti auctoritatē lz in hebreis voluminib⁹ nō legatur

Explicit prefatio. Incipit primus liber dauidicam. id est paralipomenon

Ca. I Ab adā vsq̄ ad noe. de ḡnationib⁹ filiorū noe. Primo de filiis iaphet. sc̄do d̄ filiis chā et tertio de filiis sem. vsq̄ ad abraā. et deinde vsq̄ ad filios iacob et esau. primo de filiis esau. ubi primo nominantur homines prelati. secundo principes et reges et duces.

8
Gen. 1. a
Gen. 2. a
Gen. 3. b
Gen. 4. a
Gen. 5. b
Gen. 6. a
Gen. 7. b
Gen. 8. a
Gen. 9. b
Gen. 10. a

Ca. I
Adam seth enos

caynam malaleel iareth enoch mathusalē lamech noe sem chā et iaphet. Filij iaphet: gomer magod madai et iaphaz thubal mosoch thiras. Porro filij gomer: ascenē et riphat et togorma. Filij at̄ iauan: elisar tharf cethim et dodanim. Filij cham: chus et mesraim phut et chanaan. Filij at̄ chus: saba et euila: saba et regma. et sabatacha. Porro filij regma: saba et dadan. Chus autē genuit nemroth. Iste cepit esse potēs in terra. Mesraim n̄o genuit ludim et ananiam et laabim et neptuum phetru sim q̄ et chaslum de qb⁹ egressi sūt phili sthim et capturim. Chanaan n̄o genuit sidonē p̄mogenitū suū etheū q̄ et iebuseū et amorreum et gergeseū eueūq̄ et aracheū et asineū. aradiū q̄ samareū et ematheū. Filij sem: clam et assur et arfarat lud et aran. Filij aran: bus et hul et gether et mes. Arfarat at̄ genuit sale. q̄ et ip̄e genuit heber. Porro heber nati sunt duo filij: nomen vni phalech: qz in dieb⁹ ei⁹ diuisa est terra. et nomen fr̄is ei⁹ iectan. Iectan autē genuit elmodab et saleph. et asormoth et iare adurā q̄ et vshal et decla ebal etiā et abimacl et saba: necnō et ophir et euila et tobab. Dēs isti filij iectan. Sem arfarat sale heber phalech ragau seruch nachoz thare abram: iste est abraā. Filij at̄ abraā isaac et hismael. Et he ḡnationes eoz. Primogenit⁹ hismael nabaioth et cedar et abdehel mabsam et masma et duma massa addad et thema iachur naphis cedma. Hi sunt filij hismael. Filij autē cethure cōcubine abraam q̄s genuit. zamrā iecsan madan madian ieshoc et sue. Porro filij iecsan. saba et dadan. Filij autē dadan: asurim et lathusim et laomin. Filij autē madian: epha et epher et enoch et abyda et elda. Dēs hi filij cethure. Genuit autē abraā isaac cui⁹ fuerūt filij esau et isrl. Filij esau

eliphā rabel iehus ielon chore. Filij eliphā themā omar cepphi gothā cenē thāna amalech Filij rabel. naat zara samma mesa. Filij seir lothā sobal sebeō ana dison eser disan. Filij lothā horri abohimā. Soroz at̄ lothā fuit thāna. Filij sobal alian et manaath et ebal sephi et onā. Filij sebeon abia et ana. Filij ana dison. Filij dison. hamarā et ehebā: et iethrā et charrā. Filij eser: balā et zabā et iachā. Filij disan: bus et aran. Isti sunt reges q̄ impauerūt i terra edom. anteq̄ eēt rex sup filios isrl. Bale fili⁹ beoz. et nomē ciuitatis ei⁹ denaba. Mortu⁹ ē at̄ baie et regnauit pro eo iobab fili⁹ sare d̄ bosra. Cūq̄ iobab fuisset mortu⁹ regnauit p̄ eo busan de tra themanoy. Obiit q̄ et busan. et regnauit p̄ eo adad fili⁹ badad q̄ percussit madiā i tra moab: et nomen ciuitatis eius aath. Cūq̄ et adad fuisset mortu⁹ regnauit p̄ eo semla de masreca. Sz et semla mortu⁹ ē et regnauit p̄ eo saul de robooth q̄ iur̄ annē sita ē. Mortu⁹ q̄ saul regnauit p̄ eo balaana fili⁹ achoboz Sz ē b̄ mortu⁹ ē et regnauit p̄ eo adad cui⁹ vrbis nomē fuit phau: et appellata ē vxor ei⁹ mebetha bel filia matred: filie mezaab. Addat at̄ mortuo duces p̄ regib⁹ i edō esse ceperūt. Dux thāna dux alua. dux iether. dux oolibama dux hela dux phi non dux cenem dux themā dux mapsar dux magdibel dux byrā. Hi duces edom.

Ca. II De duodecim p̄farchis filiis isrl. de ḡnatione iude vsq̄ ad isai p̄rem dd. noīa filioy et filiarū isai noīant. de cognatiōe scribarū q̄ venerūt de calore domus iacob.

A filij autē isrl. ruben symeon leui iuda isachar et zabulon dan et ioseph beniamin. neptaliz gad et aser. Filij iuda: her onā et sela. Hi tres nati sūt ei d̄ filia sue chananitidis fuit at̄ her primogenit⁹ iuda mal⁹ corā d̄no. et occidit eū. Thamar at̄ nur⁹ ei⁹ pepit ei phares et zara. Dēs ergo filij iuda q̄nq̄. Filij autē phares esrom et camul. Filij q̄z zare zari et ethā et eman chalchal q̄ et darā siml q̄nq̄. Filij charmi. achar q̄ turbauit isrl et peccauit i furto anathematis. Filij ethan azarias. Filij autē esrom q̄ nati sūt ei ieramehel et ram et calubi: b̄ ē caleph. Porro rā genuit aminadab. aminadab autē genuit naason p̄ncipē filioy iuda. Naason q̄ genuit salma: de q̄ ortus est booz. Booz n̄o genuit obed: q̄ et ip̄e genuit isai. Isai autē genuit p̄mogenitū belial. secundū aminadab. tertū symmaha. q̄rtū nathanael. q̄ntū raddai. sextū aion. septimū dd. q̄z sorores fuerūt saruia et abigail. Filij saruie: abisai iobab et asabel tres. Abigail at̄ genuit amasa. cuius pater fuit iether ismaelites. Caleph vero filius esrom accepit vxorē nomine azuba. de q̄ genuit hierioth. Fueruntq̄ filij eius iaser et sobab et ardon. Cūq̄ mortua fuisset azuba accepit vxorē caleph ephrata: que peperit ei vr. Porro

D
A
Gene. xix. g
et. xxxi. c
Ibidem. g
Math. i. a
Math. ii. d
Math. i. a
Iosue. vii. a
B
i. Reg. xvi. b

Paralipomenon I

vr genuit vri. et vri genuit beseleel. Post hec ingressus est esro ad filiam machir patris galaad: et accepit eam cum esset anorum seragita. Que peperit ei segub. Sed et segub genuit iair: et possedit viginti tres ciuitates in terra galaad. Cepitque gessur taran oppida iair: et canath et viculos eius seragita ciuitatum. Des isti filii machir patris galaad. Cum autem mortuus esset esro, ingressus est caleph ad ephrata. Habuitque esro uxorem abia quam peperit ei assur premithecue. Nati sunt autem filii ieramebel, primogeniti esro primogeniti eius: et buna et aran et achia. Duxitque uxorem alteram ieramebel nomine atthara, quam fuit mater onan. Sed et filii rami primogeniti ieramebel fuerunt moos ioamin et achar. Quam autem habuit filios semei et iadan. Filii autem semei: nadab et abisur, nomen vero uxoris abisur abiabil: quam peperit aboban et molid. Filii autem nadab fuerunt saled et apphai. Mortuus est autem saled absque liberis. Filii vero apphai iesi: quem iesi genuit sesan. Porro sesan genuit oholi. Filii autem iuda fratris semei, iether et ionathas. Sed et iether mortuus est absque liberis. Porro ionathas genuit phalech et ziza. Isti fuerunt filii ieramebel primogeniti esro. Sesan autem non habuit filios: sed filias et fuit egyptium nomine ieraa. Deditque ei filiam suam uxorem: quam peperit ethei. Et ethei autem genuit nathas: et nathas genuit zabat. Zabatque genuit ophal, et ophal genuit obed, obed genuit iehu, iehu genuit azariam, azarias genuit helles, et helles genuit belasa, belasa genuit zizamoy, zizamoy genuit sellu, sellu genuit ithamian, ithamian autem genuit elisama. Filii autem caleph fratris ieramabel: mesa primogeniti eius ipse est pater ziph filii marasa patris hebron. Porro filii hebron chore et taphua et rece et sama. Sama autem genuit raam patrem hierchaam et rece genuit semmei, filii semmei maon: et maon pater bethsur. Epha autem concubina caleph peperit aran et musa et gezes. Porro aran genuit iezem: filii iahaddai, regom et ioathan et iesan phaleph et epha et saaph, concubina caleph maacha peperit sabar et tharana. Genuit autem saaph pater madmena, sue patrem machbena, et patrem gabaa. Filia vero caleph fuit achsa, hi erant filii caleph filii vero primogeniti ephrata, sobal pater chariathiarim, salma pater bethleem, aniph pater bethgader. Fuerunt autem filii sobal patris chariathiarim qui videbat dimidium refectionum: et de cognatione chariathiarum ietheri et aputhei et semathei et maserei. Ex his egressi sunt saraita et esthabolite, filii salma patris bethleem et nethophati corone domus ioab et dimidium refectionis sarai. Cognationes quoque scribarum habitantium in iabes canetes atque resonantes et in tabernaculis commorantes. Hi sunt cinei qui venerunt de calore patris domus rechab.

L. S. De dauid et regibus iuda, et primo de his qui nati sunt iherosolymis, de roboaz filio salomonis, et de omnibus regibus iuda et filiis et filiabus eorum. III

D Quid vero hos habuit filiosque ei nati sunt in hebron. Primogenitum amon, ex achinoe iezrahelide, secundus daniel de abigail carne litide, tertium absolom filium maacha filie tholomai regis iessur, quartum adonaiam filium agith, quintum saphasciam ex abithal, sextum ietherabam de egla uxore sua. Sex quoque nati sunt ei in hebron ubi regnavit septem annis et sex mensibus. Triginta autem et tribus annis regnavit in iherosolymis. Porro in iherosolymis nati sunt ei filii samaa et sobab et nathas et salomon quattuor de bersabee filia amihel, Jebaarque et helisua et eliphaleth et noget et naphet et iaphie necnon elisama et elhade et eliphaleg nouem. Des hi filii domus absque filiis concubinarum habueruntque sororem thamar. Filii autem salomonis roboam, cuius abia filii genuit asa. De quo quoque natus est ioaphat pater iozabam, quam iozabam genuit oziam, ex quo quoque natus est ioas, et huius amasias filii genuit azariam. Porro azarie filii ioatham precreavit acham patrem ezechie, de quo natus est manasses, sed et manasses genuit amon patrem iosie. Filii autem iosie fuerunt primogeniti iohannas secundus ioachi, tertius sedechias, quartus sellu. De ioachim natus est ieconias et sedechias. Filii iecome fuerunt asir, quem salathiel, mechiram, phadaia, senneser et iecemia, sama et nadabia. De phadaia orti sunt zorobabel et semei. Zorobabel genuit mosollam, ananiam, et salomith sororem eorum: asabamque et ohol et barachiam, et asadiaz iosabeseth quatuor. Filii autem ananie, phaltias pater hiesie: cuius filii raphaia. Huius quoque filii arnam de quo natus est obdia, cuius filii fuit sechenias, filii sechenie: semeia cuius filii attus et iegaal et baaria, et naaria et saphat et sasa sex numero. Filii naarie, elioneai, et ezechias, et ezricam tres. Filii elioenai oduia et heliasub et phelecia et accub et iohanna et dalaia et anan septem.

L. S. De generationibus iude et orone iabes, de filiis symeon qui percusserunt reliquas amalech III

H Filii iuda, phares esrom et charmi et vr et subal. Rabia vero filii subal genuit gaad, de quo nati sunt abumai, et alaad. De generationes sarathi, ista quoque stirps etham, iezrahel et iesema et icdebos. Nomen quoque sororis eorum asalephum, Abumiel autem pater iedor et esor patris ofa. Isti sunt filii vero primogeniti ephrata patris bethleem. Assur vero patris thecuae erant due uxores alaa et naara, peperit autem ei naara oozam et epher, et themam et aastari, Isti sunt filii naara. Porro filii alaa sereth isaar et ethnam. Ebus autem genuit anob et soboba et cognationem abarel filii arui. Fuit autem iabes inclutus pro fratribus suis: et mater eius vocavit nomen illius iabes dicens quia peperit eum in dolore. Inuocavit quoque iabes deum israel dicens, Si benedicens benedixeris mihi: et dilataueris terminos meos et fuerit manus tua mecum: et feceris me a malicia non opprimi. Et presertim deus qui precatus est, Caleph autem frater sua genuit machir: qui fuit pater esthon, Porro esthon

Josue. xv. d
Judi. i. c

Paralipomenon I

genuit bethrapha et phelle et tethinna p̄ez vrb̄
naas. hi sūt viri recha. Filij aut̄ cenez. othoniel
et saraia. Porro filij othoniel atbat et maona
thi. Daonathi. genuit ophra. Saraia aut̄ genuit
ioab patrē vall̄ artificū. Ibi quippe artifices erāt
filij v̄o caleph filij iephone hir et hela et nabes.
Filij quēz hela. cenez: filij quēz ialel. elziph et zepha
thiria et asrabel. Et filij ezra iether et mereth et
epher et iabalō. Benuitque maria et sammai et ies
ba patrē esthamo. Uxor quēz ei? indaia pepit ia
reth patrē gedoz et heber patrē zocho et pbutiel
patrē zanoa. Hi aut̄ filij bethie filie p̄haraonis
quā accepit mered. et filij vxorū odaie sororū na
han p̄zis ceila charmi et esthamo quē fuit de ma
chati. Filij quēz symō amō et rima. Filij anā ethilō
et filij iesi. zoeth et bēsoeth filij sela. filij iude. her
p̄ lecha et laada p̄ maresa et cognatiōes domū
opantiū byssum in domo iuramēti. et quē stare fecit
solē: virique mēdaci et securus et incedēs quē p̄nci
pes fuerūt in moab. et quē reuerse sūt in lebē. Nec aut̄
vba vetera hi sunt figuli hitates in plātatiōib? et
in sepib? apud regē in opib? ei?. p̄morati quē sunt ibi.
Filij symeon: namuel et iamin. iarbi. sara. saul.
Sellū filij ei?. mabsaz filij ei? masma filij ei?
Filij masma. amubel filij ei? zachur filij ei?
semmei filij ei?. Filij semmei sedecum et filie ser.
Fres aut̄ ei? nō habuerūt filios multos. vniuer
sa cognatio nō potuit adēre sūmā filiorū iuda.
Hitauerūt aut̄ in bersabee: et molada et hasarsual
et in ballaa et in asom et in tholad et in bathuel et in
hozma et in sicelech et in bethmarchaboth et in
asarsasusim et in betherai et in saarim. De ciuita
tes eorū vsqz ad regē dōd velle quē eorū ethā et aen
remō et thoccn et asan ciuitates quāz. et vniuer
si viculi eorū p̄ circuitū ciuitatū istarū vsqz ad ba
al. Nec ē hitatio eorū: et seditiō distributio. Moso
bab quē et iemleth et iosa filij amasie et iobel. ies
bu filij iosabie filij saraie filij asibel et elioenai
et iacoba et isuaia et asata et adibel et ismibel et
banaia. ziza quē filij sephei: filij allon: filij idaia
filij semri. filij samaia. Isti sunt notati p̄ncipes
in cognatiōib? suis. et in domo affinitatū suarū
multiplicati sunt vehemēter. Et p̄fecti sūt vt in
gredierēt in gador vsqz ad orientē vall̄: et vt quērerēt
pascua gregib? suis. Inuenēruntque pascuas vbe
res et valde bonas et frā latissimā et quētā et fer
tilē. in quā aut̄ hitauerāt de stirpe chā. Hi quoque venerūt
quē supra descripsim? notati in dieb? ezechie re
gis iuda. et percusserūt tabnacla eorū et hitatores
quē inuēti fuerāt ibi. et deleuerūt eos vsqz ad pres
entē diē. hitauerūtque p̄ eis quā vberimas pascu
as ibidē reppererūt. De filiis quēz symeō abierūt
in motē seir viri quēgēti: hūtes p̄ncipes phaltā
et naaria et raphia et ozibel filij iesi. et percusserūt
reliquias quē euadere poterant amalechitarum
et hitauerunt ibi p̄ eis vsqz ad diē hanc.

C. S. De ruben primogenito israelis et filijs
eius primogenita nō sunt data ruben quia ascen
dit cubile patris sui. sed filijs ioseph sunt data et
filijs gad et dimidie tribus manasses qui percusse
runt agarenos. de captiuitate illarum tribuū scz
aaron et filiorum eius.

Ca. V
Filij quēz ruben primogeniti israelis quippe
pe fuit primogenit? eius scz cum violassz
thorū patris sui: data sunt primogenita
eius filijs ioseph filij israel: et nō est ille reputa
tus in primogenitū. Porro iudas quē erat fortissi
mus inter frēs suos: de stirpe eius p̄ncipes ger
minati sūt. primogenita aut̄ reputata sunt ioseph
filij g? ruben primogeniti israel. enoch et vallū.
esrom et charmi. Filij iobel: samaia filij ei?. gog
filius ei?. semci filij ei?. micha filius ei?. rechia
filius ei?. baal filij ei?: beera filius eius: quē ca
ptiuū duxit theglathalasar rex assyriorū: et fuit
p̄ncipes in tribu ruben. Fratres aut̄ eius et vni
uersa cognatio eius quādo numerabant p̄ fami
lias suas habuerūt p̄ncipes iehibel et zacharia
Porro bala filij azaz filij samma filij iobel ipse
habitauit in aror vsqz ad nebor et beelmeon. Eō
tra orientālē quē plagā hitauit vsqz ad introitum
heremi et flumini eufratem. Multum quippe
iumentorum numerus possidebant in terra gala
aad. In diebus aut̄ saul preliati sunt cōtra aga
renos et interfecerunt illos. habitaueruntque pro
eis in tabernaculis eorū in omni plaga que respicit
ad orientē galaad. Filij v̄o gad e regione eorū
habitauerunt in terra basan vsqz selcha. iobel in
capite et saphan secund? anai aut̄ et saphat in ba
san. Fraires vero eorū p̄ in domos cognationū
suarū. michael et mosollā et sebe. et iozi et iachā
et zie et heber septem. Hi filij abihail. filij v̄ri. filij
iara. filij galaad: filij michael. filij iesesi. filij ied
do. filij buz. Fratres quoque filij adibel. filij gu
ni. p̄ncipes domus in familijs suis habitauerūt
in galaad et in basan. et in viculis eius. et in ci
ctis suburbanis saron vsqz ad terminos. Omnes
hi numerati sunt in diebus ioathan regis iuda
et in diebus hieroboam regis israel. Filij ruben et
gad et dimidie trib? manasse: viri bellatores scu
ta portātes et gladios. et tēdentes arcum: crudi
tius ad prelia quadraginta quattuor milia. et septin
genti sexaginta p̄cedentes ad pugnā. dimicauer
unt contra agarenos. Itburei vero et naphei
et nodab p̄buerunt eis auxilium. Traditi quē sunt
in manus eorū agareni et vniuersi quē fuerāt cum
eis. quz deū inuocauerunt cū p̄liarent et exaudiuit
eos eo quod credidissent in eum. Leperuntque oīa quē
possederant camelorum quinquaginta milia ou
um ducenta quinquaginta milia. asinos duo mi
lia. et anias hominū centū milia. Vulnerati autē
multi corruerunt. Fuit enim bellū dñi. Habitaue
runtque p̄ eis vsqz ad trāsmigrationē. Filij quoque

Gen. xl. vi. b
Exodi. vi. b
Num. xvi. a

B

E

D

Paralipomenon I

dimidie tribus manasse possederunt terra a finibus basan usque baal hermon et sanir. et monte hermon. In ges oppide numerus erat. Et hi fuerunt principes domus cognationis eorum: epher iesi et helibel. ezibel et hieremia et odoia et iedibel viri fortissimi et potentes et noiati duces in familiis suis. Reliqui autem deum patrum suorum. et fornicati sunt post deos populorum terre quos abstulit dominus coram eis et suscitavit deus israel spiritum phul regis assyriorum et spiritum theglath phalasar regis assur. et transtulit ruben et gad et dimidiam tribum manasse et adduxit eos in ale et in aboz et ara et fluvium gozan usque ad diem hanc

C. S. De filiis leui qui fuerunt cantores: et de his qui adolebant incensum: et de urbibus coartarum filiarum leui quas habuerunt ex singulis tribubus filiorum israel: et qui cantores refugii fuerunt. **Ca. VI**

A
Gene. xl. b
infra. xxxij. b

H filij leui: gerson: caath: merari filij caath: amran: isaar: hebron: et ozibel. filij amran aaron moyses et maria. filij aaron nadab et abiu eleazar et itamar Eleazar genuit finees. et finees genuit abisue. Abisue vero genuit bocci: et bocci genuit ozi. ozi genuit zaraia et zarias genuit meraioth. Porro meraioth genuit amaria: et amarias genuit achitob. achitob genuit sadoch: et sadoch genuit achimaas. achimaas genuit azaria. azarias genuit iohannam: iohanna genuit azaria. Ipse est qui sacerdotio sanctus est in domo quam edificavit salomō in iherusalem: genuit autem azarias amariam: et amarias genuit achitob. Achitob genuit sadoch. et sadoch genuit sellum. Sellum genuit helchiam. et helchias genuit azariam. Azarias genuit zariam: et zarias genuit iosedech. Porro iosedech egressus est quando transtulit dominus iudam et iherusalem per manus nabuchodonosor. filij ergo leui: gerson caath et merari. Et hi nomina filiorum gerson. lobni et semei. filij caath amran et isaar et hebron et ozibel filij merari: mooli et musi. De autem generationes leui secundum familias eorum. Gerson lobni filius eius. iaath filius eius. zama filius eius. ioaa filius eius. addo filius eius. zara filius eius. iethrai filius eius. filij gaath. aminadab filius eius. chore filius eius. asir filius eius. helcana filius eius. abiasaph filius eius. asir filius eius. caath filius eius. vriel filius eius. ozias filius eius. saul filius eius. filij helcana. amasei et achimoth et helcana. filij helcana. sopherai filius eius. naath filius eius. heliab filius eius. hieroboam filius eius. helcana filius eius. filij samuel primogenitus vasseni et abia. filij autem merari mooli: lobni filius eius. semei filius eius. oza filius eius. samaa filius eius. aggia filius eius. asata filius eius. Isti sunt qui constituit dominus super cantores domus domini ex quo collata est arca. et ministrabant coram tabernaculo testimonij canentes donec edificaret salomō domum domini in iherusalem. Stabant autem iuxta ordinem suum in ministerio. Hi vero sunt qui assistebant cum filiis suis de filiis caath. hema cantor

filij iobel. filij samuel. filij helcana. filij ieroam. filij helibel. filij thou. filij suph. filij helcana. filij iobel. filij maath. filij amasai. filij helcana. filij iobel. filij azarie. filij sophoie. filij thaath. filij asir. filij abisaph. filij chore. filij isaar. filij caath. filij leui. filij isrl. et fratres eius asaph: qui stabat a dextera eius asaph filius barachie. filij samaa. filij michabel filij bafaie. filij melchie. filij atbanai. filij zara filij adaia. filij etha. filij zama. filij semei. filij geth filij gerson. filij leui. filij autem merari fratres eorum ad sinistram etha. filij chusi. filij abdi. filij maloch filij asabie. filij amasie. filij helchie. filij amasai. filij boni. filij somer. filij mooli. filij musi. filij merari filij leui. Fratres quoque eorum leuite qui ordinati sunt in circuitu misterium tabernaculi domus domini. Aaron vero et filij eius adolebant incensum super altare holocausti: et super altare thymiamatis in omni opere sanctorum et ut precaretur pro israel iuxta omnia que precepit moyses filius dei. Hi sunt autem filij aaron. Eleazar filius eius. finees filius eius. abisue filius eius. bocci filius eius. ozi filius eius. zaraia filius eius. meraioth filius eius. amaria filius eius. achitob filius eius. sadoch filius eius. achimaas filius eius. Et hi habitacula eorum per vicus atque finia filiorum. scilicet aaron iuxta cognationes caathitarum. Ipsi enim sorte sortigerunt. Dederunt igitur eis hebron in terra iuda et suburbana eius per circuitum. agros autem civitatis et villas caleph filio iephone. Porro filij aaron dederunt civitates ad perfugiendum hebron et lobna et suburbana eius. Jether quoque et esthemō cum suburbanis suis. sicut et helon et dahir cum suburbanis suis. asan quoque et bethsemes et suburbana earum. De tribu autem beniamin gabee et suburbana eius et almath cum suburbanis suis anathoth quoque cum suburbanis suis. Des civitates tredecim cum suburbanis suis: per cognationes suas. filij autem caath residuis de cognatione sua dederunt ex dimidia tribu manasse in possessione novemdecim decem. Porro filij gerson per cognationes suas de tribu isachar et de tribu aser et de tribu neptalim et de tribu manasse in basan urbes tredecim. filij autem merari per cognationes suas de tribu ruben et de tribu gad et de tribu zabulon. dederunt sorte civitates duodecim. Dederunt quoque filij israel. leuitis civitates suburbana earum. Dederunt quoque sorte ex tribu filiorum iuda et ex tribu filiorum symeon et ex tribu filiorum beniamin urbes has quas vocaverunt nominibus suis. et his qui erant ex cognatione filiorum caath. fuerunt quoque civitates in terminis eorum de tribu effraim. Dederunt quoque eis urbes ad perfugiendum symeon cum suburbanis suis in monte effraim et gazer cum suburbanis suis. iecmaam quoque cum suburbanis suis et bethozō filii necnō et helō cum suburbanis suis. et gethremō in eundem modum. Porro ex dimidia tribu manasse aner et suburbana eius. balaam et suburbana eius. His vicibus qui de cognatione filiorum caath reliqui erant. filij autem gerson de cognatione dimidie tribus manasse gaulon in basan et suburbana

Paralipomenon I

6 eius et astaroth cum suburbanis suis. De tribu isachar cedec cum suburbanis suis et dabereth cum suburbanis suis. ramoth quod et suburbana eius et ane cum suburbanis suis. De tribu isachar aser masai cum suburbanis suis. et abdo filius. asach quod et suburbana eius. roob cum suburbanis suis. Porro de tribu neptali cedec in galilea et suburbana eius. amon cum suburbanis suis et cariatbai et suburbana eius. Filius autem merari residuis de tribu zabulon remon et suburbana eius. et thabor cum suburbanis suis. Trans iordanem quod ex aduerso hiericho in orientem iordanis de tribu ruben bosor in solitudine cum suburbanis suis et iassa cum suburbanis suis. cademoth quod et suburbana eius et miphaat cum suburbanis suis. Necnon de tribu gad. ramoth in galaad et suburbana eius. et manaim cum suburbanis suis. sed et esebon cum suburbanis suis. et iezer cum suburbanis suis.

L.S. De filiis isachar et beniamin et neptalim et manasse et effraim et aser.

Ca. VII

D Oro filii isachar. thola et phua iasab et samron quattuor. Filii thola ozi et raphaia et hieribel et iemai et iepsem et samuel principes pro domo cognationum suarum. De stirpe thola viri fortissimi numerati sunt in diebus david. viginti duo milia sexcenti. Filii ozi: israhia de quo nati sunt michael et obadia et iohel et iesia quatuor principes cum eis pro familiis et populos suos acciti ad plura viri fortissimi triginta septem milia. Multas enim fuerunt uxores et filios. Fratres quoque eorum pro omnibus cognationibus isachar robustissimi ad pugnam octoginta septem milia numerati sunt. Filii beniamin. bale et bochor et iadibel tres. Filii bale: esbon et ozi et ozibel et hierimoth et vrai quatuor principes familiarum et ad pugnam robustissimi. Numerus autem eorum viginti duo milia et triginta quattuor. Porro filii bochor: amira et ioas et eliezer et elioenai et amri et hierimoth et abia et anathur et almatha. oes hi filii bochor. Numerati sunt autem pro familiis suis principes cognationum suarum ad bella fortissimi viginti milia et ducem. Porro filii iadibel balan. Filii autem baal. iehus et beniamin et aboth et chanaan et iotha et tharsis et haifaar. Oes hi filii gad: el principes cognationum suarum viri fortissimi decem et septem milia et ducem ad plura procedentes. Sepha quod et hapha filii hir et asim filii aber. Filii autem neptalim. iasibel et gumi et aser et sellu filii bala. Porro filii manasse esriebel. scubinac et seyza peperit machir patrem galaad. Machir autem accepit uxorem filii sui haphim et sepha et huius sororem nomine maacha. Nomen autem sedi salphaath. natec sunt salphaath filie. et peperit maacha uxorem machir filium. vocavitque nomen eius phares. Porro nomen fris eius sares et filii eius vlam et reben. Filii autem vlam bedan. Hi sunt filii galaad filii

machir. filii manasse. Soror autem eius regina peperit viri decem abiezer et moola. Erant autem filii semi: darabin et seche et leci et anaiam filii autem effraim suthala. bareth filii eius. thaatb filii eius. elada filii eius. thaath filii eius. et huius filii zadab. et huius filii suthala et huius filii ezer et elad. Occiderunt autem eos viri geth idigene. quod descenderunt ut invaderent possessiones eorum. Lutit igitur effraim pro eorum multis diebus. et venerunt fratres eius ut consolarentur eum. Ingressusque est ad uxorem suam quam cepit et peperit filium et vocavit nomen eius beria: eo quod in malis domus eius ortus esset: filia autem eius fuit sara que edificavit bethoron inferiorem et superiorem et ozensara. Porro filii eius rapha et reseph et thale. de quo natus est thaan que genuit laada. Huius quoque filii amud que genuit elisama de quo ortus est nathan que huius filii iosue. Possessio autem eorum et habitatio bethel cum filiabus suis. et in orientem orientem. ad occidentalem plagam gazer et filie eius. sychen quod cum filiabus suis usque ad aza cum filiabus eius. iuxta filios quoque manasse bethsan et filias eius thana et filias eius. mageddo filii eius. dor et filias eius. In his habitaverunt filii ioseph. filii israel. Filii aser iemna et iesua et isui et barata et sara sorores eorum. Filii autem barata heber et melchiel. Ipe est pro barata. Heber autem genuit iephlat et somer et iothan et suaa. sorores eorum. Filii iephlat. phosech et chamaal et asoph. hi filii iephlat. Porro filii somer abi et roaga et iaba et aran. Filii autem belie fris eius. supha et iemna et selles et amal. Filii supha sue aruaphed et sual et beri et Jamra bosor et odor et samma et salusa et iethram et bera. Filii iether. iephoe et phaspha et ara. filii autem olla arce et ambel et refia. Oes hi filii aser principes cognationum electi atque fortissimi duces ducum. Numerus autem eorum etatis que apta est ad bellum: viginti sex milia.

L.S. De generationibus beniamin qualiter que supra nominati sunt hic nominantur.

Ca. VIII

B eniamin autem genuit bale primogenitum suum. asbal secundum. abara tertium. noaba quartum. et rapha quintum. Fueruntque filii bale ad: doar et gera et abiud. abisue quod et neman et aboe sed et gera et sephupha et vran. Hi sunt filii abod principes cognationum habitantium in gabaam que translata sunt in manath. Noama autem et achia et gera ipse translavit eos. et genuit oza et abiud. Porro saarahim genuit in regione moab postquam dimisit usum et baravoxores suas. Venit autem de edes uxore sua iobab et sebia et mosa et molchon. iehus quod et sephia et marmach. Hi sunt filii eius principes in familiaribus suis. Dehusim quoque genuit achitob et elphaal. Porro filii elphaal heber et misaam et samad hic edificavit ono et lod et filias eius. Bara autem et sama principes cognationum habitantium in abialo. Hi fugaverunt habitatores geth. et haio et sefac et hierimoth et zabadia et arod et beder. michael quod et

Paralipomenon I

iespha et ioaa filij baria. et zadabia et mosollas et
ezeci et heber et esamari et iesia et iobab filij el-
phaal. et iacim et zechri et zabdi et elioenai et sele-
thai et beliel et adaia et barata et samarath filij se-
mei. et iespha et heber et beliel et abdō et zechri et
hanā et anania et ailā et anathothia et iephdaia
et pbanuel filij sefac. et samfari et sooria et otho-
lia et iersia heliaz zechri. filij ieroā. hi p̄tarche et
cognationū p̄ncipes q̄ hitauerūt i hierlm. In ga-
baō at hitauerūt abigabaō et nom̄ vxoris ei' maa-
cha filij q̄ ei' p̄mogēit' abdō et sur et cis et baal et
nadab. gedur q̄ et abio et zachar et macelloth. et
macelloth genuit samaa. hitauerūtq̄ ex aduerso
frat' suoz i hierlm cū frīb' suis. Ner at genuit
cis. et cis genuit saul. Porro saul genuit iona-
thā et melchisue et abinadab et esbaal. Fili' aut
ionathā miribaal. et miribaal genuit micha. filij
micha. phitō et melech et thara abā. et abā genu-
it ioada. et ioada genuit almoth et asmoth et zāri
Porro zāri genuit mosa. et mosa genuit baana:
cui' fili' fuit rapha d̄ q̄ ort' ē elasa q̄ genuit asel.
Porro asel sex filij fuerūt his noībus ezricā. bo-
chru. hismael. saria. abadia. anā. oēs hi filij asel.
Filij aut esech fr̄s ei' vlā p̄mogenitus. et hus se-
cūdus. et eliphalech tertius. fuerūtq̄ filij vlā vi-
ri robustissimi. et magno robore tendētes arcū et
multos hñtes filios ac nepotes vsq̄ ad centuz
quingenta. Dēs hi filij beniamin.

L.S. De sacerdotibus et leuitis et officijs eo-
rū. et generatiōe saul et filioz eius.

Ca. IX
Universus ergo isrl' dinumerat' ē. et sūma
eorū scripta ē i libro regū isrl' et iuda. trās-
latiq̄ sūt in babylonē p̄p̄ delictū suoz.
Qui aut hitauerūt p̄mi i possessiōib' et i vrbib' su-
is isrl' et sacerdotes et leuite et nathinnei cōmora-
ti sūt i hierlm de filiis iuda et de filiis beniamin
De filiis q̄ effraim et manasse othei fili' amiud
fili' emri filij omrai. filij bōni. De filiis phares
filij iuda. et de siloni. asaia p̄mogenit' et filij ei'.
De filiis aut zara. ichuel et fr̄s eoz sexcēti no-
nagita. Porro de filiis beniamin. salo filij mo-
sollā filij oduia filij asana et iobama filij ieroaz
et helā filij ozi filij mochori et mosollā filius sa-
phacie filij rabuel filij iebaniet fr̄s eoz p̄ fami-
lias suas nōgēti quingitasex. Dēs hi p̄ncipes co-
gnationū p̄ domos pat' suoz. De sacerdotib'
at icdaia ioiarib' et iachin. azarias q̄ filij belchie
filij mosollā filij zadoch filij meraioth filij achi-
tob p̄tifer dom' dei. Porro adaias filij ieroā
filij phasoz filij melchia et maafia filij adibel fi-
lij iezra filij mosollā filij mosollamoth filij emer-
fr̄s q̄ eoz p̄ncipes p̄ familias suas mille septi-
gēti sexagita fortissimi robore ad faciēdū opus
misterij i domo di De leuitis aut semeia filij as-
sub et filij ezricā filij asebia. d̄ filij merari. Ba-

chachar q̄ carpētari' et galal et mathāia filius
micha. filij zechri filij azaph et obdia filij semeie
filij galal. filij idithū. et barachia filius asa. filij
helcana q̄ hitauit i atrijs nethophati Janitores
aut sellū et achub et telmō. et abinā et frat' eoz
sellū p̄nceps vsq̄ ad illud tps i porta regia ad ori-
entē obfuabāt p̄ vices suas de filiis leui. Sele-
lū hō fili' chore filij abiasaph filij chore cū p̄s-
b' suis et domo p̄ris sui. Hi sunt chorite super
opa ministerij custodes vestibuloz tabernaculi
et familie eoz p̄ vices castroz dñi custodiētes i
troitū. Sinees aut filij elcazar erat dux eoz co-
rā dño. Porro zacharias filij mosollamia iani-
tor porte tabnaculi testimonij. Dēs hi electi in
ostiaros p̄ portas. ducēnduodecim et descripti
i villis p̄p̄ris q̄s p̄stituerūt dō et samuel vidēs
i fide sua tā ipos q̄ filios eoz i ostiū dom' dñi
et in tabnaculo vicib' suis. Per q̄ttuoz v̄etos
erāt ostiarij. id ē. ad oriētē et occidētē et ad aq̄-
lonē et ad austrū. Fr̄s aut eoz in vincul' mora-
bant et veniebāt i sabbatis suis de tpe vsq̄ ad
tps. His q̄ttuoz leuitis credit' erat oīs numer'
ianitoz. et erāt sup credras et thesauros domos
dñi. Per gyrū q̄ tēpli dñi morabāt i custodijs
suis. vt cū tps fuisset ipi mane apirēt fores. De
eorū grege erāt et sup vasa ministerij. ad nume-
rū em̄ et iferebant vasa et efferebant. De ipis et
q̄ credita hēbāt vtēfilia sctuarij. p̄erāt simile et
vino et oleo et thuri et aromatib'. Filij aut sacer-
dotū vngēta ex aromatib' p̄ficiēbāt Et matha-
thias leuites p̄mogenit' selluz chorite. p̄fectus
erat eozū q̄ in sartagine frigebātur. Porro de
filiis caath de frīb' eoz sup panes erat p̄positi-
onis. vt sp̄ nouos p̄ singla sabbata p̄parent. Hi
sunt p̄ncipes cātozū p̄ familias leuitarū q̄ in ex-
edris morabātur: ita vt die ac nocte iugiter suo
ministeriumi dcfuirēt. Capita leuitarū per famili-
as suas p̄ncipes māserūt i hierlm. In gabaon
aut cōmorati sunt p̄ gabaon iabibel. et nomē
vxoris ei' maacha. Fili' p̄mogenit' ei' abdō et
sur et cis et baal et ner et nadab gedor q̄ et abio
et zacharias et macelloth porro macelloth gēit
semaā. isti hitauerūt e regione fr̄m suoz i hierl' cū
fratribus suis. Ner aut genuit cis: et cis genuit
saul. Et saul genuit ionathan et melchisue et abi-
nadab et esbaal. Filius autē ionathā miribaal.
et miribaal gēit micha. Porro filij micha: phi-
ton et melech et thara et abaz Abaz autē genuit
iara. et iara genuit alamath et asmoth et zamri.
Zamri autē genuit mosa. mosa hō genuit baana
cui' fili' raphaia genuit elasa. de q̄ ortus ē asel
Porro asel sex filios habuit his noīb'. ezricam
bochru hismabel saria obdia anā. hi filij asel.
L.S. De bello i q̄ occisus ē saul. de āputari-
one capis ei' et sepultura ei'. et cā nec ei' X

infra. ix. 5

i. Reg. ix. a

a

B

c

Paralipomenon I

Dilistim aut pugnabat in isrl fugeruntqz filij isrl palestinos et ceciderunt vulnerati in mote gelboe. Cumqz appropinqissent philistei psequentes saul et filios eius percussit ionathā et aminadab et melisue filios saul. Et aggravatū ē plū in saul. Invenitqz eū sagittarij et vulneraverunt iaculis. Et dixit saul ad armigerū suū. Evagina gladiū tuū et interfice me ne forte veniat circūcisi isti et illudat mihi. Noluit aut armiger eius facere timore pterritus. Arripuit ergo saul ensē et irruit in eū. Quod cū vidisset armiger eius videlicet mortuū eē saul. irruit etiā ipse in gladiū suū et mortuū ē. Inijt ergo saul et tres filij eius et oīs domus illius pter scidit. Quod cū vidissent filij isrl qz habitabāt in capestribus: fugerunt. et saul et filij eius mortuis. dereliquerunt vrbes suas et huc illucqz dispersi sūt. veneruntqz philistim et habitaverunt in eis. Die igit altero detrahentes philistim spolia cesorum inveniit saul et filios eius iacentes in mote gelboe. Cumqz spoliassent eū et apertassent caput armigeri nudassent: miserunt in terrā suā ut circumferret et onderet idolorum templis et pplis. Arma aut eius consecraverunt in phano dei sui. et corpus affixit in templo dagō. Hoc cū audissent viri iabes galaad oia. scilicet philistim fecerunt super saul. et surrexerunt singuli viros fortium et tulerunt cadavera saul et filiorum eius attuleruntqz ea in iabes et sepelierunt ossa eorum sub quercū quae erat in iabes et ieiunaverunt septē diebus. Mortuū ē ergo saul propter iniquitates suas eo quod peraricat sit mandatus domini quod preceperat. et non custodierit illud. sed insuper etiam phitonnissam consulerit nec speraverit in domino propter quod interfecit eū. et transtulit regnum eius ad david filium isai.

L. S. De vinctioe dō in regē in hebron. de iebuseis. de triginta fortissimis militū dō. et potētia et strenuitate pncipū david.

Ca. XI

Qongregat⁹ ē igit oīs isrl ad dō in hebron dices. Quis tuū sum⁹ et caro tua. veni qz et nudius tertius⁹ cuius adhuc regnaret saul. tu eras qui educebas et introducebas isrl. Tibi enim dixit dñs de⁹ tu⁹. Tu pasces pplm meū isrl et tu eris pnceps super eū. Venerunt ergo omēs maiores natn isrl ad regē in hebron. et inijt dō cū eis sed⁹ corā dño. Anxeruntqz eū regē super isrl iuxta pmonē dñi quē locutus est in manu samuel. Abijt qz david et oīs isrl in hierlm. Hec ē iebus ubi erāt iebusei habitatores terre. Dixeruntqz qui habitabāt in iebus ad dō. Nō ingredieris huc. Porro dō cepit arce syon quae ē civitas dō. dixitqz Dñs qui percussit iebuseū in pmissis: erit pnceps et dux. Ascēdit igit pncip⁹ ioab filius sarnie et fact⁹ est pnceps. Habitavit aut dō in arce. et idcirco appellata ē civitas dō. Edificavitqz urbē in circuitu a mello vsqz ad gyrū. Joab aut reliqz vrbes extruxit. Proficiebatqz dō vadēs et crescēs. et dñs exercitū erat cū eo. Di-

pncipes viros fortium dō qui adiungerunt cū vt rex fieret super oēm isrl iuxta vrbē dñi quod locutus ē ad isrl: et iste numer⁹ robustorum dō. Iesbaa filius abamoni pnceps inter triginta. Iste levavit hastā suam super trecetos vulneratos vnavice. Et post eū eleazar filius patris eius aboites qui erat inter tres potētes. Iste fuit cū dō in aphec dñi quā philistim congregati sūt ad locū illū in plū. Et erat ager regis illius plenus ordeo: fugeruntqz plus a facie philistinorum. Hi steterunt in medio agri et defenderunt eū. Cumqz percussissent philisteos dedit dñs salutē magnā populo suo. Descēdit aut tres de triginta pncipibus ad petrā in qua erat dō ad spelūcas odollā. quā philistim fuerāt castrametati in valle raphaim. Porro dō erat in pnsidio. et statio philistinorum in bethleē. Desideravit igit dō aquā et dixit. O si quis daret mihi aquā de cisterna bethleem quae est in porta. Tres ergo isti per media castra philistinorum prexerunt et hausērunt aquā de cisterna bethleē quae erat in porta et attulerunt ad dō ut biberet qui noluit sed magis libavit illā dño dicens. Absit vt in cōspectu dei mei hō faciam. et sanguinē viros istos bibam. quia in piculo animarū suarū astulerunt mihi aquā. Et ob hanc causā noluit bibere. hec fecerunt tres robustissimi. Abisai qz frater ioab ipse erat pnceps trium. et ipse levavit hastā suā in trecetos vulneratos. et ipse erat inter tres notatissimos: inter tres scōs iclyt et pnceps eorum. Verūtū vsqz ad tres pncipales nō puenerat. Banata filius ioiade viri robustissimi qui multa opa perpetrarat de capse el: ipse percussit duos ariel moab. et ipse descēdit et interfecit leonē in media cisterna tpe niuis. et ipse percussit vix egyptiū: cui⁹ statura erat quāqz cubitorum. et hēbat laceā vt liciatōriū terētū. Descēdit igit ad eū cū vga. et rapuit hastā quam tenebat manu et interfecit eū hasta sua. Hec fecit banata filius ioiade qui erat inter tres robustos notatissimos inter triginta pncipales. Verūtū ad tres vsqz nō puenerat. Posuit aut eū dō ad auriculā suā. Porro fortissimi viri in exercitu asael frater ioab et eleana filius patris eius de bethleē. scilicet amoth arodites belles polonites hiras filius acces thecutes abiez anathotites sobochai vsatites. ilai abotites. marai netophatites heleth filius baana netophatites etbai filius ribai de gabaath filiorum bēiamin banata pharatonites hurai de torrēte gaā abiel arabathites. azmoth bauranites eltaba salabonites. filij assen gezonites. ionathā filius saie ararithes abia filius achar aratites eliphal filius v. epher meheratites abia phellōites ezro carmelites naarai filius azbi iobel frater nathā mihaar filius agarai selech amonites naarai berothites. armiger ioab filius sarnie. hiras iethre. iareb iethre. vrias ethe zabab filius ooli. adyna filius sechar rubenites pnceps rubenitarū et eius eo

Paralipomenon I

triginta haanā filius macha. et iosaphat matha nites. ozias astarothites. et sēma et iabihel filij bothā araozites iedibel filius zamri et ioba frater eius thosaites belihel mahumites. et icribai et iosoia filij elnaem et iethna moabites elihel et obed et iasiel de masobia.

L.S. De his qui transierunt adhuc fugeret: et de principibus qui venerunt ad eum in hebron: quos elegerunt eum

L. XII
His qui venerunt ad dō in siclech cum adhuc fugeret saul filium eius qui erant fortissimi et egregij pugnatores tedētes arcu et vtraque manu fundis sara iaciētes et dirigētes sagittas. De fratribus saul ex tribu beniamin. Princeps abiezert et ioas filij samaa. gabaathides et iasibel et phalleth filij azmoth et baracha et ichu anathotites. samaias qui gabaonites fortissimus iter triginta. et super triginta hieremias et iesibel et iosahanā et iesabad gaderothites et elusai et hierimut et baalia et samaria et saphatia araphites.

Delcana et iesia et azarabel et ioezer et iesbaā de careim. ioela qui et zabadia filij iozoam de gedoz

Sed et gaddi transfugerunt ad dō cum lateret in deserto viri robustissimi et pugnatores optimi tenētes clipeum et hastam. Facies eorum quasi facies leonis. et veloces quasi capree in motibus. **Ezer** princeps. obdias scds. clab tertius. masmana quartus. hieremias quintus. etbi sextus. beliel septimus. iobanā octauus. helzebad nonus. hieremias decimus. bachanai undecimus. **Hi** de filiis gad princeps exercitus. **Numissimus** centum milibus perat et maximus mille. **Isti** sunt qui transierunt iordanem mense primo quando inundare consuevit super ripas suas. et omnes fugauerunt qui morabantur in vallibus ad orientalem plagam et occidentalem. **Venerunt** autem et de beniamin et de iuda ad praesidium in quo morabatur dō. **Egressus** quoque est dō obviam eis. et ait. **Si** pacifice venistis ad me ut auxiliemini mihi: cor meum iungatur vobis. **Si** autem insidiamini mihi pro adversariis meis cum ego iniquitatem in manibus non habeam: videat deus patrum nostrorum et iudicet. **Spiritus** vero domini induit abisai principem inter triginta et ait. **Tui** sumus o dō et tecum filij isai. **Par** par tibi et par adiutoribus tuis. **Te** enim adiuvat deus tuus. **Suscepit** ergo eos dauid et constituit principes turme. **Porro** de manasse transfugerunt ad dō quando veniebat cum philistinim adversus saul ut pugnaret et non dimicavit cum eis: quia inuito consilio remiserunt eum principes philistinorum dicentes. **Periculo** capitis nostri revertetur ad dominum suum saul. **Quoniam** igitur reversus est in siclech transfugerunt ad eum de manasse ednas et iozabab et iedibel et michael et ednas et iozabath et beliu et salathi. **Principes** militum in manasse. **Hi** prae buerunt auxilium dō adversus latrunculos. **Omnes** enim erant viri fortissimi et facti sunt principes in exercitu.

Sed et per singulos dies veniebant ad dō ad auxi-

liandum ei. usque dum fieret gradus numerus quasi exercitus dei. **Iste** quoque est numerus principum exercitus qui venerunt ad dauid cum esset in hebron: ut transferrent regnum saul ad eum iuxta verbum domini. **Filij** iuda portantes clipeum et hastam sex milia octingenti expediti ad praesidium. **De** filiis symeon virorum fortissimorum ad praesidium septem milia centum. **De** filiis leui: quattuor milia sexcenti **ioiada** quoque princeps de stirpe aaron et cum eo tria milia septingenti. **Sadoch** etiam puer egregie indolis et domus patris eius principes viginti duo. **De** filiis autem beniamin frater saul tria milia. **Magis** enim patris eorum adhuc sequebatur domum saul. **Porro** de filiis effraim viginti milia octingenti: fortissimi viroboze viri nominati in cognominibus suis: et ex dimidia tribu manasse decem et octo milia singula pro noia sua venerunt ut constituerent regem dō. **De** filiis quoque isachar viri qui eruditi novierunt singula tempora ad praecipuum quod facere deberet israel princeps ducem. **Omnes** autem reliqui tribus eorum praesidium sequebantur. **Porro** de zabulō qui egrediebantur ad praesidium stabant in acie instructi armis bellicis. quinquaginta milia venerunt in auxilium non corde duplici. **Et** de neptalim principes mille et cum eis instructi clipeo et hasta. triginta et septem milia. **De** dan etiam praeparati ad praesidium vigintioctomilia sexcenti. **Et** de azer egredientes ad pugnam et in acie provocantes. quadraginta milia. **Trans** iordanem autem de filiis ruben et de gad dimidia parte tribus manasse instructi armis bellicis. centum vigintimilia. **Omnes** isti viri bellatores expediti ad pugnam corde perfecto venerunt in hebron: ut constituerent regem dauid super universum israel. **Sed** et omnes reliqui ex israel uno corde erant ut rex fieret dō. fueruntque ibi apud dō tribus diebus comedentes et bibentes. **Preparaverunt** enim eis fratres sui. **Sed** et qui iuxta eos erant usque ad isachar et zabulō et neptaliz: afferebant panes in asinis et camelis et mulis et bobus ad vescedum farinae palatas. vitum passum. vinum. oleum boues. arietes. ad omnem copiam. **Gaudium** quoque erat in israel

L.S. De reductioe arce de cariathiarim. de morte osee. de declinatione arce in domum ebedes dom cui dominus benedixit.

L. XIII
Isti autem praesidium dō cum tribunis et centurionibus et universis principibus. et ait ad omnem centum israel. **Si** placet vobis a domino. deo nostro egredietur primo quem loquor. mittamur ad fratres nostros reliquos in universas regiones israel et ad sacerdotes et levitas qui habitabant in suburbanis urbium ut egrediantur ad nos et reducamur arcem dei nostri ad nos. **Non** enim requisivimus eam in diebus saul. **Et** respondit universa multitudo ut ita fieret. **Placuerat** enim primo omni populo. **Congregavit** ergo dō cunctum israel a syon egypti usque dum ingrediaris emath ut adduceret arcem dei de cariathiarim. **Et** ascendit dō et omnis vir israel ad collē cariathiarim qui est in iuda ut afferret inde arcam domini dei sedentis super cherubin ubi invocatum est

Paralipomenon I

nomē ei⁹. Imposueruntq; arcā dei sup plaustrū no-
uū de domo aminadab. Oza autē et frēs ei⁹ mina-
bāt plaustrū. Porro dō et vniuersus israel lude-
bāt corā deo oī virtute i canticis et i citharis et psal-
terijs et tympanis et cymbalis et tubis. Cū autē
puemissent ad arcā chidō: tetēdit oza manū suā
vt sustētaret arcā. bos q̄ppe lasciuēs paululū i
clinauerat eā: Iratusq; ē itaq; dñs p̄ oza et per-
cussit eū eo q̄ tetigisset arcā. et mortu⁹ ē ibi coraz
dño. Cōtristatusq; ē dō q̄ diuisisset dñs oza vo-
cauitq; locū illū diuisio ozee vsq; in p̄ntē diem.
Et timuit deū tūc t̄pis dicens. Quō possum ad-
me introducere arcā dei? Et ob hāc cām nō ad-
durit eā ad se b̄ est i ciuitatē dō. sed auertit i do-
mū obededom gethei. Quāsit ergo archa in do-
mo obededō tribus mēibus. et b̄ndixit dñs do-
mū eius et oībus q̄ habebat.

L. S. De byrā rege tyri q̄liter misit ad dō et fi-
lios dō in hierlm natis. de duabus victorijs da-
uid p̄ philisteos. vnā fecit in baal p̄harasim. al-
terā ex aduerso p̄iroz.

Ca. XIII

Misit q; byrā rex tyri nuncios ad dō et li-
gna. cedrina et artifices parietū ligno-
rūq; vt edificarēt ei domū. Cognouitq;
dō eo q̄ p̄firmasset eū dñs in regē sup isrl et sub-
leuatū ē regnū suū sup pplm ei⁹ isrl. Accepit q;
dō alias vxores in hierlm: genuitq; filios et fili-
as. Et b̄ noīa eoz q̄ nati sūt ei i hierlm. Sāma et
sobab nathā et salomō iebaz et elisu et eliphaleth
noga q; et napheg et iaphie elisama et baliada et
eliphaleth. Audientes autē philistim eo q̄ vnct⁹
esset dauid in regē sup vniuersū isrl: ascēderunt
oēs vt q̄rerēt eū. Quō cū audisset dauid egressus
est obuiā eis. Porro philistim veniētes diffusi
sunt in valle raphatm. Cōsuluitq; dauid dñs di-
cēs. Si ascēdā ad philisteos. et si trades eos i
manū mea? Et dixit ei dñs. Ascēde. et tradā eos
in manū tua. Cūq; illi ascēdissent in baalp̄ha-
sim. percussit eos ibi dauid et dixit. Diuisit de⁹ mi-
nicos meos p̄ manū meā sicut diuidunt aq;. et id
circo vocatū est nomē illius loci baalp̄harasim.
Dereliq̄rūtq; ibi deos suos q̄s dauid iussit eru-
ri. Alia etiā vice philistim irruerūt et diffusi sūt.
in valle. Cōsuluitq; rursum dō deū et dixit ei deus.
Nō ascēdas post eos: recede ab eis et venies cō-
tra illos ex aduerso p̄iroz. Cūq; audieris soni-
tū gradietis i cacumie p̄iroz: tūc egredieris ad
bellū. Egressus ē enī de⁹ aī te vt p̄cutiat castra
philistim. Fecit ergo dō sic p̄cepit ei de⁹. et percussit
castra philistinoz de gabaō vsq; gazera. Di-
uulgatūq; ē nomē dauid in vniuersis regiōib⁹ et
dñs dedit p̄uorē ei⁹ sup oēs gētes.

L. S. De filijs aaron et leuitis et p̄ncipibus
qs cōgregauit dauid ad reducendā arcā dñi in
hierlm. de michol vxore dauid q̄ desperit dauid

saltantē ante arcam.

Ca. XV

Hecit q; sibi domos i ciuitate dō. et edifica-
uit locū arce dei: tetēditq; ei tabnaculū
Tūc dixit dauid Illicitū ē vt a q̄cūq; por-
tet arca dei: nisi a leuitis q̄s elegit dñs ad portā-
dū eā. et ad ministrādū sibi vsq; in etnū. Cōgrega-
uitq; vniuersum isrl in hierlm vt afferet arca dei
in locū suū quē p̄pauerat ei. necnō et filios aarō
et leuitas. De filijs caath. vriel p̄nceps fuit et fra-
tres ei⁹ ducēti viginti. De filijs merari asaia p̄n-
ceps et frēs ei⁹ ducēti triginta. De filijs gerson:
iohel p̄nceps et frēs ei⁹ centū triginta. De filijs
elisaphan: semeias p̄nceps et frēs eius ducenti.
De filijs hebron: elibel p̄nceps et frēs ei⁹ octo-
ginta. De filijs ozibel. aminadab p̄nceps et fra-
tres ei⁹ cētū duodeci. Vocauitq; dauid sadoch
et abiathar sacerdotes et leuitas vriel asaias io-
hel semeiam elibel et aminadab. et dixit ad eos.
Vos q̄ estis p̄ncipes familiarū leuiticarū. sc̄tifi-
camini cū frīb⁹ vris. et afferte arcā dñi dei israel
ad locū q̄ ei p̄patus ē: ne vt a p̄ncipio qz nō era-
tis p̄ntes percussit nos dñs: sic et nūc fiat illicitus
qd nob̄ agentib⁹. Sc̄tificati sūt ergo sacerdotes
et leuite vt portarēt arcā dñi dei isrl. Et tulerunt
filij leui arcā dei sic p̄cepit moyses iux̄ v̄bū dñi
humeris suis i vectib⁹. Dixitq; dauid p̄ncipib⁹
leuitarū vt p̄stituerēt de frīb⁹ suis cātōres i orga-
nis musicoz. nablis videlz et lyris et cymbalis vt
resonarēt in excelsis sonit⁹ leticie. Cōstituerūtq;
leuitas hemā filiū iohel. et de frīb⁹ ei⁹ asaph fi-
liū barachie. De filijs v̄o merari frīb⁹ eoz. ethā
filiū casaie. et cū eis frēs eoz. In sc̄do ordine za-
chariā et ben et iazibel et semiramoth et ichibel
et ani. eliab et banaiā et maasiā et mathathia et
eliphalu et maceniā et obededom et ichibel ia-
nitores. Porro cātōres hemā asaph et ethan in
cymbalis eneis sc̄repātes. Zacharias autē et o-
zibel et semiramoth et iahibel et ani eliab et ma-
asias et banaias i nablis arcana cātābāt. Por-
ro mathathias et eliphalu et macenias et obe-
dedom et ichibel et ozaziū in citharis p̄ octaua
canebāt epinichidō. Chonemias autē p̄nceps leui-
tarū p̄phetie p̄erat: et ad p̄cinēdā melodiā. erat
q̄ppe valde sapiēs. Et barachias et helcana ia-
nitores arce. Porro sebenias et iosaphat et na-
thanael et amasai et zacharias et banaias et eli-
eser sacerdotes clāgebāt tubis corā arca dei: et
obededom et abias erāt ianitores arce. Igitur
dō et oēs maiores natū isrl et tribum ierunt ad
deportādā arcā federis dñi de domo obededom
cū leticia. Cūq; adiuuisset de⁹ leuitas q̄ porta-
bāt arcā federis dñi: imolabant septē tauri et se-
ptē arietes. Porro dō erat idut⁹ stola byssina et
vniuersi leuite q̄ portabāt arcā federis cātōres
q; et chonemias p̄nceps p̄phetie int̄ cātōres

q iii

ij. Reg. vi. c

Paralipomenon I

ij. Par. xxi. f

David aut idntus erat ephor lineo. Vniuersusq; israel deducebant archā federis dñi in iubilo et sonitu buccine et tubis et cymbalis et nablis et citharis pcrepātes. Cūq; puenisset arca federis dñi vsq; ad ciuitatē dd: michol filia saul pspiciens p fenestrā vidit regē dd saltantē atq; ludentem. et desperit eū in corde suo.

L.S. De festiuitate et reductiōe arce. de ministrantibus corā archa. de cātico asaph et fratru eius. de his q; cōstituti sunt ad ministrādū in tabernaculo qd erat in gabon. **Ca. XVI**

Astulerūt igit archā dei et cōstituerūt eam i medio tabnaculi qd tetēderat ei dd. et obtulerūt holocausta et pacifica corā dō. Cūq; cōplesset dd offerēs holocausta et pacifica bñdixit pplo i noīe dñi. et diuisit vniuersis p singulos a viro vsq; ad mulierē tortā panis et ptē asse carnis bubale. et frixā oleo simlā. Cōstituit q; corā archa dñi de leuitis q; ministrarēt et recordarent opē ei et glificarēt atq; laudarēt dñs deū isrl. asaph pncipē et scdm ei zacharias. Porro tabibel et semiramoth et ichibel et mathathias et eliab et banaiā et obededō ichibel super organa psalterij et liras. asaph aut vt i cymbalis psonaret. banaiā vō et azibel sacerdotes canere tuba iugit corā archa federis dñi. In illo die fecit dd pncipē ad psitendū dño asaph et frēs eius. Cōfitemini dño et iuocate nomē ei: notas facite in populis adinuētōes ei. Cātate ei et psallite ei et narrate oīa mirabilia ei: laudate nomē scdm ei: letet cor qrentiū dñm. Querite dñm et virtutē ei: qrite faciē ei sp. Recordamī mirabiliū ei: q fecit signoz illi et iudicioz oris ei. Semē isrl fui ei filij iacob electi ei. Ipse dñs ds nr: in vniuersa tra iudicia ei. Recordamī in sempitnū pacti ei pmoīs quē pcepit i mille gñatōes. Quē pepigit cū abraā et iuramētū illi cū ysaac. Et cōstituit illud iacob in pceptū. et isrl in pactū sempitnū: dices. Tibi dabo frā chanaā: funiculū hereditatis vře. Cū eēt pauci nūero puit coloni ei. Et trāsiert de gēte in gentē: et de regno ad pplm alterū. Nō dimisit quēq; calūniari eos: sed increpauit p eis reges. Nolite tāgere christos meos: et in prophetis meis nolite malignari. Cātate dño oīs tra: annūciate ex die i diē salutare ei. Narrate in gētib; glām ei: et in cūctis pplis mirabilia ei. Quia magn; dñs et laudabilis nimis et horribil sup oēs dcos. Dēs em dñ pploz idola: dñs aut celos fecit. Cōfessio et magnificētia corā eo: fortitudo et gaudiū in loco eius. Afferte dño familie pploz: afferte dño gloriā et ipiū: date dño gliaz noi ei. Leuate sacrificiū et venite i pceptu ei et adorete dñm i decore scō. Cōmoueat a facie ei oīs tra: ipse em sūdauit orbē imobilē. Letent celū et exultet tra et dicāt in natiōib;: dñs regnauit

Tonet mare et plenitudo ei: exultēt agri et oīa q in eis sunt. Tūc laudabūt ligna salt; corā dño qz venit iudicare trā. Cōfitemini dño qm bon;: qm in eternū mia ei. Et dicite: salua nos de; saluator nr: et cōgrega nos et crue de gētib;: vt cōfiteamur noi scō tuo: et exultem; i carminib; tuis. Bñdictus dñs deus isrl ab eterno vsq; in etnū et dicat oīs pplis amē et hymnū deo. Dereliquit itaq; ibi corā archa federis dñi asaph et frēs ei: vt ministrarēt in cōspectu arce iugit p singulos dies et vices suas. Porro obededom et fratres eius sexaginta octo et obededom filium ydithuz et oza cōstituit ianitores. Sadoch aut sacerdotē et frēs ei sacerdotes corā tabnaculo dñi i exelso qd erat i gabaon vt offerret holocausta dño sup altare holocaustomatis iugit mane et vespe iuxta oīa q scripta sunt in lege dñi quā precepit israeli. Et post eū beman et ydithū et reliqs electos vniūqueq; vocabulo suo ad cōfitendū dño qm in ternū mia ei. Demā q; et ydithū canētes tuba et qntentes cymbala et oīa musicoz organa ad canēdū dño. Filios aut ydithū fecit eē portarios. Reuersusq; est oīs pplis in domū suā: et dauid vt benediceret etiā domui sue.

L.S. Prohibet dd edificare tēplū. pphetat nathan de christo. dd grās agit et orat dñm.

Cum aut hitaret dd i domo sua **XVII** dixit ad nathā pphetā Ecce ego habito in domo cedrina. arca aut federis dñi sub pellibus est. Et ait nathā ad dauid. Dia q i corā de tuo sunt: fac. dñs em tecū ē. Igit nocte illa factus ē fmo dñi ad nathā dicens. Vade et loquere dauid suo meo. Hec dicit dñs. Nō edificabis tu mihi domū ad habitādū. Neq; em māsi in domo ex eo tpe q eduxi isrl de terra egypti vsq; ad diē hāc. sed fui sp mutās loca tabnaculi. et in tētorio manēs cū oī isrl. Nūquid locut; sum saltes vni iudiciū isrl qb; pceperā vt pascerēt populus meū. et dixi. Quare non edificasti mihi domū cedrinā? Nūc itaq; sic loqris ad suū meū dd. Hec dicit dñs exercitūū. Ego tuli te cū in pascuis seqreris gregē vt esses dux ppli mei isrl. et fui tecuz qcūq; pexisti. et infeci oēs inimicos tuos corā te feciq; tibi nomē quasi vnus magnoz qui celebratur in terra. Et dedi locū pplō meo isrl. Plātabitur et habitabit in eo: et vltra nō cōmouebit nec filij iniquitatis atterēt eos sicut a pncipio. ex diebus qbus dedi iudices pplō meo isrl et humiliavi vniuersos inimicos tuos. Annūcio ergo tibi q edificaturus sit tibi dñs domū. Cūq; impleueris dies tuos vt vadas ad ptes tuos suscitabo semē tuū post te qd erit de filijs tuis et stabiliā regnū ei. Ipse edificabit mihi domū et firmabo solū eius vsq; in etnū. Ego ero ei in patres et ipse erit mihi in filiū. et misericordiā meā nō au

B
Ps. ciiij.
Esaie. xij. b

C
Ps. ciiij.
Ps. xcij.

Ps. xcij.

Ps. ciiij.

D

A
ii. Reg. viij.

ifra. xxxiij.

B

infra. p. c. c.

Paralipomeno I

ferā ab eo: sicut abstuli ab eo q̄ añ te fuit. Et sta-
tuā cum in domo mea et in regno meo vsq̄ i sem-
piternū. et thron⁹ ei⁹ erit firmissim⁹ i ppetuū. Ju-
sta oīa x̄ba h̄. et iuxta vniuersam visionē istā. sic
locut⁹ est nathan ad dō. Cūq̄ venisset rex dō et
sedisset corā dño: dixit. Quis ego sum dñs deus
et q̄ domus mea vt p̄stares mihi talia? Sed et h̄
pax visum est in cōspectu tuo. Ideoq̄ locutus
es sup domū suū tuū etiā in futur⁹ et fecisti me spe-
ctabile sup oēs hoīes. Dñe de⁹ me⁹ qd̄ vltra ad-
dere pōt dō cū ita glificauerit suū suū et cognoue-
ris eū. Dñe ppter famulū tuū iux̄ cor tuū fecisti
oēm magnificētiā h̄ac. et nota eē voluisti vniuer-
sa magnalia. Dñe nō est filius tui. et nō est ali⁹ de-
us absq̄ te ex oīb⁹ q̄s audiui⁹ aurib⁹ nostris.
Quis em̄ ē alius vt ppl⁹ tu⁹ isrl̄ gens vna i fra-
ad quā p̄xit de⁹ vt liberaret et faceret pplm̄ si-
bi. et magnitudine sua atq̄ t̄ozib⁹ eijceret natio-
nes a facie ei⁹ quē de egypto liberarat. Et posu-
isti pplm̄ tuū isrl̄ tibi in pplm̄ vsq̄ in eternum. et
tu dñe factus es deus ei⁹. Nūc igit̄ dñe p̄mo quē
locut⁹ es famulo tuo et sup domū ei⁹: cōfirme⁹ i
p̄petuū. et fac sicut locutus es: p̄maneatq̄ et ma-
gnificet̄ nomē tuū vsq̄ in sc̄pitnū et dicat̄ dñs
exercitū deus isrl̄. et domus dō suū ei⁹ p̄manes
corā eo. Tu em̄ dñe deus me⁹ reuelasti auriculā
suū tuū vt edificares eis domū. et idcirco iuenit
suū tuū fiduciā vt oret corā te. Nūc ergo dñe tu
es deus et locut⁹ es ad suū tuū tāta bñficia et ce-
pisti bñdicere domui suū tuū vt sit sp̄ corā te. Te
em̄ dñe bñdicente bñdicta erit in p̄petuū.

L.S. De p̄lijs dauid et tributis gentiū. et de
officialibus eius. **Ca. XVIII**

Actū est aut̄ post h̄ vt p̄cuteret dō philis-
tīm et hūiliaret eos et tolleret geth et fi-
lias eius de manu philistīm p̄cuteretq̄
moab: et fieret moabite suū dauid offerentes ei
munera. Eo tpe p̄cussit dō etiā adadezer regem
soba regiōis emath. qm̄ p̄xit vt dilataret ipiū
suū vsq̄ ad flumen eufraten. Cepit ergo dō mil-
le q̄drigas ei⁹. et septē milia equitū ac viginti mi-
lia viroz peditū. Subneruauitq̄ oēs eqs cur-
ruū except̄ cētū q̄drigis q̄s refuauit sibi. Sup-
uenit aut̄ et syrus damascenus vt auxiliū p̄beret
adadezer regi soba. Sed et hui⁹ p̄cussit dō vigin-
tiduo milia viroz. et posuit milites in damasco.
vt syria q̄ suiret sibi et offerret munera. Adiuuit
q̄ eum dñs in cunctis atq̄ p̄rrexerat. Tulit q̄
dō pharetras aureas q̄s hūerant suū adadezer
et attulit eas i hierlm̄. necnō de thebath et chun
vrbibus adadezer eris plurimū. de quo fecit sa-
lomon mare eneiū: et columnas et vasa enea. Qd̄
cū audisset thou rex emath p̄cussisse videlz da-
uid oēm exercitū adadezer regis soba misit adu-
ram filiū suū ad regē dauid vt postulareret ab eo

pacē et cōgratularē ei: eo q̄ p̄cussisset et expu-
gnasset adadezer. Aduersari⁹ quippe erat thou
adadezer. Sed et omnia vasa aurea et argētea et
enea cōsecrauit dō rex dño cū argento et auro qd̄
tulerat ex vniuersis gentibus tam de idumea et
moab et filijs āmon q̄ de philistīm et amelech.
Abisai filius saruie p̄cussit edom in valle salti-
naz decē et octo milia. et cōstituit in edom p̄resi-
diū: vt suiret idumea dō. Saluauitq̄ dñs dō in
cūctis ad q̄ p̄rrexerat. Regnavit ergo dauid sup
vniuersum isrl̄. et faciebat iudiciū atq̄ iusticiam
cūcto pplo suo. Porro ioab filius saruie erat sup
exercitū et iosaphat filius abiluth a cōmētarijs. sa-
doch at̄ filius achitob et achimelech filius abiathar
sacerdotes et susa scriba. Banaias q̄ filius ioia
de sup legiōes cerethi et selet̄hi. Porro filij dō
p̄mi ad manum regis.

L.S. De honestat̄ ānon nūcios. de p̄lijs con-
tra ānon et syros et adiutores ei⁹ **Ca. XIX**

Acidit aut̄ vt moreret̄ naas rex filiorum
āmon. et regnaret anon filius ei⁹ p̄ eo. Di-
xitq̄ dauid. Faciam misericordiam cum anon fi-
lio naas. Prestitit em̄ mihi p̄ ei⁹ gratiā. Misit
q̄ dauid nūcios ad solandū eū sup morē p̄ris
sui. Qui cū puenissent in trā filioz ānon vt con-
solarent̄ anon: dixerunt p̄ncipes filioz ānon ad
anon. Tu forsitan putas q̄ dauid honoris cau-
sa in patrē tuū miserit q̄ cōsolarent̄ te. nec aiad-
uertis q̄ vt explorēt et inuestigēt et scrutent̄ trā
tuā venerint ad te suū ei⁹. Igit̄ anon pueros dō
decalcauit et rasit. et p̄scidit tunicas eoz a natis-
bus vsq̄ ad pedes: et dimisit eos. Qui cū abis-
sent et h̄ mā dasset dō: misit in occursum eozum
Brandē em̄ cōtumeliā sustinuerunt. et p̄cepit vt
manerēt in hiericho donec cresceret barba eoz:
et tūc reuerterent̄. Vidētes aut̄ filij ānon q̄ iniu-
riā fecissent dauid tā anon q̄ reliqu⁹ ppl⁹ mise-
rūt mille talēta argēti vt p̄ducerēt sibi de meso-
potamia. de syria. maacha. et de soba curi⁹ et eq̄-
tes. Cōduxeruntq̄ trigintaduo milia curruū et re-
gē maacha cū pplo ei⁹. Qui cū venissent castra
metati sūt e regiōe medaba. Filij q̄ āmon cōgre-
gati de vrbib⁹ suis venerūt ad bellū. Qd̄ cum au-
disset dauid. misit ioab et oēm exercitū virozum
fortiū. Egressiq̄ filij āmon: direxerūt aciē iuxta
portā ciuitatis. Reges aut̄ q̄ ad auxiliū ei⁹ vene-
rant sepatim in agro steterūt. Igitur ioab itelli-
gens bellū ex aduerso et post tergū se fieri. ele-
git viros fortissimos de vniuerso isrl̄: et p̄xit se
syrū. Reliquā aut̄ ptē ppli dedit sub māu abisai
fris sui et p̄rperūt se filios āmon. Dixitq̄: si vi-
cerit me syrus: auxilio mihi eris. si aut̄ supauerit
te filij āmon: ero tibi in p̄sidiū. Cōfortare et aga-
mus viriliter p̄ pplo n̄ro et p̄ vrbib⁹ dei nostri.
Dñs aut̄ qd̄ in cōspectu suo bonū ē faciat. **Per**
q̄ iij

D

A

ij. Regū. r. s.

B

L

Paralipomenon I

rexit ergo ioab et populus qui cum eo erat in Syria ad plium et fugavit eos. Porro filii amon videtes quod fugisset syri ipsi qui fugerunt ab isai fratre eius, et ingressi sunt civitate. Reversusque est etiam ioab in hierusalem. Et dicit autem syrius quod cecidisset coram israhel: misit nuncios et adduxit syrium qui erat trans fluvium. Sopbat autem princeps militie adadezer erat dux eorum. Quod cum annuntiatum esset deo: congregavit universum israhel, et transiit iordanem: irruitque in eos et direxit ex adverso acies illis in pugnantibus. Fugit autem syrius israhel. Et interfecit dauid de syris septem milia currum et quadraginta milia peditum: et sopbat exercitus princeps. Videntes autem filii adadezer se ab israhel esse superatos, trans fugerunt ad dauid: et fuerunt ei. Noluitque ultra Syria auxilium prebere filiis amon.

Ca. XX
L.S. De victoria dauid, et destructione nabath et de tribus bellis famosis.

A Actum est autem post anni circulum eo tempore quod solent reges ad bella procedere congregavit ioab exercitum et robur militie et vastavit terram filiorum amon. Perrexitque et obsedit rabba. Porro deus manebat in hierusalem quoniam ioab percussit rabba: et destruxit eam. Tulit autem deus coronam melchion de capite eius, et invenit in ea auri pondus talentum et preciosissimas gemas: fecitque sibi inde diadema. Danubias quoque vrbis plenas tulit, populum autem qui erat in ea eduxit, et fecit super eos tribulas et trabas et ferrata carpenta transire: ita ut dissecarentur et stererent. Sic fecit deus cunctis vrbibus filiorum amon et reversus est cum omni populo suo in hierusalem. Post bellum est bellum in gazer adversum philisteos in quo percussit sobochai vsathites saphai de genere raphaim et humiliavit eos. Aliud quoque bellum gestum est adversum philisteos: in quo percussit adeodat filius saltus bethleemites fratre goliath gethei: cuius hasta lignum erat quasi liciatorum terentium. Sed et aliud bellum accidit in geth: in quo fuit homo longissimus senos hinc digitos id est simul viginti quattuor qui tempore d raphaim fuerat stirpe generatus. Hic blasphemavit israhel, et percussit eum ionathan filius samaa fratris dauid. Hi sunt filii raphaim in geth qui ceciderunt in manu dauid et suorum eius.

Ca. XXI
L.S. Numerat populus et percussus ab angelo, deus placat dominum, et erigit altare in area arna iebusei.

A Insurrexit autem sathan in israhel et incitavit deum ut numeraret israhel. Dixitque deus ad ioab et ad principes populi. Ite et numerate israhel a bersabee vsque dan, et afferte mihi numerum ut sciam. Responditque ioab. Augeat dominus populum suum centuplum quod sunt. Nonne domine mi rex omnes servi tui sunt. Quare quid querit dominus meus quod in peccatum reputeet israhel. Sed sermo regis magis prevaluit. Egressusque est ioab et circumivit universum israhel et reversus est hierusalem. Deditque deus numerum eorum quos circumierat, et invenit eum omnis numerus israhel millemilia et

centum milia virorum educitum gladium. De iuda autem quingenta septuaginta milia bellatorum. Naz leui et beniamin non numeravit eo quod inuitus exeret regis impium. Displicuit autem deo quod iustum erat, et percussit israhel. Dixitque dauid ad deum. Peccavi nimis ut hoc facerem. Obsecro aufer iniquitatem huius tui: quia insipienter egi. Et locutus est dominus ad gad videntem deum dicens. Vade et loquere ad dauid: et dic ei. Hec dicit dominus. Tuum tibi optionem do: unum quod volueris elige ut faciam tibi. Cum venisset gad ad dauid: dixit ei. Hec dicit dominus. Elige quod volueris. Aut tribus annis pestilentiam, aut tribus mensibus te fugere hostes tuos, et gladium eorum non posse evadere, aut tribus diebus gladium domini et mortem fieri in terra et angelum domini interficere in universis finibus israhel. Nunc igitur vide quid respondeam ei qui misit me. Et dixit deus ad gad. Et omni parte me angustie premitur. Sed melius mihi est ut incidam in manus domini, quia multe sunt miserationes eius quam in manus hominum. Misit ergo dominus pestilentiam in israhel, et ceciderunt de israhel septuaginta milia virorum. Misit quoque angelum in hierusalem ut percuteret eam. Cum percuteret vidit dominus et misertus est super magnitudinem mali, et impavit angelo qui percutiebat. Sufficit iam: cesset manus tua. Porro angelus domini stabat iuxta aream horna iebusei: levansque deus oculos suos: vidit angelum domini stantem inter celum et terram, et euaginatum gladium in manu eius, et versus in hierusalē, et ceciderunt tam ipse quam maiores natu vestiti cilicis pni in terram. Dixitque deus ad eum. Nonne ego sum qui iussi ut numeraret populus. Ego qui peccavi: ego qui malum feci. Iste grex quod comedit, Domine deus meus ista obsecro manus tua in me et in domum patris mei, populus autem tuus non percutiat. Angelus autem domini precepit gad ut diceret deo: ut ascenderet extrueretque altare domino deo in area horna iebusei. Ascendit ergo dauid iuxta sermonem gad: quem locutus ei fuerat ex nomine domini. Porro hornam cum suspexisset et vidisset angelum quattuorque filii eius cum eo absconderunt se. Nam eo tempore terebat in area triticum. Igitur cum veniret dauid ad hornam: conspexit eum hornam, et processit ei obviam de area, et adoravit eum prostratus in terra. Dixitque ei dauid. Da mihi locum aree tue ut edificent in ea altare domino: ita ut quantum valet argenti accipias ut cesset plaga a populo. Dixit autem horna ad deum. Tolle et faciat dominus me rex quodcumque ei placet. Sed et boues do in holocaustum, et tribulas in ligna et triticum in sacrificium: omnia libens prebebo. Dixitque ei rex dauid. Nequaquam ita fiet, sed argentum dabo quantum valet. Neque enim tibi auferre debeo, et sic offerre domino holocausta gratuita. Dedit ergo deus hornam pro loco siclos auri iustissimi ponderis sexcentos, et edificavit ibi altare domino: obtulitque holocausta et pacifica, et invocavit deum et exaudiuit eum in igne de celo super altare holocausti. Precepit

D

A
ij. Reg. xi. a

B
ij. Reg. xij. b

C

A
ij. Reg. xiiij. d

B

ij. Reg. xiiij.

C

D

Z

B

C

C

D

Paralipomenon I

q̄ dñs angelo. ⁊ cōuertit gladiū suū in uaginā. Protinus ergo dō vidēs q̄ exaudisset eū dñs i area hornā iebusei: imolauit ibi victimas. Tabnaculū autē dñi qd̄ fecerat moyses in deserto. ⁊ altare holocaustoꝝ ea tēpestate erat in excelsu ga baon. ⁊ nō p̄ualuit dauid ire ad altare ut ibi obsecraret deum. Nūmo em̄ fuerat timore p̄terit⁹: videns gladiū angeli dñi.

L.S. De materia cōquisita ad edificiū templi ⁊ iniūgit dō hoc opus salomoni. **Ca. XXII**

Dixitq̄ dauid. Hec ē dom⁹ dei: ⁊ hoc altare in holocaustū israel. Et p̄cepit ut congregarent oēs p̄seliti de tra isrl. ⁊ cōstituit ex cis latomos ad cedēdos lapides ⁊ polliendos ut edificaret domus dei. Ferrū q̄ plimū ad clauos ianuaz ⁊ ad cōmissuras atq̄ iuncturas p̄parauit dauid: ⁊ erit p̄odus innumerabile. Ligna q̄ cedrina nō poterāt estimari q̄ sidonij ⁊ tiri deportauerūt ad dauid. Et dixit dō. Salomō filius meus puer paruulus est ⁊ delicatus. Domus autē quā edificare uolo dño talis esse debet ut in cūctis regiōibus noīct. P̄cepabo ergo ei necessaria. Et ob hāc cām añ mortē suā oēs p̄parauit ipensas. Vocauitq̄ salomonē filiū suū: ⁊ p̄cepit eū ut edificaret domū dño deo isrl. Dixitq̄ dauid ad salomonē. Fili mi uolūtatis mee fuit ut edificarē domū noī dñi dei mei. sed factus est p̄mo dñi ad me dicens. Multū sanguinē effusisti ⁊ plima bella bellasti: nō poteris edificare domū noī meo. tanto effuso sanguine corā me. Filius qui nascet tibi: erit uir q̄ctissim⁹. Facias em̄ eū req̄escere ab oib⁹ inimicis suis p̄ circuitum ⁊ ob hanc cām pacificus uocabitur. ⁊ pacē ⁊ ocū dabo in isrl cūctis dieb⁹ eius. Ip̄e edificabit domū noī meo. ⁊ ip̄e erit mihi in filiū. ⁊ ego ero illi in patrē: firmaboq̄ solū regni eius sup isrl in eternū. Nūc ergo fili mi sit dñs tecū ⁊ p̄spare: et edifica domū dño deo tuo sicut locutus es d̄ te. Detq̄ tibi dñs prudentiam ⁊ sensum: ut regere possis isrl: ⁊ custodire legē dñi dei tui. Tunc em̄ p̄ficere poteris si custodieris mādata ⁊ iudicia q̄ p̄cepit dñs moysi ut doceret israel. Cōfortare ⁊ uiriliter age ne timeas neq̄ pauēas. Ecce ego in pauptaticula mea p̄parauī impēsas domus dñi: auri talēta centū milia. ⁊ argenti mille milia talentoz. eris nō ⁊ ferri nō est p̄odus. uincitur em̄ numerus magnitudie. Ligna ⁊ lapides p̄parauī ad vniuersa impendia. Dabes q̄ plurimos artifices latomos ⁊ cemētarios artificesq̄ lignoz ⁊ oīuz artū: ad faciendū opus prudentissimuz: in auro ⁊ argento: in cre ⁊ ferro cuius nō est numerus. Surge igit⁹ ⁊ fac. et erit dñs tecū. P̄cepit ergo dō cūctis p̄ncipib⁹ isrl ut adiuuaret salomonē filiū suū. Lertitis inq̄ens q̄ dñs de⁹ v̄ vobiscū sit. et dederit uobis requē p̄ circuitū. et tradiderit oēs inimicos v̄ros in ma-

nus v̄ras. ⁊ subiecta sit tra corā dño ⁊ corā populo ei⁹. P̄rebetē igit⁹ corda v̄ra ⁊ aias v̄ras: ut q̄rat⁹ dñs deū v̄rm. ⁊ p̄surgite ⁊ edificate scūariū dño deo: ut introducat arca federis: et vasa dño cōsecrata in domū q̄ edificat nomini dñi.

L.S. De numero leuitarū a viginti annis et supra et officijs eozum. **Ca. XXIII**

Igit⁹ dauid sener ⁊ plen⁹ dieꝝ regē p̄stituit salomonē filiū suū sup isrl: ⁊ congregauit oēs p̄ncipes isrl. et sacerdotes atq̄ leuitas. Numeratq̄ sunt leuite a viginti annis et supra. et inuenti sunt triginta octo milia uiroz. Ex his electi sunt et distributi i ministeriū dom⁹ dñi. viginti quattuor milia: p̄positoꝝ autē ⁊ iudiciū sex milia. Porro quattuor milia ianitores: et totidē psaltes canētes dño i organis q̄ fecerat ad canēdū: et distribuit eos dauid p̄ vices filiorū leui: gerson uidelicet et caath et merari. Filij gerson. leedan et semei: filij leedan p̄ncipes. iehibel et zethā et iobel tres. Filij semei. salomith et ozibel et arā tres. Isti p̄ncipes familiarū leedan. Porro filij semei: leeth ⁊ ziza et iaus ⁊ baria: Isti filij semei quattuor. Erat autē leeth prior. ziza scōs. Porro iaus et baria nō habuerūt plurimos filios. ⁊ idcirco i vna familia vnacq̄ domo p̄putati sunt. Filij caath. amrā et ysaar hebrō ⁊ ozibel quattuor. Filij amrā: aarō ⁊ moyses. Sepatusq̄ ē aaron ut ministraret i sc̄tasctoruz. ip̄e ⁊ filij ei⁹ in sempiternū: et adoleret incēsum dño p̄m ritū suū. ac b̄ndiceret noī eius i p̄petuū Moysi q̄ hoīs dei filij annumerati sunt i tribu leui. Filij moysi. gerson et eliezer. Filij gerson. sububel primus. fuerunt autem filij eliezer. roobia primus. et non erant eliezer filij alij. Porro filij roobia multiplicati sūt nimis. Filij ysaar salomith p̄m⁹. Filij ebrō ieriau p̄m⁹: amarias secund⁹: nazibel terti⁹. iecna ā q̄rt⁹. Filij ozibel micha p̄m⁹ iesia scōs. Filij merari. mooli et musi. Filij mooli: eleazar ⁊ cis. Mortu⁹ ē autē eleazar ⁊ nō habuit filios: s̄ filias: acceperūtq̄ eas filij cis frēs eaz. Filij musi mooli et eder et bieri muth tres. Hi filij leui in cognatōib⁹ ⁊ familijs suis. p̄ncipes p̄ vices ⁊ numerū capitū singulorū. q̄ faciebāt opa ministerij dom⁹ dñi a viginti annis et supra. Dixit em̄ dauid. Req̄ez dedit dñs de⁹ isrl p̄plo suo: ⁊ b̄tationē iherlm vsq̄ in eternū: nec erit officij leuitarū ut vltra portent tabnaculū: ⁊ oīa vasa eius ad ministrandū. Iuxta p̄cepta q̄ dauid nouissima supputabit numer⁹ filioꝝ leuita viginti annis ⁊ supra: ⁊ erūt sub manu filioꝝ aaron i cultū dom⁹ dñi: i vestibul⁹ et i exedris: ⁊ i loco purificatōis ⁊ i sc̄tuario ⁊ i vniuersis opib⁹ ministerij tēpli dñi. Sacerdotes at sup panes p̄positoꝝ ⁊ ad simile sacrificiū ⁊ ad lagana ⁊ azyma ⁊ sartaginē ⁊ ad torrēdū ⁊ sup omē p̄odus atq̄ mēsurā. Leuite uero ut

B

B

Exodi. vi. c

Exodi. ij. d

D

Paralipomenon I

quintus. iobanan sextus elioenai septimus. Filij autem obededo. semcias primogenitus. iozabad secundus ioba tertius. sachar quartus. nathanael quintus. amibel sextus. ysachar septimus. phollati octavus: quia benedixit illi dominus. semcie autem filio eius nati sunt filij perfecti familiarum suarum. erant enim filij fortissimi. filij quoque semeie othim et raphael et obediel. sabbath et fratres eius viri fortissimi. beliu quoque et samathias. Omnes hi de filiis obededo: et ipsi et filij et fratres eorum fortissimi ad ministrandum sexaginta annorum. De obededo. Porro mesellamie filij et fratres eorum robustissimi decem et octo. De hosa autem. id est filij merari: semri princeps. Non enim habuerat primogenitum et idcirco posuerat eum primum in principibus. belchias secundus. tabelias tertius. zacharias quartus. Omnes hi filij et fratres hosa tredecim. Hi diuisi sunt in ianitores ut spiritus principes custodiarum sic et fratres eorum ministrarent in domo domini. Misere sunt quoque sortes ex equo. et paruis et magnis per familias suas in vnaquaque portarum. Cecidit quoque sortis orientalis selemie. Porro zacharie filio eius viro prudentissimo et erudito sortito obtigit plaga septentrionalis. Obededo vero et filij eius ad austrum in qua parte domus erat seniorum consiliu. Sephphima et hosa ad occidentem iuxta portam que ducit ad viam ascensionis: custodia est custodia ad orientem vero leuite sex. et ad aquilonem quattuor per diem. atque ad meridiem filij in die quattuor: et ubi erat consiliu bini et bini. In cellulis quoque ianitorum ad occidentem quattuor in via. bini quoque per cellulas ad septentrionem vero et meridiem. quater per dies singulos mutabantur. et ad basilicam consilij ad occidentem bini. hntes subiectos alios in via bini quoque per cellulas. De sunt diuisiones ianitorum filiorum chore et merari. Porro achias erat super thesauros domus domini: et vasa sanctorum. Filij quoque ledan filij gersoni. De ledan principe familiarum. ledan et gersoni ieheli. Filij ieheli. zathan et iohel fratres eius super thesauros domus domini amramitis et ysaritis et hebronitis et ozibelitis. Sububel autem filius gerson filij moysi prepositus thesauri. Fratres quoque eius eliezer cuius filius raabia et huius filius esaias. et huius filius ioza. huius quoque filius zechari: et huius filius selemith et fratres eius super thesauros sanctorum que sanctificauit dominus rex: et principes familiarum et tribuni et centuriones et duces exercitus. de bellis et manubijs pliorum que consecrauerant ad instauracionem et suppellectilem templi domini. Hec autem vniuersa sanctificauit samuel videns: et saul filius cis: et abner filius ner: et ioab filius saruie. omnesque sanctificauerant ea per manum salemith et fratrum eius. ysaritis vero preerat conenias et filij eius ad opera forinsecum super israel ad docendum et iudicandum eos. porro de hebroniti asabias et fratres eius viri fortissimi mille septingenti preerat israel: trans iordanem in occidentem in cunctis operibus domini et in ministerium regis. Hebronitarum autem princeps fuit ierie primus familias et cognationes eorum. Quadragesimo anno regni dauid recensiti

sunt et inuenti sunt viri fortissimi in gazer. gala ad fratresque eius robustioris etatis duo milia septingenti principes familiarum. Preposuit autem eos dauid rex rubenitis et gadditis et dimidie tribui manasse: in omne ministerium dei et regis.

C. S. De perfectis ministrantibus regi. et que super que negocia erant. **Ca. XXVII**

Hilij autem israel primus numerum suum principes familiarum: tribuni et centuriones: et perfecti qui ministrabant regi iuxta turmas suas ingredienti et egredientes per singulos menses in anno viginti quattuor milibus singuli preerat. Prime turme in primo mense iel boam preerat filius zabdibel et sub eo viginti quattuor milia. De filiis phares princeps cunctorum principum in exercitu mense primo. Secundi mensis habebat turmam dudiaobites. et post se alter nomine macelloth qui regebat partem exercitus viginti quattuor milium. Tercie turme tertio mense tertio erat banaias filius ioiade sacerdotis et in diuisione sua viginti quattuor milia: Ipse est banaias fortissimus inter triginta et super triginta. Preerat autem turme ipsius amizadab filius eius. Quartus mense quarto azael frater ioab et zabadias filius eius post eum. et in turma eius viginti quattuor milia. Quinto mense quinto princeps samaoth iezerites: et in turma eius viginti quattuor milia. Sextus mense sexto hira filius acces thecutes. et in turma eius viginti quattuor milia. Septimus mense septimo helles phallonites de filiis effraim. et in turma eius viginti quattuor milia. Octavus mense octavo soboccai vsathites de stirpe sarai. et in turma eius viginti quattuor milia. Nonus mense nono abiezer anathonites de filiis iemin. et in turma eius viginti quattuor milia. Decimus mense decimo marai et ipe nethophatites de stirpe sarai. et in turma eius viginti quattuor milia. Undecimus mense undecimo banaias pharathonites de filiis effraim. et in turma eius viginti quattuor milia. Duodecimo mense duodecimo holdai nethophatites de stirpe gothoniel. et in turma eius viginti quattuor milia. Porro tribubus preerat in israel. rubenitis dur eliezer filius zechari. symeonitis dur saphacias filius macha. leuitis: asabias filius chamuel aaronitis. sadoch: iudait heliu frater dauid. ysacharitis. amri filius michael. zabulonitis iesaias filius abdie. neptalith hierimoth filius ozibel filij effraiz. osee filius ozaziu: dimidie tribui manasse. iohel filius phadaie. et dimidie tribui manasse in galaad. iaddo filius zacharie. beniamin autem iasibel filius abner. dan vero ezrihel filius ieroam. Hi principes filiorum israel. Noluit autem dominus numerare eos a viginti annis inferius. quia dixerat dominus ut multiplicaret israel quasi stellas celi. Joab filius saruie cepat numerare nec compleuit: quia su

Paralipomeno I

per ira dei irruerat in isrl. et idcirco numerus eorum
 qui fuerat recensiti non est relatus in fastos regis david.
 Super thesauros autem regis fuit asmoth filius adiel.
 His autem thesauris qui erant in urbibus et in vicis
 et in turribus presidebat ionathan filius ozie. Operi
 autem rustico et agricolae qui exercebant fratrem perat ezri
 filius chelub. vinearumque cultoribus semeias roma
 thites. cellis autem vinariis zapdias apthonites.
 Nam super oliueta et ficeta qui erant in caespitibus bala
 nan gadderites: super apothecas autem olei ioas.
 Porro armatis qui pascebant in saronia prepositus
 fuit setbrai saronites. et super boues in vallibus sa
 phat filius adli: super camelos vero ubi bismaelites
 et super asinos. iadias meronathides. super oues quoque
 iazimagaren. Omnes hi principes substantie regis
 dauid. Jonathan autem patris dauid consiliarius vir
 potens et prudens et frater. ipse et iadibel filius acha
 moni erant cum filiis regis. Achitophel etiam consilia
 rius regis et chusi arachites amicus regis. Post
 achitophel fuit ioiada filius banaie et abiatbar
 Princeps autem exercitus regis erat ioab.

L. S. De monitis domini ad populum et ad salomonem
 et de descriptione eius qui pertinet ad tabernaculum.

Convocauit igitur dauid omnes principes israel. duces tribuum. et prepositos
 turmarum qui ministrabant regi. tribunos quoque et
 centuriones et qui perant substantie et possessionibus
 regis: filiosque suos cum eunuchis. et potentes et ro
 bustissimos quoque in exercitu hierusalem. Cumque sur
 rerisset rex et steterisset. et ait. Audite me fratres mei et
 populus meus. Cogitavi ut edificarem domum in qua requi
 esceret arca federis domini et scabellum pedum domini dei
 nostri et ad edificandum omnia prepaui. Deus autem dixit mihi
 non edificabis domum nomine meo. eo quod sis vir bella
 tor et sanguinem fuderis. sed et elegit dominus deus israel
 me de vniuersa domo patris mei ut essem rex super
 israel in sempiternum. De iuda enim elegit principes. Por
 ro de domo iuda domum patris mei et de filiis patris
 mei placuit ei ut me eligeret regem super cunctum israel.
 Sed et de filiis meis. filios enim mihi multos de
 dit dominus: elegit salomonem filium meum ut sederet in
 throno regni domini super israel: dixitque mihi. Salomone
 filius tuus edificabit domum meam et atria mea. Ipse
 enim elegi mihi in filium: et ego ero ei in patre. et fir
 mabo regnum eius usque in eternum: si perseuerauerit fa
 cere precepta mea et iudicia sicut et hodie. Nunc ergo
 coram vniuerso cetero israel audiete deo nostro custodi
 te et perquirite cuncta mandata domini dei nostri: ut possi
 deatis fratri bonam. et relinquantis casus filiis vestris post
 vos usque in sempiternum. Tu autem salomone fili mi
 scito deum patris tui et fuit ei corde perfecto et animo vo
 luntario. Dia enim corda scrutatur dominus: et vniuersas
 mentium cogitationes intelligit. Si quisieris enim: iuueni
 es. Si autem dereliqueris eum: proiecit te in eternum. Nunc
 ergo quia elegit te dominus ut edificares domum sanctuarii:
 confortare et profice. Dedit autem dauid salomoni

filio suo descriptionem porticus et templi et cella
 riorum et cenaculi et cubiculorum in adytis. et do
 mus propitiatiois. necnon et omnium que cogitauerat
 atriorum et exedrarum per circuitum in thesauros do
 mus domini: et in thesauros sanctorum. diuisionumque sa
 cerdotalium et leuitarum omnia opera domus domini:
 et in vniuersa vasa ministerii templi domini. aurum in
 pedere per singula vasa ministerii. argenti quoque pon
 dus per vasorum et operum diuersitate. sed et in cande
 labra aurea et ad lucernas. aurum per mensura vniuersam
 cuiusque candelabri et lucernarum. silber et in cande
 labra argentea: et in lucernas eorum per diuersitate
 mensure pedus argenti tradidit. Aurum quoque dedit in
 mensam propitiatiois per diuersitate mensurarum. silber et
 argentum in alias mensas argenteas. Ad fuscina
 las quoque et phialas et thuribula ex auro purissimo
 et leuculos aureos per qualitate mensure pedus
 distribuit. in leuculum et leuculum. silber et in leodes
 argenteos diuersum argenti pedus sepauit. Alta
 ri autem in quo adolebatur incensum aurum purissimum de
 dit: ut ex ipso fieret similitudo quadrigae cherubin ex
 tendentium alas et velantium arcam federis domini. Om
 nia inquit venerunt scripta manu domini ad me ut in
 telligerem vniuersa opera exemplaris. Dixit quoque da
 uid salomoni filio suo. Viriliter age et confortare et
 fac: ne timeas et ne paueas. Dominus enim deus meus te
 cum erit: et non dimittet te nec derelinquet donec per
 ficias omne opus ministerii domus domini. Ecce diuisio
 nes sacerdotum et leuitarum in omne opus ministerii
 domus domini assistunt tibi et parati sunt. et nouerunt
 tam principes quam populus omnia precepta tua.

L. S. De oblationibus domini: et de oblationibus
 principum. de leticia dauid: et de oratione. de scda vn
 ctione salomonis. de morte dauid: et de equis et
 de quadrigis eius. **Ca. XXIX**

Ucutusque est dauid rex ad omnem ecclesiam
 Salomonem filium meum vnum elegit dominus
 adhuc puerum et tenellum. Opus enim grande est
 necque enim homini preparatio: sed deo. Ego enim totis
 viribus meis prepaui impensas domus domini dei mei.
 aurum ad vasa aurea: et argentum in argentea es in enca
 ferrum in ferrea. ligna ad ligna. lapides onychi
 nos et quasi stibinos et diuersorum colorum: omnesque pre
 ciosum lapidem et marmor paruum absconditissime: et
 super his que obtuli in domum dei mei. de peculio meo
 aurum et argentum do in templum dei mei. exceptis his
 que prepaui in ede sanctam tria milia talenta auri de
 auro opbir. et septem milia talentorum argenti pro
 batissimi ad deaurandos parietes templi: et vbi
 que opus est aurum de auro: et vbi que opus est argen
 tum de argento. Opera fiat per manus artificum: et si quis
 sponte offert impleat manus suas hodie: et offerat
 quod voluerit domino. Polliciti sunt itaque principes
 familiarum et pueri tribuum israel. tribuit quoque et centu
 riones et principes principum possessionum regis de
 deruntque in opera domus domini auri talenta quinquaginta

ii. Reg. xvi. d

A

ii. Reg. xii. b
 Sap. ix. a

B

ii. Reg. xvii. b

C

Paralipomenon II

milia et solidos decem milia. argenti talenta decem milia. et eris talenta decem et octo milia. ferri quoque centum milia talentorum. Et apud quemcumque iuveni sunt lapides: dederunt in thesauros domus domini per manum iehiabel gersonitis. Et statusque est populus cum vota sponte promitterent. quod corde toto offererent ea domino. Sed et david rex letatus est gaudio magno et benedixit domino coram universa multitudine. et ait. Benedicite es domine deus israel patris nostri ab eterno in eternum. Tua est domine magnificentia et potentia et gloria atque victoria et tibi laus. Cuncta enim que in celo sunt et in terra: tua sunt Domine regnum. et tu es super omnes principes. Tue diuitie et tua est gloria. tu dominaberis omnibus. In manu tua sunt et potentia in manu tua magnitudo et ipsum omnibus. Nunc igitur deus noster confitemur tibi. et laudamus nomen tuum iehielyu. Quis ego et quis populus meus ut possim habere tibi universa promittere. Tua sunt omnia. et que de manu tua accepimus: dedimus tibi. Peregrini enim sumus coram te et advene sicut omnes presules nostri. Dies nostri quasi umbra super terram: et nulla est mora. Domine deus noster. omnis habet copia quam parum ut edificaret domum nostram sancto tuo: de manu tua est. et tua sunt omnia. Scio deus meus quod probes corda et simplicitate diligas. unde et ego in simplicitate cordis mei letus obtuli universa habere. et populum tuum que habere reperit est vidi cum ingenti gaudio tibi offerre donaria. Domine deus abraam et isaac et israel patris nostrorum. custodi in eternum hanc voluntatem cordis eorum. et spiritus in venerationem tuam mens ista permaneat. Salomoni quoque filio meo da cor profectum ut custodiat mandata tua et testimonia tua et ceremonias tuas et faciat universa et edificet eadem cum ipse paravit. Precepit autem david universae ecclesie. Benedicite domino deo nostro. Et benedixit omnis ecclesia domino deo patris nostrorum. et inclinaverunt se et adoraverunt deum. et de inde regem. Immolaveruntque victimas domino et obtulerunt hoc locusta die sequenti. tauros mille. arietes mille. agnos mille cum libaminibus suis et universo ritu abundantissime in omnem israel. Et comederunt et biberunt coram domino in die illo cum gratia leticia et vixerunt secundo salomone filium deo. Vixit autem eus domino in principem. et sadoch in pontifice. Seditque salomon super solium domini in regem per deum patrem suo. et cunctis placuit. et paruit illi omnis israel. Sed et universi principes et potentes et cuncti filii regis deo dederunt manum: et subiecti fuerunt salomoni regi. Magnificavit ergo dominus salomone super omnem israel. et dedit illi gloriam regni qualem nullus habuit ante eum rex israel. Igitur david filius isai regnavit super universum israel. et dies eius quibus regnavit super israel fuerunt quadraginta annis. in herbron regnavit septem annis. et in hierusalem annis triginta tribus. et mortuus est in senectute bona plenitudine dierum et diuitiis et gloria. et regnavit salomon filius eius pro eo. Bestia autem david regis proza et nouissima scripta sunt in libro samuel videtis. et in libro nathan prophete. atque in volumine gad videtis universis que regni eius fortitudinis. et temporum que transierunt sub eo:

siue in israel siue in cunctis regnis terrarum.

Explicit dabeiamin liber primus. Incipit Dabeiamin siue Paralipomenon liber secundus.

L. S. De hostijs oblatis a salomone in gabaon. Dominus in nocte apparet salomoni. petit sapientiam et datur ei. et adducebantur ei equi de egypto.

Capitulum I

Confortatus est ergo salomon filius david in regno suo. et dominus erat cum eo. et magnificavit eum in excelsum. Precepitque salomon universo israeli tribunis et centurionibus

et ducibus et iudicibus omnis israel. et principibus familiae eius. et abiit cum universa multitudine in excelsum gabaon ubi erat tabernaculum federis domini. quod fecit moyses famulus dei in solitudine. Arcam autem dei adduxerat deo de cariatbiarum in locum quem preparaverat ei. et ubi fixerat illi tabernaculum hoc est in hierusalem. Alta re que eneu quod fabricatus fuerat beseleel filius vri filii vrabi erat coram tabernaculo domini. quod et requisivit salomon et omnis ecclesia. Ascenditque salomon ad altare eneu coram tabernaculo federis domini. et obtulit in eo mille ostias. Ecce autem in ipsa nocte apparuit ei deus dicens. Postula quod vis ut dem tibi. Dixitque salomon deo. Tu fecisti cum deo patre meo misericordiam magnam. et constituisti me rexem pro eo. Nunc ergo domine deus: impleatur sermo tuus quem pollicitus es david patri meo. Tu enim me fecisti regem super populum tuum multum qui tam innumerabilis est quam pulvis terre. Da mihi sapientiam et intelligentiam ut ingrediar et egrediar coram populo tuo. Quis enim potest hunc populum tuum digne qui tam gravis est iudicare. Dixit autem deus ad solomonem. Quia hoc magis placuit cordi tuo et non postulasti diuitias et substantiam et gloriam necque aetas eorum qui te oderant. sed nec dies vite plurimos. Petisti autem sapientiam et scientiam ut iudicare possis populum meum: super quem constitui te regem: sapientia et scientia data sunt tibi. Diuitias autem et substantiam et gloriam dabo tibi: ita ut nullus in regibus nec ante te nec post te fuerit similis tui. Venit ergo salomon ab excelsu gabaon in hierusalem coram tabernaculo federis. et regnavit super israel. Congregavitque sibi currus et equos et facti sunt ei mille quadringenti currus. et duodecim milia equorum. et fecit eos esse in urbibus quadrigarum et cum rege in hierusalem. Prebuitque rex argentum et aurum in hierusalem quasi lapides. et cedros quasi sycomoros que nascuntur in capesribus multitudine magna. Adducebant autem ei equi de egypto de choana negociatoribus regis qui ibant et emebant pro eo quadringentis equorum sexcentis argenteis et equum centum quinquaginta. Siliter de universis regnis cetero

A
ij. Reg. ij. a

cro. xxvij. a

B
i. pal. xxvij. a
Sapie. ix. d

D

Paralipomenon II

rum et a regibus syrie: emptio celebrabat.

L. S. De mandato salomonis ad byram regē sup artificibus. et lignis. et de sumptibus datis artificibus.

Ca. II

A **D** **E** creuit autē salomon edificare domum nomini dñi et palatiū sibi. Et numeravit septuaginta milia viroz portantiuz bu-
ij. Reg. v. a meris. et octoginta milia qui cederent lapides i-
mōtib⁹: ppositosq; eoz tria milia sexcētos. **D**i-
sit q; ad byram regē tyri dicens. Sicut egisti cuz
dauid patre meo et misisti ei ligna cedrina vt edi-
ficaret sibi domū in qua et hītauit. sic fac mecum
vt edificē domū nomini dñi dei mei vt cōsecrem
eā ad adolendū incēsum corā illo et fumiganda
aromata. et ad ppositionē panū sempiternam. et
B ad holocaustomata mane et vespe. sabbatis q; et
neomenijs et solēnitatibus dñi dei nr̄i in sempit-
nū q; mādata sūt israeli. Domus em̄ quā edifica-
re cupio magna ē. Magn⁹ est em̄ deus nr̄ super
oēs deos. Quis ergo poterit pualere vt edifi-
cet ei dignā domū? Si celū et celi celoz eū cape-
nequeūt: quātus ego sum vt possim edificare ei
domū? Sed ad h̄ tm̄ vt adoleat incēsum coram
illo. Mitte ergo mihi virū eruditū qui nouerit
opari in auro et argēto ere et ferro: purpura cuc-
cino et hyacintho. et qui sciat sculperē celaturas
cū his artificib⁹ q; mecum habeo in iudea et i hie-
rusalē q; ppaunt dō p̄ me. Sed et ligna cedria
mitte mihi et arthcutina et pinea de libāo. Scio
em̄ q; sui tui nouerint cedere ligna de libano: et
C erūt sui mei cū seruis tuis vt parent mihi ligna
plima. Domus em̄ quā cupio edificare magna ē
nimis et inclyta. **P**reterea oparijs q; cesuri sūt
ligna suis tuis dabo i cibaria tritici choros vi-
ginti milia. et ordei choros totidem: olei q; sata
viginti milia. Dixit autē byrā rex tyri p lras q; s
mi pat salomoni. q; dilexit dñs pplm suū. idcir-
co te regnare fecit sup eū. Et addidit dicens. **B**ñ
dictus dñs deus isrl̄ q; fecit celū et terrā. q; dedit
dauid regi filiū sapientē et eruditū et sensatū at-
q; prudentē vt edificaret domū dño et palatiū
sibi. **M**isi ergo tibi virū prudentē et scientissimū
byrā patrē meū filiū mulieris de filiab⁹ dan cui-
us p̄ fuit tyri⁹ q; nouerit opari in auro et argen-
to ere et ferro et marmore et lignis. in purpura q;
et hyacintho et bysso et cocino. et qui sciat celare
oēm sculpturā. et adiuuare prudēt qd cūq; i ope
necessariū est cum artificibus tuis et cum artifi-
D cibus dñi mei dauid patris tui. Triticum ergo et
ordeum et oleum et vinū que pollicitus es dñe
mi mitte suis tuis. Nos autē cedemus ligna de
libano q̄t necessaria habueris. et applicabimus
ea ratibus p mare in ioppe: Tuū autē erit trans-
ferre ea in hierlm. Numeravit igitur salomō om-
nes viros profelitos qui erant in terra isrl̄ post
dinumerationē quā dinumeravit dauid p̄ eius

et inuenti sunt centū quīquingentatria milia et sex-
centi. Fecitq; ex eis septuaginta milia qui hu-
meris onera portarent. et octoginta milia qui
lapides de montibus cederent. tria autē milia
et sexcentos ppositos operum populi.

**L. S. De edificatione templi et porticus
et de velo et duabus colūnis.**

Ca. III

A **T** cepit salomon edificare domū dñi in
hierlm in mōte moria q; demonstratus fue-
rat dauid patri ei⁹. in loco quē pauerat
dauid in area hornan iebusei. **C**epit autē edifica-
re mense secūdo anno q̄rto regni sui. **E**t h̄ sunt
fundamenta que iecit salomon vt edificaret do-
mū dei: lōgitudinis cubitos in mēsurā p̄ma sexa-
ginta. latitudinis cubitos viginti. **P**orticū h̄o
aū frontē q; tendebat in longū iuxta mēsuram
latitudinis dom⁹: cubitorū viginti. **P**orro alti-
tudo centū viginti cubitorū erat. **E**t deaurauit
eā intrinsecus auro mundissimo. **D**omus q; ma-
iorē texit tabul⁹ ligneis abiegnis et laminas au-
ri obrizi affixit p totū. **S**culpfitq; in ea palmas
et q̄si catenulas se inuicē cōplectētes. **S**trauit
q; pauimentū tēpli p̄ciosissimo marmore deco-
re multo. **P**orro aurū erat p̄batissimū. de cui⁹
laminis texit domū. et trabes ei⁹ et postes et pa-
rietes et ostia: et celauit cherubin in parietibus
fecit q; domū sanctisctōrū: lōgitudinē iux lati-
tudinē dom⁹ cubitorū viginti. et latitudinē simi-
liter viginti cubitorū. **E**t laminis aureis texit
eā q̄si talent⁹ sexcentis. s; et clauos fecit aureos:
ita vt singuli clauiciclos quinquagenos appen-
derent. **E** nacula q; texit auro. **F**ecit etiā in do-
mo sanctisctōrū cherubin duos ope statuario: et
texit eos auro. **A**le cherubin viginti cubitis ex-
tendebant. ita vt vna ala haberet cubitos quinq;
et tāgeret parietes dom⁹. et altera quinq; cubitos
h̄ns alā tangeret alter⁹ cherub. **S**icut cherub al-
terius ala quinq; hēbat cubitos: et tāgebat parie-
tem: et ala ei⁹ altera quinq; cubitorū. alaz cherub
alterius ptingebat. **I**gitur ale vtriusq; cherub ex
pāse erāt. et extēdebatur p cubitos viginti. **I**psi
autē stabāt erectis pedib⁹: et facies eoz crāt h̄se
ad exteriorē domū. **F**ecit q; veluz ex hyacintho
purpura cocco et bysso. et interxit ei cherubin.
An fores etiā tēpli duas colūnas q; triginta et
quinq; cubitos hēbat altitudinis. **P**orro capita
earū quinq; cubitorū. necnō et q̄si catenulas i ora-
culo: et supposuit eas capitib⁹ colūnarū. **M**alo
granata etiā cētū: q; catenulis interposuit. **P**ro-
sas q; colūnas posuit in vestibulo tēpli. vnā a
dextris alterā a sinistris. **E**am que a dexti erat
vocauit iachin: et que ad leuam vocauit booz.
**L. S. De altari eneo. et mari et. x. cōchis vbi
lauabant q; offerebant in holocaustū. de cande-
labris. de mensa et panibus ppositiōis. et vnde
hec omnia facta sunt.**

Ca. III

Paralipomenon II

Fecit quoque altare eneum viginti cubitorum longitudinis, et viginti cubitorum latitudinis, et decem cubitorum altitudinis. Mare etiam eneum fuisse decem cubitis a labio usque ad labium, rotundum per circumferentiam. Quingentes cubitos habebat altitudinis, et funiculus triginta cubitorum ambigebat gyrum eius. Similitudo quoque bouum erat subter illud. Et decem cubitis quodam extrinsecus celsitudinis quasi duobus subsibus labium maris circumdabant. Boues autem erant fusiles et ipsam mare super duo decem cubitos impositum erat. Quae tres respiciebant ad aquilonem, et alij tres ad occidentem. Porro tres alij meridie, et tres qui reliqui erant orientes: habentes mare suppositum. Posteriora autem bouum erant intrinsecus sub mari. Porro vastitas eius habebat mensuram palmi, et labium illius erat quasi labium calicis vel repandi lilij, capiebatque tria milia metretas. Fecit quoque cochlearia decem, et posuit quingentes a dextris et quingentes a sinistris: ut lauerent in eis omnia quae in holocaustum oblaturi erant. Porro in mari sacerdotes lauebant. Fecit autem et candelabra aurea decem secundum speciem quam iusserat fieri et posuit ea in templo quingentes a dextris et quingentes a sinistris. Necnon et mensas decem, et posuit eas in templo, quingentes a dextris et quingentes a sinistris: phialas quoque aureas centum: fecit etiam atrium sacerdotum et basilicam grandem, et ostia in basilica quae texit eam. Porro mare posuit in latere dextero pro orientem ad meridie. Fecit autem hydra lebetes et creagras et phialas, et compleuit omne opus regis in domo dei. Habebat columnas duas et epystilia et capitula aeterna quasi quodam rethiacula quae capita tegerent super epystilia. Malo granato quoque quodam rethiacula duo, ita ut bini ordines malo granatorum singula rethiacula iungerent quae protegerent epystilia et capita columnarum. Bases etiam fecit et cochlearia quae supposita sunt basibus, mare unum, boues quoque duodecim sub mari et lebetes et creagras et phialas. Dia vasa fecit salomoni hydra pro eis in domo domini ex creta mundissimo. In regione iordanis fudit ea rex in argyllo saetra, in sechoth et saredatha. Erat autem multitudo vasorum innumerabilis ita ut ignoraretur pondus eius. Fecit quoque salomoni omnia vasa domus dei, et altare aureum et mensas, et super eas panes propositiois. Candelabra quoque cum lucernis suis ut luceret ante oraculum iuxta ritum ex auro purissimo, et florentia quaedam et lucernas et forcipes aureos. Dia quoque auro mundissimo facta sunt. Tami materia quoque et thuribula et phialas et mortariola ex auro purissimo. Et ostia celauit templi interioris, id est in sancta sanctorum, et ostia templi forinsecus aurea. Sicque completum est omne opus quod fecit salomon in domo domini.

¶ De donariis illatis, et archa introducta in oraculum, de gloria domini quae impleuit domum domini. **¶** V

Intulit igitur salomon omnia quae vouerat dauid pater suus, argentum et aurum et uniuersa vasa posuit in thesauri domus domini. Postquam con-

gregauit maiores natum israel, et cunctos principes tribuum, et capita familiarum de filiis israel in hierusalem ut adducerent arcam federis domini de ciuitate dauid quae est in syon. Venerunt itaque ad regem omnes viri israel in die solenni mensis septimi. Cumque venissent cuncti seniores israel: portauerunt leuite arcam, et intulerunt eam et omnem paraturam tabernaculi. Porro vasa sanctuarii quae erant in tabernaculo portauerunt sacerdotes cum leuitis. Rex autem salomoni et uniuersus ceterus israel, et omnes qui fuerunt congregati ante arcam immolabant arietes et boues absque villo numero. Tanta enim erat multitudo victimarum. Et intulerunt sacerdotes arcam federis domini in locum suum, id est ad oraculum templi in sancta sanctorum subter alas cherubin: ita ut cherubini extenderent alas suas super locum in quo posita erat arca, et ipsam arcam tegerent cum uentibus suis. Uentum autem quibus portabat arcam, quae paululum longiores erant capita parebant ante oraculum. Si uero quis paululum fuisset extrinsecus: eos videre non poterat. Fuit itaque arca ibi usque in praesentem diem. Nihilque erat aliud in arca nisi due tabulae quas posuerat moyses in orebus quando legem dedit dominus filiis israel egredientibus ex egypto. Egressis autem sacerdotibus de sanctuario: omnes enim sacerdotes qui ibi potuerant inueniri sanctificati sunt, nec adhuc in illo tempore uices et ministeriorum ordo inter eos diuisus erat, tam leuite quam cantores, id est et qui sub asaph erant, et qui sub heman, et qui sub ydithun, filij et fratres eorum uestiti byssinis cymbalis et psalterijs et citharis concrepabant stantes ad orientalem plagam altaris et cum eis cantores centum viginti canentes tubis. Igitur cunctis pueris et tubis et uoce et cymbal et organis diuersi generis musicorum concinnantibus et uocem in sublime tollentibus longe sonitus audiebatur ita ut cum dominum laudare cepissent, et dicere, Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in eternum miseris cordia eius, impleret domus dei nube ne possent sacerdotes stare et ministrare propter caliginem. Quod uerum est gloria domini domus dei.

¶ De sermone salomonis ad populum, et de oratione eius ad dominum.

¶ Ca. VI

Quoniam salomon ait, dominus pollicitus est ut habitaret in caligine, ego autem edificauit domum nomine eius ut habitaret ibi in perpetuum. Et conuertit rex faciem suam, et benedixit uniuerse multitudini israel. Nam omnis turba stabat intenta. Et ait, Benedixit dominus deus israel, quod quod locutus est dauid patri meo ope compleuit, dicens, A die quae eduxi populum meum de terra egypti, non elegi ciuitatem de cunctis tribubus israel ut edificarem in ea domum nomini meo, neque elegi quemquam alium uirum ut esset dux in populo meo israel, sed elegi hierusalem ut sit nomen meum in ea, et elegi dauid ut constituerem eum super populum meum israel. Cumque fuisset uoluntatis dauid patris mei ut edificaret domum nomini domini dei israel: dixit dominus ad eum, Quia haec fuit uoluntas tua ut

B

C

D

Psalmo, xv.

Reg. viij b

Paralipomenon II

B edificares domū noī meo: bñ q̄ dē fecisti huiusce
 modi h̄c voluntatē. s; nō tu edificabis mihi do
 mū. Verūtñ fili? tu? q̄ egrediet̄ de lumbis tuis:
 ip̄e edificabit domū nomini meo. Cōpleuit er
 go dñs f̄monē suū quē locut? fuerat. et ego sur
 rxi p̄ dauid p̄re meo et sedi sup̄ thronū isrl̄ sicut
 locutus est dñs. et edificavi domus nomini dñi
 dei isrl̄. et posui in ea arcam in qua est pactū dñi
 qđ pepigit cū filijs isrl̄. Stetit ergo corā altare
 dñi ex aduerso vniuerse multitudinis isrl̄. et extē
 dit manus suas. Siquidē fecerat salomon ba
 sim eneam. et posuerit eā in medio basilice: h̄ntē
 q̄ncq; cubitos lōgitudinis et q̄ncq; latitudinis et
 tres cubitos altitudinis. Stetitq; sup̄ eā. et dein
 ceps flexis genib? p̄ vniuersam multitudinē is
 rael: et palmis in celū leuatis: ait. Dñe deus isrl̄
 nō est filius tui deus in celo et in trā q̄ custodis pa
 ctū et miam cum fuis tuis q̄ ambulant corā te in
 toto corde suo. q̄ p̄stitisti f̄uo tuo dauid p̄ri meo
 q̄cunq; locut? fueras ei. et q̄ ore p̄miseras ope
 re cōplesti sicut et p̄ns ip̄s p̄bat. Nunc ergo dñe
 deus isrl̄ imple f̄uo tuo p̄ri meo dauid q̄cunq; lo
 cutus es: dicēs. Nō deficiet ex te vir coram me q̄
 sedeat sup̄ thronū isrl̄. ita tñ si custodierint filij
 tui vias meas et ambulauerint i lege mea sicut
 et tu ambulasti corā me. Et nūc dñe deus isrl̄ fir
 met f̄mo tuus quē locut? es f̄uo tuo dauid. Er
 go ne credible ē vt habitet de? cū hoīb? sup̄ trā.
D Si celū et celi celoz nō te capiūt: quantomagis
 domus ista quā edificavi. Sed ad b̄ tñ facta est
 vt respicias orōnē f̄ui tui et obsecrationez eius
 dñe deus meus. et audias p̄ces quas fundit fa
 mulus tuus corā te vt ap̄ias oculos tuos super
 domū istā dieb? ac noctib? sup̄ locū in q̄ pollicis
 tus es: vt iuocet nomē tuū et exaudires orōnez
 quā f̄uus tu? orat in eo. et exaudias p̄ces famu
 li tui et ppli tui isrl̄. Quicūq; orauerit i loco isto
 exaudi de habitaculo tuo id est d̄ celis et ppitiare.
 Si peccauerit q̄sp̄ia in primū suū. et iurare p̄
 eū patus venerit: seq; maledicto cōstrinxerit co
 ram altari in domo ista: tu exaudies de celo et fa
 cies iudiciū f̄uoz tuoz: ita vt reddas iniq; vias
 suā in caput pp̄iū. et vlciscaris iustū retribuēs
 ei iusticiā suā. Si sup̄atus fuerit ppl̄s tuus isrl̄
 ab inimicis: peccabūt em̄ tibi. et cōuersi egerint
 p̄niam. et obsecrauerint nomē tuū. et fuerint de
 p̄cati te i loco isto. tu exaudies d̄ celo et ppitiare
 pctā ppli tui isrl̄. et reduc eos in trā quā dedisti
 eis et p̄ribus eoz. Si clauso celo. pluuia nō flu
 xerit p̄pter pctā ppli tui et dep̄cati te fuerint i lo
 co isto. et cōfessi nomini tuo et cōuersi a pctis su
 is cū eos afflixeris: exaudi de celo dñe. et dimit
 te pctā fuis tuis et ppli tui israel. et doce eos vi
 am bonā p̄ quā ingrediant et da pluuia trē quā
 dedisti ppl̄o tuo ad possidendū. fames si orta
 fuerit itra et pestilētia erugo et aurigo et locusta et

bruch? et hostes vastatis regiōibus portas obse
 derint ciuitatis: omisq; plaga et infirmitas p̄ref
 serit. si q̄s de ppl̄o tuo isrl̄ fuerit deprecatus. co
 gnoscēs plagā et infirmitatē suā. et expandent
 manus suas in domo hac. tu exaudies de celo
 de sublimi sc; habitaculo tuo. et ppitiare et red
 de vnicuiq; f̄m vias suas: q̄s nosti eū habere i
 corde suo. Tu em̄ solus nosti corda filioz homi
 nū. vt timeāt te et ambulēt i vijs tuis: cūcti die
 bus q̄bus viuūt sup̄ faciē trē quā dedisti p̄rib?
 nris. Externū q̄s q̄ nō est de ppl̄o tuo isrl̄ si ve
 nerit de terra lōginā p̄pter nomē tuū magnū et p̄
 pter manū tuā robustā. et brachiū tuū extētu. et
 adorauerit in loco isto. tu exaudies de celo fir
 missimo hitaculo tuo: et facies cūcta p̄ quib? in
 uocauerit te ille pegrin?. vt sciāt omēs ppl̄i trē
 nomē tuū: et ne timeat te sicut ppl̄s tu? isrl̄. et co
 gnoscāt qz nomē tuū inuocatu ē sup̄ domū h̄c
 quā edificavi noī tuo. Si egressus fuerit ppl̄s
 tuus ad bellū p̄ aduersarios suos p̄ viā in q̄ mi
 seris eos. adorabūt te p̄ viā in q̄ ciuitas h̄c est
 quā elegisti. et dom? quā edificavi nomē tuo vt
 exaudias de celo p̄ces eoz et obsecrationē. et vl
 ciscaris. Si aut̄ peccauerint tibi. neq; em̄ est hō
 q̄ nō peccet et iratus fueris eis. et tradideris ho
 stibus. et captiuos duxerint eos in terrā lōginā
 quā. vel certe q̄ iurta ē: et p̄uersi in corde suo in
 terra ad quā captiui ducti fuerāt egerint peni
 tentiā: et dep̄cati te fuerint in terra captiuitatis
 sue: dicētes. peccauim? inique fecim?. iniuste egi
 mus. et reuersi fuerint ad te in toto corde suo. et
 in tota aīa sua. in terra captiuitatis sue ad quas
 ducti sunt: adorabūt te p̄ viā terre sue quā dedis
 sti p̄ribus eoz. et vrbis quam elegisti: et domus
 quā edificavi noī tuo: vt exaudias de celo. h̄ est
 de firmo hitaculo tuo p̄ces eoz. et facias iudici
 um: et diuitias ppl̄o tuo: q̄nis pctōri. Tu es enī
 deus me?. ap̄iant q̄so oculi tui. et aures tue intē
 te sint ad orationē q̄ fit in loco isto. Nūc igit con
 surge dñe de? in requiē tuā. tu et arca fortitudi
 nis tue. Sacerdotes tui dñe de? induant salutē
 et sc̄ti tui letent̄ in bonis. Dñe de? me? ne auer
 teri faciē xp̄i tui. Memēto miāz dauid f̄m tui.
L.S. De igne deuorāte sacrificiū. de maie
 state dñi. de solēnitate dedicatiōis. de sc̄da asp̄
 ratione dñi salomoni in nocte. **Ca. VII**
Cūq; cōpleset salomon fundēs p̄ces
 ignis descēdit de celo. et deuorauit ho
 locusta et victimas. et maiestas dñi im
 pleuit domū. nec poterāt sacerdotes ingredi tē
 plū dñi. eo qz impleset maiestas dñi tēplū dñi.
 Sed et omēs filij isrl̄ videbāt descēdētē ignez et
 gl̄iam dñi sup̄ domū. et corruētes p̄ni in terram
 sup̄ pauimentū stratū lapide. adorauerūt et lau
 dauerunt dñm qm̄ bonus: qm̄ in sc̄lm̄ miā eius.
 Rex aut̄ et oīs ppl̄s imolabant victimas coram

Paralipomenon II

Dñs. **M**actauit igit rex salomō hostias bonz vi-
ginti duo milia, arietū cētū viginti milia. **E**t dedi-
cauit domū dei rex et vniuersus ppl̄s. **S**acerdo-
tes aut̄ stabāt ī officijs suis: et leuite in organis
carminū dñi q̄ fecit dō rex ad laudādū dñm: qm̄
bonz: qm̄ in eternū mīa ei⁹. hymnos dō canentes
p̄ man⁹ suas. **P**orro sacerdotes canebāt tubis
an̄ eos: cūctusq; isrl̄ stabat. **S**ctificauit q; salo-
mon mediū atrij an̄ tēplū dñi. **O**btulerat enī ibi
holocausta et adipēs pacificoz. q; altare enēum
qđ fecerat nō poterat sustinere holocausta et sa-
crificia et adipēs pacificoz. **F**ecit ergo salomon
solēnitatē in tpe illo septē dieb⁹: et oīs isrl̄ cū eo
ecclesia magna valde. ab introitu emath vsq; ad
torrentē egypti. **F**ecitq; die octauo collectas eo
qđ dedicasset altare septē dieb⁹: et solēnitatē cele-
brasset dieb⁹ septē. **I**gitur in die vicesimotertio
mensis septimi. dimisit ppl̄os ad tabernacula
sua. letātes atq; gaudētes sup bono qđ fecerat
dñs dō et salomōi et isrl̄ ppl̄o suo. **C**ōpleuitq; sa-
lomō domū dñi: et domū regis. et oīa qđ disposue-
rat in corde suo vt faceret in domo dñi et ī domo
sua et p̄sperat⁹ est. **A**ppuit aut̄ ei dñs nocte et ait
Audiui orationē tuā: et elegi locū istū mihi ī do-
mum sacrificij. **S**i clausero celum et pluuia non
fluxerit: et mādauro et p̄cepero locuste vt deuo-
ret terrā et misero pestilentia ī ppl̄s meū. **Q**uersus
aut̄ ppl̄s me⁹ sup q̄s inuocatū ē nomē meū depra-
tus me fuerit: et exq̄sierit faciē meā. et egerit peni-
tentiā a vijs suis pessimis: et ego exaudia d̄ celo
et ppitius ero pct̄is eoz: et sanabo terrā eozum.
Oculi q; mei erūt apti. et aures mee erecte. ad o-
rationē ei⁹ q̄ in loco isto orauerit. **E**legi ei et san-
ctificauī locū istū: vt sit nomē meū ibi ī sempiter-
nū: et p̄maneāt oculi mei et cor meū ibi cūctis die-
bus. **T**u q; si ābulaueris corā me sicut ābulauit
dō p̄ tu⁹. et feceris iuxta oīa qđ p̄cepit tibi. et iusti-
cias meas iudiciaq; p̄auerit. suscitabo thronū
regni tui. sic pollicit⁹ suz dō p̄fi tuo dicēs. **N**ō au-
ferē de stirpe tua vir qđ nō sit p̄nceps ī isrl̄. **S**i aut̄
auerit fuerit: et dereliq̄ritis iusticias meas et pre-
cepta mea qđ p̄posui vob. et abeūtes fuerit: dñs
alienis: et adoraueritis eos. euellē vos de terra
mea quā dedi vob: et domū hāc quā edificauī no-
mini meo p̄iciā a facie mea: et tradā eā in pabo-
lā et in exēplū cūctis ppl̄is. et dom⁹ ista erit ī pro-
uerbiū vniuersis trāscūtib⁹ et dicēt stupētes. q̄re
fec̄ dñs sic terre huic et domui huic. **R**ūdebuntq;
Quia dereliq̄rūt dñs deū patrum suoz qđ eduxit
eos de terra egypti: et apprehenderūt deos alie-
nos: et adorauerūt eos et coluerūt. **A**dcirco vene-
runt sup eos vniuersa hec mala.

**C. S. De ciuitatibus edificatis per salomo-
ne. et edificijs et classe salomonis. et auro sibi ad
pyram misso.** Ca. VIII

Expletis autē viginti ānis postq̄ edifi-
cauit salomon domū dñi. et domū suaz
ciuitates q̄s dederat hyrā salomōi edi-
ficauit et habitare ibi fecit filios isrl̄. **A**bijt q; in
emath suba. et obtinuit eā: et edificauit palmirā
in deserto. et alias ciuitates munitissimas edifi-
cauit in emath. **E**xtruxitq; bethron supiorē et be-
thron inferiorē. ciuitates muratas hñtes portas
et vectes et seras. **B**alaath etiā et oēs vrbes fir-
missimas q̄ fuerūt salomonis cūctasq; vrbes q̄
drigarū. et vrbes eq̄tū. **D**ia q̄cūq; voluit fec̄ rex
salomon atq; disposuit. edificauit ī iherl̄m et ī li-
bano et in vniuersa tra ptātis sue. **O**mnē ppl̄s qđ
derelict⁹ fuerat d̄ etheis et āmorreis. et p̄hereze-
is et eueis et iebuseis qđ nō erāt de stirpe isrl̄. de fi-
lijs eoz. et de posteris q̄s nō interfecerāt filij is-
rael subiugauit salomō ī tributarios vsq; in diē
hāc. **P**orro de filijs isrl̄ nō posuit vt fūirēt opi-
bus regis. **I**pi enī erāt viri bellatores et duces
p̄mi. et p̄ncipes q̄drigay et eq̄tū ei⁹. **D**ēs aut̄ p̄n-
cipes exercit⁹ regis salomōis fuerūt ducētī q̄nq;
ginta qđ erudiebāt ppl̄m. **F**ilia v̄o p̄haraōis trā-
stulit de ciuitate dō ī domū quā edificauerat ei
Dixit enī rex. **N**ō habitabit vxor mea in domo da-
uid regis israel. eo qđ sanctificata sit. q; igressa ē
in eā arca dñi. **T**ūc obtulit salomon holocausta
dño sup altare dñi quod extruxerat ante porti-
cū. vt p̄ singulos dies offerret ī eo iuxta p̄ceptū
moysi in sabbatis et in kalēdis. et in festis dieb⁹
ter p̄ anū. ad est in solēnitare azimoz. et solēnita-
tate hebdomadariū. et in solēnitare tabernacu-
loz. **E**t p̄stituit iuxta dispositionē dauid patris
sui officia sacerdotū ī ministerijs suis. et leuitas
in ordine suo. vt laudarēt et ministrarēt corā sa-
cerdotib⁹ iux̄ ritū vniuscuiusq; diei. et ianitores
in diuisiōib⁹ suis p̄ portā et portā. **S**ic enī p̄cepe-
rat dō hō dei. nec p̄tergressi sūt de mādati regis
tā sacerdotes qđ leuite ex oib⁹ qđ p̄cepat. et ī custo-
dijs thesauroz oēs ip̄sas p̄patas habuit salo-
mon. ex eo die quo fundauit domum domini vs-
q; in diem quo p̄fecit eā. **T**ūc abijt salomō ī asid-
gaber et ī haslath ad āor maris rubri. qđ ē ī terra
edō. **V**isit g⁹ ei hirā p̄ man⁹ suoz suoz naues
et nautas gnaros maris. et abiērt cū suis salomo-
nis ī ophir. **T**ulerūtq; inde q̄dringēta q̄nq;ginta
talēta auri. et attulerūt ad regem salomonem

**C. S. De regina saba et muerib⁹ dat⁹ et accep-
tis de scutis et laceis argēteis. de scuti et laceis
aureis. et solio salomonis. de abūdātia et glia et
equis salomonis: et obitu ei⁹.** Ca. IX

Regina q; saba cū audisset famam salo-
monis. venit vt tēptaret eū in enigma-
tib⁹ in iherl̄m cū magnis opib⁹ et came-
lis qđ portabāt aromata. et auri plimū. gemasq;
p̄ciosas. **T**ūc venisset ad salomonē. locuta ē ei

ri

ii. Reg. ix. b

B

C

D

iii. Regū. x. a
i. Math. xij. d

Paralipomenon II

quecundq̄ erāt in corde suo. Et exposuit ei salomon oia q̄ p̄posuerat: nec q̄c̄q̄ fuit qd̄ non p̄spiciuū ei fecerit. Que postq̄ vidit sapiētia sc̄z salomonis: et domū quā edificauerat, necnō et cibā baria mēse ei⁹. et hitacula seruoꝝ et officia ministroꝝ ei⁹ et vestimēta eoꝝ. picernas q̄s et vestes eozū: et victimas q̄s imolabat in domo dñi non erat p̄stupore vltra i ea sp̄s. Dixitq̄ ad regem **Uer⁹** ē fmo quē audierā in fra mea. de virtutib⁹ et sapia tua. Nō credebā narrātib⁹. donec ip̄a venissem. et vidissent oculi mei. et p̄bassem vix mediētate sapie tue mihi fuisse narratā. **Vicisti** famā virtutib⁹ tuis. **Beati** viri tui et bti fui tui: hi q̄ assistūt corā te omni t̄de: et audiūt sapias tuas. **Sit** dñs de⁹ tu⁹ bñdictus: q̄ voluit te ordinare sup thronū suū regē dñi dei tui. **Q̄** diligit deus isrl̄. et vult p̄uare euz in eternū. idcirco posuit te sup eū regē vt facias iudicia atq̄ iusticiam. **Dedit** aut̄ regi cētū viginti talenta auri. et aromata multa nimis. et gēmas p̄ciosissimas. Nō fuerūt aromata talia. vt b̄ q̄ dedit regina saba regi salomoni. Sed et fuis hyrā cū fuis salomōis attulerūt aurū de ophir. et ligna tina. et gēmas p̄ciosissimas. **De** qb⁹ fecit rex de lignis. sc̄z de tinis gradus in domo dñi. et in domo regia. cytharas q̄s et psalteria cātorib⁹. Nūq̄ visa sunt i fra iuda ligna talia. **Rex** aut̄ salomō dedit regine saba cūcta q̄ voluit et q̄ postulauit. et multo plura q̄ attulerat ad eū. **Que** reuersa abiit in terrā suā cuz fuis suis. **Erat** aut̄ p̄odus auri qd̄ afferebat salomoni p̄ singulos annos. sexcēta sexaginta sex talenta auri: excepta ea summa quā legati diuersarū gētū et negotiatores afferre cōsueuerant. omnesq̄ reges arabie et satrape fr̄ay q̄ cōportabant aurū et argentū salomoni. **Fecit** igit̄ rex salomon ducētas hastas aureas: de summa sexcētoꝝ aureoꝝ. q̄ i singul⁹ hastis expēdebātur. **Trecēta** q̄s scuta aurea trecētoꝝ aureoꝝ. qb⁹ tegebātur singula scuta. **Posuit**q̄ ea rex i armētario qd̄ erat p̄sitū nemore. **Fecit** q̄s rex soliuū eburneum grāde: et vestiuit illud auro mūdissimo. **Sex** q̄s gradus qb⁹ ascēdebat ad soliuū et scabellū aureū. et brachiola duo altrinsecus et duos leones stantes iuxta brachiola: sed et alios duodecim leunculos stātes sup sex gradus ex vtraq̄ pte. nō fuit tale soliuū in vniuersis regnis. **Dia** q̄s vasa p̄uuij regis erant aurea et vasa dom⁹ saltus libani et auro purissimo. **Argentū** em̄ i dieb⁹ ill⁹ p̄ nichilo reputabat. **Si**q̄ dē naues regis ibāt in tharsis cū fuis hira. semel iānis trib⁹: et deferebāt ide auz et argētū et ebur et simias et pauos. **Magnificat⁹** ē igit̄ salomon sup omnes reges terre. p̄ diuitijs et glia. **Dēs**q̄ reges fr̄ay desiderabāt videre faciē salomōis vt audirēt sapias quā dederat de⁹ in corde eius. **Et** deferebant ei

munera vasa argētea et aurea. et vestes et arma et aromata eq̄s et mulos p̄ singulos ānos. hūit q̄s salomō q̄dragita milia eq̄y i stabulis. et curruū eq̄tūq̄ duodeci milia. **Cōstituit**q̄s eos in vrbib⁹ q̄drigay et vbi erat rex i hierlm. **Exercuit** etiā potestātē sup cūctos reges a flumie eufrate vsq̄ ad frā philistinoꝝ: et vsq̄ ad terios egypti. **Tātā**q̄s copiā p̄buit argēti in hierlm q̄si lapidū. et cedrorū tātā multitudinē velut sycomoz q̄ gignunt i cāpestrib⁹. **Ad** ducebant aut̄ ei eq̄ de egypto cunctisq̄ regiōib⁹. **Reliq̄** aut̄ opa salomonis priorū et nouissimoz sc̄pta sūt i libris nathan p̄p̄be et in libris abie sylonitis: in visioe q̄s ad do vidētis i hieroboā filiū nabath. **Regnauit** aut̄ salomō in hierlm sup oēm isrl̄: q̄dragita annis. **Dormiuit** q̄s cū patribus suis: et sepelierūt eū i ciuitate dd̄: regnauitq̄ roboā filius eius pro eo.

Ca. X. De obitu salomōis. de roboā et cōsilio iuuenū ei dato. de scissione regni. et de hieroboā de vxoribus roboam

Profectus est aut̄ roboā i sychem. **Illuc** eni cūct⁹ isrl̄ conuenerat. vt cōstituerēt eum regē. **Qd̄** cū audisset hieroboā filius nabath: q̄ erat in egypto. fugerat q̄ppe illuc añ salomone: statim reuersus ē. **Vocauerūt**q̄s eum et venit cū vniuerso isrl̄: et locuti sūt ad roboā: dicētes. **Pater** tu⁹ durissimo iugo nos p̄ssit: tu leuio ra impera p̄te tuo q̄ nob imposuit graue fuitu tē: et paululū de onere subleua: vt fūiamus tibi. **Qui** ait. **Post** tres dies reuertimini ad me. **Cū** q̄s abisset p̄pls: iniit p̄siliū cū senib⁹ q̄ steterāt corā p̄te eius salomone: dñi adhuc viueret: dicēns. **Quid** dat̄ cōsiliū vt rñdeā p̄plo? **Qui** dixerūt ei. **Si** placueris p̄plo huic et leueris eos v̄bis de mētib⁹ fūiet tibi oī tpe. **At** ille reliq̄t p̄siliū senū: et cū iuuenib⁹ tractare cepit q̄ cuz eo nutriti fuerāt: et erāt i comitatu illi⁹. **Dixit**q̄s ad eos. **Quid** vob̄ iudē. v̄l rñdete qd̄ debeo p̄plo huic q̄ dixit mihi subleua iugū qd̄ imposuit nob̄ p̄ tu⁹? **At** illi rñderūt vt iuuenes et nutriti cū eo i delicijs atq̄s dixerūt. **Sic** loq̄ris p̄plo q̄ dixit tibi pater tu⁹ aggrauauit iugus n̄m: tu subleua. et rñdebis ei. **Quinim⁹** digit⁹ meus grossior ē lūbis p̄ris mei. **Pater** meus imposuit vob̄ graue iugū: et ego maus pondus apponam. **Pater** meus cecidit vos flagellis. ego vero cedam vos scorpionib⁹. **Venit** ergo hieroboam et vniuersus popul⁹ ad roboam die tertio. sicut preceperat eis. **Respondit**q̄s rex dura derelicto cōsilio seniorum: locutusq̄s est iuxta iuuenum voluntates. **Pater** me⁹ graue vobis imposuit iugū: qd̄ ego graui⁹ faciā. **Pater** meus cecidit vos flagellis. ego v̄o cedā vos scorpionib⁹. **Et** nō acq̄uit p̄pli p̄cib⁹. **Erat** eni volūtatis dei. vt cōpleret fmo ei⁹ quē locut⁹ fuerat per manum abie sylonitis ad hieroboam

Paralipomenon II

D filiū nabath. Populus autē vniversus rege duriora: dicere. sic locutus est ad euz. Non est nobis pars in dauid. neq; hereditas ī filio isai. Reuertere in tabernacula tua isrl. Tu autē pasce domū tuā dauid. Et abiit isrl ī tabernacula sua. Sup filios autē isrl q̄ habitabāt in ciuita tib⁹ iuda resignauit roboam. Misit rex roboā adurā qui preerat tribut⁹: et lapidauit eū filij isrl: et mortu⁹ ē. Porro rex roboā currū festinauit ascendere: et fugit in iherlm. Recessitq; isrl a domo dauid vsq; ad diē hanc. Factū est autē cū audisset omīs isrl q̄ reuersus esset hieroboam: miserunt et vocauerunt eum congregato cetū: et constituerunt euz regem sup omnē israel. nec secutus est quispias domum dauid preter tribum iuda solam.

L.S. De semeia ppba quē misit dñs ad roboam ne pugnarent ipse et ppls ī isrl. **Ca. XI**

A Enit autē roboam in iherlm: et cōuocauit vniversam domū iuda et beniamin centum octoginta milia electorū atq; bellātiū. vt dimicaret ī isrl et cōuerteret ad se regnū suū. Factusq; est sermo dñi ad semeiā hominē dei dicens. loquere ad roboam filiū salomōis regē iuda. et ad vniversū isrl q̄ est in iuda et beniamin. Nec dicit dñs. Nō ascendetis neq; pugnabitis ī frēs vros: reuertat vnusq; in domū suā: qz mea h̄ gestū ē voluntate. Qui cū audissent sermōnē dñi. reuersi sunt. nec prexerunt ī hieroboam. Habitauit autē roboā in iherlm. et edificauit ciuitates muratas ī iuda. extruxitq; bethleē et ethā et thecuc. bethsur q̄ et socco et odollam. nec non et geth et maresa et ziph sed et adurā et lachis et asecha. saraa q̄ abialon et hebron q̄ erāt in iuda et beniamin ciuitates munitissimas. Cūq; clausisset eas mur⁹: posuit in eis pncipes ciborūq; horrea. h̄ ē olei et vini. Sed et ī singul⁹ vrbib⁹ fecit armamentaria scutoꝝ et hastay firmavitq; eas summa diligētia: et ipauit sup iudā et beniamin sacerdotes at et leuite q̄ erāt ī vnuerso isrl. venerūt ad eū de cūct⁹ sedib⁹ suis. relinqntes suburbana et possessiōes suas. et trāsēntes ad iudas et iherlm: eo q̄ abiecisset eos hieroboā et posterū ei⁹ ne sacerdotio dñi fungerent. q̄ constituit sibi sacerdotes excelsoꝝ et demonioꝝ vituloꝝq; q̄s fecerat. S; et de cūct⁹ tribub⁹ isrl q̄cūq; dederāt cor suū vt q̄rerēt dñm deū isrl: venerūt in iherlm ad imolādū victimas suas corā dño deo patrū suoz: et roborauerūt regnū iuda. et cōfirmauerūt roboā filiū salomōis p tres ānos. Ambulauerūt em̄ ī vñs dō et salomōis ānis tñ tribus. Dixit autē roboā vxorē maalath filiam bicrimoth filij dauid. abiaīl q̄ filia heliab filij isai q̄ pepit ei filios ieos et somoria et soom. Post hāc q̄ accepit maachā filia absalon: q̄ pepit ei abia et abiziza et salimith. Amavit atē roboā maachā filiaz

absalon sup oēs vxores suas et cōcubinas. Nam vxores decē et octo duxerat. cōcubinas atē sexaginta. et genuit vigintiocto filios: et sexaginta filias. Constituit vō in capite abia filū maacha duceꝝ sup oēs frēs suos. ipm enī regē facere cogitabat qz sapiētior fuit et potētior sup oēs filios ei⁹. et ī cūctis finibus iuda et beniamin: et in vniterfis ciuitatibus muratis. Prebuitq; eis escas plurimas: et multas petiuit vxores.

L.S. De sesac rege egypti q̄ spoliavit hierlm de scutis ereis q̄ fecit roboā pro scutis aureis a sesac sublati. **Ca. XII**

C Uñq; roboratū fuisset regnū roboam et confortatū. dereliquit legē dñi: et oīs isrl cum eo. Anno autē q̄nto regni roboā ascendit sesac rex egypti in hierlm. qz peccauerat dño cū mille ducētis curribus: et sexaginta milib⁹ eq̄tū. Nec erat numer⁹ vulgi qd̄ venerat cū eo ex egypto libyes sc; et trogodyte et ethiopes. cepitq; ciuitates munitissimas in iuda: et venit vsq; ī hierusalē. Semeias autē ppba ingressus ē ad roboā et pncipes iuda. q̄ cōgregati fuerāt ī hierlm fugietes sesac: dixitq; ad eos. Nec dicit dñs. Nos reliquistis me: et ego reliq; vos ī manu sesac. Cōsternatiq; pncipes isrl et rex dixerūt. Iustus ē dñs. Cūq; vidisset dñs q̄ hūiliati essent. fact⁹ ē sermo dñi ad semeiā: dicens. Quia hūiliati sūt nō dispdam eos. daboq; eis auxiliū auxiliij: et nō stillabit furor me⁹ sup hierlm p manū sesac. Veruntamē seruiēt ei. vt sciāt distātiā fuitutis mee et fuitutis regni terray. Recessit itaq; sesac rex egypti ab hierlm sublati thesauris dom⁹ dñi et domus regis. omiaq; secū tulit. et clypeos aureos quos fecerat salomō. p q̄b⁹ fecit rex eneos et tradidit illos pncipibus scutarioꝝ q̄ custodie bāt vestibulū palatij. Cūq; introiret rex domus dei vniebāt scutarij et tollebat eos: iterūq; referebat eos ad armamentariū suum. Veruntamē q̄a hūiliati sūt auersa ē ab eis ira dñi. nec deleti sūt penit⁹. Siquidē in iuda inuēta sunt opa bona. Cōfortat⁹ est g⁹ rex roboam ī hierlm atq; regnauit. Quadraginta at et vñ⁹ āni erat cū regnare cepisset. et decē et septē ānis regnauit ī iherlz vrbē quā elegit dñs. vt pfirmaret nomē suū ibi: d cūct⁹ tribub⁹ isrl. Nomē at mris ei⁹ naama amanites. Fecitq; malū et nō preparauit cor suū vt q̄reret dñm. Opa vero roboā pria et nouissima sc̄pta sūt in libris semeie ppbe et addo vidētis et diligēter exposita. Pugnauerūtq; aduersum se roboam et hieroboam cunctis diebus. Et dormiuit roboam cum patribus suis. sepultusq; ē ī ciuitate dauid. et regnauit abia fili⁹ eius p eo.

L.S. De regno abie filij roboam. et de bello et victoria abie contra isrl et hieroboam. et de morte hieroboam **Ca. XIII**

Paralipomenon II

Anno octauo decimo regis hieroboaz regnauit abia sup iuda. Tribus annis regnauit in iherlm. Nomenqz mris ei? michaia filia vziel de gabaa, et erat bellu iter abia et hieroboaz. Quisqz inisset abia certame, et hret belliososissimos viros: et electoz qdragita milia. hieroboaz pstruxit ecotra acie octoginta milia virozu: qz et ipi electi erat et ad bella fortissimi. Stetit g? abia sup montes semeron qz erat in effraim. et ait. Audi hieroboaz et ois isrl. Nu ignorat qd dominus deus isrl dederit regnu d? sup isrl i sempiternu: ipi et filijs ei? i pactu sal. Et surrexit hieroboam filius nabath frater salomons filij d?: et rebella uuit d? dnm suu. Congregatiqz sunt ad eu viri uanissimi et filij belial, et pualuerunt d? roboam filiu salomonis. Porro roboam erat rudis et corde pauido: nec potuit resistere eis. Nunc g? uos dicitis qd resistere possitis regno d? qd possidet p filios dauid. Habetisqz grandem ppli multitudinem. atqz vitulos aureos qz fecit uob hieroboaz in deos. Et eiecistis sacerdotes d? filios aaron atqz leuitas, et fecistis uobis sacerdotes sic oes ppli terraru. Quicunqz uenerit et initiauerit manum suam i thauro i bob? et i arietib? septem, fit sacerdos eoz qd no sunt dii. Noster aut d? deus est que no relinqm. Sacerdotesqz ministrant d? de filijs aaron, et leuite sunt in ordine suo. holo causta qz offerunt d? p singulos dies mane et uespe, et thimiam iuxta legis pcepta ofectu: et pponuntur panes in mesa mundissima. Estqz apud nos cadlabru aureu et lucerna ei?, ut accendant sep ad uespaz. Nos qppe custodim? pcepta d? dei nri que uos reliquistis. Ergo i exercitu nro dux deus est, et sacerdotes ei? qui clangunt tub et resonant d? uos. Filij isrl nolite pugre d? dnm deum patru uestroz, qz no uobis expedit. Hec illo loquente hieroboam retro moliebat insidias. Eum qz ex aduerso ostiu stare: ignorantem iudam, suo ambigebat exercitu. Respiciensqz iudas uidit i stare bellu ex aduerso et post tergum, et clamauit ad dnm, ac sacerdotes tubis canere ceperunt: omnesqz uiri i iuda uociferati sunt. Et ecce illis clamantibus pterruit deus hieroboaz, et omne isrl qz stabat ex aduerso abia et iuda, fugeruntqz filij israel iuda: et tradidit eos deus in manu eoz. Percussit ergo eos abia et pplis ei? plaga magna, et corruerunt uulnerati ex isrl quingenta milia uiroz fortium. Humiliatiqz sunt filij isrl in tpe illo, et uenemissime confortati filij iuda, eo qd spassent in d? deo patru suoz. Persecutus est aut abia fugientem hieroboaz, et cepit ciuitates ei? bethel et filias ei?: et hiesana cum filiabus suis, effuditqz et filias ei?. Nec ualuit ultra resistere hieroboaz i diebus abia. Que percussit d? et mortuus est. Igitur abia pfortato impio suo, accepit uxores quatuordecim, pcreas

uitqz uigintiduos filios: et sedecim filias. Reliqua aut sermone abia uariuz et opey ei? scpta sunt diligentissime i libro addo prophete.

C. S. De morte abie: p q regnauit filius ei? asa et de bello asa contra ethyopes. **Ca. XIII**

Dormit aut abia cum patribus suis: et sepelicit eum in ciuitate d?d. Regnauitqz asa filius ei? p eo. In cuius diebus quieuit terra annis decem. Fecit ergo asa quod bonum et placitum erat i conspectu dei sui, et subuertit altaria pegrini cultus et excelsa et p fregit statuas lucosqz succidit, et pcepit iude ut qreret dnm deum patrum suoz: et faceret legem et uniuersa mandata, et abstulit de cunctis uerbis iuda: aras et phana, et regnauit i pace. Edificauit qz urbes munitas in iuda: qz qet? erat, et nulla tpe ei? bella surrexerant: pacem dno largiente. Dixit at inde. Edificemus ciuitates istas et uallemus muris: et roboremus turribus et portis et seris, donec a bellis qeta sint oia, eo qd qsierimus dnm deum patrum nostror: et dederit nob pacem p giru. Edificauerunt igit: et nullum in extruendo impedimentum fuit. Habuit at asa i exercitu suo portantium scuta et hastas de iuda trecenta milia, de b?iamin uero scutarioz et sagittarioz duceta octoginta milia. Omnesqz isti uiri fortissimi. Egressus est aut d? eos zara ethiops cum exercitu suo decies centena milia et curribus trecentis: et uenit usqz maresa. Porro asa pterit obuiam ei, et instruxit aciem ad bellum in ualle sephata, qz est iuxta maresa: et inuocauit dnm et ait. Dne no est apud te ulla distantia utrum i paucis auxiliis aut i pluribus: adiuua nos dne deus nri. In te enim et i tuo nomine habentes fiducias uenimus d? hanc multitudinem. Dne deus nri tu es: non pualet d? te homo. Exterruit itaqz d? ethiopes coram asa et iuda, fugeruntqz ethiopes et persecutus est eos asa: et pplis qz cum eo erat usqz gerara. Et ruerunt ethiopes usqz ad internitionem: qz domino cedente striti sunt, et exercitu illius preliante. Tulcrunt ergo spolia multa. Et percusserunt ciuitates oes p circuitum gerare. Gradis qppe cunctos terror inuaserat. Et diripuerunt urbes et multam predam asportauerunt: s; et caulas onium destruentes tulerunt pecorum infinitam multitudinem et camelorum reuersiqz sunt in hierusalem.

C. S. De rebis azarie pphete, de asa de federe ppli et iuramento, ut toto corde d? qreret. **XV**

Azarias aut filius obed factus in se spiritu dei. Egressus est in occursum asa: et dixit ei, audite me asa et ois iuda et b?iamin. Dns uobiscum: quia fuistis cum eo. Si qsieritis cum: inuenietis. Si aut dereliqueritis eum, dereliquet uos. Transibunt aut multi dies in isrl absqz deo suo et absqz sacerdote absqz doctore qz et absqz lege. Quisqz reuersus fuerint in angustia sua: et clamauerint ad dnm deum isrl, et qsierint eum: repiet eis. In

Paralipomenon II

tempore illo non erit pax egrediēti et ingredienti sed terrores undiq; in cunctis habitatorib; terrarum. Pugnabit enim gens contra gentem: et ciuitas contra ciuitatem. quia dominus conturbabit eos in omni angustia. Vos ergo confortamini, et non dissoluant manus vestre. erit enim merces operi vestro. Quod cum audisset asa verba scilicet et prophetia azarie filij obed prophete confortatus est. et abstulit ydola de omni terra iuda et de beniamin. et ex urbibus quas ceperat motis effraim. et dedicauit altare domino quod erat ante porticum domini: congregauitque uniuersum iudam et beniamin: et aduenas cum eis de effraim et manasse et de symeon. Plures enim ad eum confugerant ex israel: videntes quod dominus deus illius esset cum eo. Cumque venissent in hierusalē mense tertio: anno decimo quinto regni asa: imolauerunt domino in die illa de manubus. et predam quam adduxerant: boues septingentos: et arietes septem milia. Et intrauit ex more ad corroborandum fedus ut quererent dominum deum patrum suorum in toto corde: et in tota anima. Si quis autem inquit non quesierit dominum deum israel. morietur a minimo usque ad maximum a viro usque ad mulierem. Iuraueruntque domino voce magna in iubilo. et in clangore tubae et in sonitu buccinarum. omnes qui erant in iuda eius excreatione. In omni enim corde suo iurauerunt. et in tota voluntate quesierunt eum: et inuenerunt. Prestititque eis dominus requiem per circuitum. Sed et machan matrem asa regis ex Augusto deposuit imperio. eo quod fecisset in luto simulacrum priapi quod omne contriuit: et in frustra comminues combussit in torrente cedron. Excelsa autem derelicta sunt in israel. Attamen cor asa erat perfectum cunctis diebus eius. Ea quoque que vouerat pater suus: et ipse intulit in domum domini. argentum et aurum: vasorumque diuersam superpellectile. Bellum vero non fuit usque ad tricesimum annum regni asa.

C. S. De baasa et de federe asa cum benadab. de nathan propheta increpante asa pro inito federe. et morte asa propter fedus. Ca. XVI

Anno autem tricesimo sexto regni eius ascendit baasa rex israel in iudam et muro circumdabat rama ut nullius tute posset egredi et ingredi de regno asa. Protulit autem asa argentum et aurum de thesauris domus domini et de thesauris regis misitque ad benabad regem syrie qui habitabat in damasco dicens. Fedus inter me et te est. Dat er quoque me et pro tuum habuere concordiam: quod obrem misi tibi argentum et aurum. ut rupto federe quod habes cum baasa rege israel facias eum a me recedere. Quo conperito benadab misit principes exercitus suorum ad urbes israel: qui percusserunt abion et dan et belmaim et uniuersas urbes neptalim muratas. Quod cum audisset baasa desinit edificare rama. et intermisit opus suum. Porro asa rex assumpsit uniuersum iudam et tulerunt lapides de rama et ligna que edifi-

cationi preparauerat baasa: edificauitque ex eis gabaa et maspha. In tempore illo venit anani propheta ad asan regem iuda et dixit ei. Quia habuisti fiduciam in rege syrie et non in domino deo tuo. idcirco euasit syrie regis exercitus de manu tua. Nonne ethiopes et libies multo plures erant quadrigis et equitibus et multitudine nimia. quos cum in domino credidisses tradidit in manu tua. Oculi enim domini circumtemplant uniuersam terram. et present fortitudines his que corde perfecto credunt in eum. Stulte igitur egisti: et propter hoc etiam present tempore aduersus te bella commo surget. Iratusque asa aduersus uidentem. iussit eum mitti in neruum. Valde quippe super hoc fuerat dominus indignatus. et interfecit de populo in tempore illo plurimos. Opera autem asa priora et nouissima scripta sunt in libro regum iuda et israel. Egrotauit etiam asa anno tricesimonono regni sui. dolore pedum uehementissimo. et nec in infirmitate sua quesierit dominum. sed magis in medicorum arte confusus est. Dormiuitque cum patribus suis. et mortuus est anno quadragesimo primo regni sui. et sepelierunt eum in sepulcro suo quod foderat sibi in ciuitate dō. Posueruntque eum super lectum suum plenum aromatibus et uirgulentis meretricijs que erant pigmentariorum arte confecta et combusserunt super eum ambitione nimia.

C. S. De regno iosaphat et qualiter misit predicatores. et de diuitijs eius. et principibus. et numero bel-latorum eius. Ca. XVII

Regnauit autem iosaphat filius eius pro eo. et inualuit in israel. Constituitque militum numeros in cunctis urbibus iuda que erant vallate muris: presidiaque disposuit in terra iuda et in ciuitatibus effraim quas ceperat asa pro eis. Et fuit dominus cum iosaphat et ambulauit in uis dō prois sui pro mis. et non sperauit in baalim sed in deo prois sui et prexit in preceptis illius: et non iuxta precepta israel confirmauitque dominus regnum in manu eius et dedit omnia iuda munera iosaphat: facteque sunt ei infinite diuitie et multa gloria. Cumque sumpsisset cor eius audaciam propter uias domini. etiam excelsa et lucos de iuda abstulit. Tertio autem anno regni sui misit de principibus suis benail et obdia et zachariam et nathanael et micheam ut docerent in ciuitatibus iuda: et cum eis leuitas semeiam et nathania et zabadiam asael et semiramoth et ionathan adoniamque et tobiam et tobadoniam leuitas. et cum eis elisama et iorā sacerdotes. Docebantque populum in iuda. habentes librum legis domini. et circumbant cunctas urbes iuda: atque erudiebant populum. Itaque factus est paucorū domini super omnia regna terrarum que erant per gyrum iuda: nec audebant bellare contra iosaphat. Sed et philistei iosaphat munera deferebant: et vectigal argenti. Arabes quoque adducebat pecora arietum septem milia septingentos et hircos totidem. Creuit ergo iosaphat et magnificatus est usque in sublime atque edificauit

ficauit in iuda domos ad instar turriū. vrbesq; muratas, et multa opa patrauit in vrbibus iuda. Viri q; bellatores et robusti erāt in hierlm qru iste numerus p domos atq; familias singulorum In iuda pnceps exercit' ednas dux et cū eo robustissimoz viri trecēta milia. Post hūc iobānā pnceps: et cū eo ducēta octoginta milia. Post illū q; amasias fili' zebri cōsecrat' dño et cū eo ducēta milia viroz fortū. Dūc sequebat' robustus ad prelia eliada et cū eo tenentiū arcū et clypeuz ducēta milia. Post istū etiā iozabad et cū eo cētū octoginta milia expeditoz militū. Hi oēs erāt ad manū regis exceptis alijs q; posuerat in vrbibus muratis, et in vniuerso iuda

L. S. Descēdit iosaphat ad achab q; insimul ascēderūt ad bellū in ramoth galaad. et mēdacijs falsoz pphetaz, et de pphetia michee ad maril' lā pculsi, de morte achab, incarcerationē micheas.

Aut ergo iosaphat diues et **XVIII** inclit' multū et affinitate piuet' ē achab descēditq; post annos ad eū in samariā: Ad cui' aduētum mactauit achab arietes et boues plurimos ipit p pfo q; venerat cū eo: psuasit q; illi vt ascenderet in ramoth galaad. Dixitq; achab rex isrl' ad iosaphat reges iuda. Veni me cū in ramoth galaad. Cui ille rēdit. Et ego et tu sicut ppls tu': sic et ppls me': tecūq; erim' in bello. dixit iosaphat ad regē isrl'. Consule obsecro in pntiarū s'monē dñi. Cōgregauit igit rex isrl' pro pphetaz q; dringētos viros et dixit ad eos. In ramoth galaad ad bellandū ire debem' an q̄escere At illi. Ascēde inquit et tradet de' in manu regis Dixitq; iosaphat. Nūqd nō ē h' pphetes dñi, vt ab illo etiā req̄ram'. Et ait rex isrl' ad iosaphat. Est vir vn' a q; possum' q̄rere dñi volūtate, sed ego odi eū qz nō pphetat mihi bonū: s; malū oī tpe. Est at micheas fili' iemla. Dixitq; iosaphat Ne loq̄ris rex h' mō. Vocauit ergo rex isrl' vnum de eunuchis: et dixit ei. Voca cito micheā filium iemla. Porro rex isrl' et iosaphat rex iudavterq; sedebāt in folio suo vestiti cultu regio. Sedebāt aut in area iuxta portā samarie, oēsq; ppheteuaticinabant corā eis. sedechias h' fil' chanana fecit sibi cornua ferrea et ait. Nec dicit dñs. His vētilabis syriā: donec cōteres eā. Dēs q; pphete filr pphetabāt atq; dicebāt. Ascende in ramoth galaad et psperaberis, et tradet eos dñs in manu regis. Nunci' aut q; icrat ad vocādū micheaz ait illi. En h'ba oīm pphetaz vno ore bona regi annunciant. Queso ergo te vt s'mo tu' ab eis non dissentiat: loq̄risq; pspera. Cui rēdit micheas. Viuit dñs: qz quodcūq; dixerit mihi deus me' hoc loquar. Venit ergo ad regē. Cui rex ait. Micheā ire debem' in ramoth galaad ad bellandū: an q̄escere? Cui ille rēdit. Ascēdite: cuncta enim

pspera euemēt: et tradent hostes in man' vras. Dixitq; rex. Itey atq; itey te adiuro vt mihi nō loq̄ris nisi qd verū est in noīe dñi. At ille ait. Vidi vniuersum isrl' dispersus in mōtib; sicut oues absq; pastore. Et dixit dñs. Nō hnt istu dños: reuertat vnusq;sq; in domū suā in pace. Et ait rex isrl' ad iosaphat. Nōne dixi tibi q; nō pphetaret iste mihi q̄cō boni, s; ea q; mala sunt? At ille: idcirco ait audite h' bñ dñi. Vidi dñm sedentem in folio suo et oēm exercitū celi assistentē ei a dextris et a sinistris. Et dixit dñs. Quis decipiet achab regem isrl' vt ascendat et corruat in ramoth galaad. Cūq; diceret vn' h' mō, et alter alio, pcessit spūs et stetit corā dño: et ait. Ego decipiā eū. Cui dñs in q; inqt decipies? At ille rēdit. Egrediar et ero spūs mēdax in ore oīuz pphetarū eius. Dixitq; dñs. Decipies et preualebis: egredere et fac ita: Nūc igit ecce dñs dedit spūm mēdacijs in ore oīnuz pphetaz tuoz, et dñs locut' est de te mala. Accessit at sedechias fili' chanana: et pculsit micheā marillā et ait. Per quā viam trāsiuit spūs dñi a me vt loq̄ret tibi. Dixitq; micheas. Tūpe videbis in die illo, qn ingressus fueris cubiculum de cubiculo: vt abscondaris. Precepit at rex isrl' dicēs. Tollite micheā et ducite eū ad ammō pncipē ciuitatis et ad ioas filiū amalech: et dicēns. Nec dicit rex. Mittite hūc in carcerē: et date ei panis modicū: et aq; parullū donec reuertar in pace. Dixitq; micheas. Si reuersus fueris in pacem nō est dñs locut' in me. Et ait. Audite omēs ppli. Igit' ascēderunt rex isrl' et iosaphat rex iuda in ramoth galaad, dixitq; rex israel ad iosaphat. Mutabo h'itū: et sic ad pugnā vadā tu aut induere vestib' tuis. Mutatoq; rex isrl' habitu venit ad bellū. Rex aut syrie pcepit ducib' equitatus sui dicēs. Ne pugnetis s; minimū: aut contra maximū nisi cōtra solū regē isrl', itaq; cum vi dissent pncipes eq̄tat' iosaphat: dixerūt rex isrl' est iste. Et circūdederūt eū dimicātes. At ille clamauit ad dñm: et auxiliat' ē ei, atq; auertit eos ab illo. Cū eni vidissent duces eq̄tat' q; nō esset rex isrl' reliquerūt eū. Accidit aut vt vnus e pplo sagittā in incertū iaceret: et pcuteret regē isrl' in ter ceruicē et scapulas. At ille aurige suo ait. Cōuerte manū tuā et educ me de acie: q; vulnegratus sum. Et finita est pugna in die illo. Porro rex israel stabat in curru suo cōtra syros vsq; ad vesperam et mortuus est occidente sole.

L. S. De correctiōe iosaphat p pphetā iehu de cōsilio iosaphat ad iudices. **XIX**

Reuersus est aut iosaphat rex iuda in domū suā pacifice in hierlm. Cui occurrit iehu fili' anani vidēs: et ait ad eum. Impio prebes auxiliū et his q; oderūt dñm amicitia iungeris et idcirco irā q̄dē dñi merebaris s; bona

opera inuenta sunt in te eo quod abstuleris lucos de terra iuda: et preparaueris cor tuum ut requireres dominum deum patrum tuorum. Habitauit ergo iosaphat in hierusalem. Rursumque egressus est ad populum de berisabee usque ad montem effraim et reuocauit eos ad dominum deum patrum suorum: constituitque iudices terre in cunctis ciuitatibus iuda munitis per singula loca. et precipiens iudicibus: videte ait quod faciatis. Non enim homines exercetis iudicium: sed dominus: et quod dicitur iudicaueritis in vos redum dabit. Sit timor domini vobiscum et cum diligentia cuncta facite. Non est enim apud dominum deum nostrum iniqitas, nec personarum acceptio, nec cupiditas numerum. In hierusalem quoque constituit iosaphat leuitas et sacerdotes et principes familiarum ex israel ut iudicium et causam domini iudicarent habitatoribus eius. precepitque eis dicens Sic ageritis in timore domini fideliter et corde perfecto. Quam causam que venerit ad vos fratrum vestrorum qui habitant in urbibus suis: inter cognationem et cognationem ubicumque questio est de lege, de mandato, de ceremoniis, de iustificacionibus ostendite eis ut non peccent in dominum. et ne veniat ira super vos et super fratres vestros. Sic ergo agentes non peccabitis. Amarias autem sacerdos et pontifex vester, in his que ad deum pertinent presidebit. Porro zabadias filius bismabel qui est durus in domo iuda, super ea opera erit que ad regis officium pertinent. Habetisque magistros leuitas coram vobis, confortamini et agite diligenter et erit dominus vobiscum in bonis.

Ca. XX
 De filiis ammon et moab et seyr contra iosaphat congregatis, de oratione iaziel prophete, de hostibus iosaphat cesis mutuo, de correptione iosaphat pro inito federe cum ochosia rege israel facta per elieser.

Post hec congregati sunt filii moab et filii ammon et cum eis de ammonitis ad iosaphat ut pugnarent contra eum. Venieruntque nuntii et indicauerunt iosaphat dicentes, Venit contra te multitudo magna de his locis que trans mare sunt et de syria, et ecce consistunt in asafonthamar que est engaddi. Josaphat autem timore perterritus totum se contulit ad rogandum dominum, et predicauit ieiunium vniuerso iuda. Congregatusque est iuda ad deprecandum dominum: sed et omnes de urbibus suis venerunt ad obsecrandum eum. Cumque stetisset iosaphat in medio ceterum iude et hierusalem in domo domini ante atrium nouum ait, Domine deus patrum nostrorum tu es deus in celo, et dominaris cunctis regnis gentium. In manu tua est fortitudo et potentia, nec quisquam tibi potest resistere. Nonne tu deus noster interfecisti omnes habitatores terre huius coram populo tuo israel, et dedisti eam semini abraam amici tui in sempiternum. Habitaueruntque in ea, et extruxerunt in illa sanctuarium nomini tuo dicentes, Si iruerint super nos mala: gladius iudicij, pestilentia et fames sta-

bimus coram domo hac in conspectu tuo in quem inuocatum est nomen tuum: et clamabimus ad te in tribulationibus nostris, et exaudies nos saluosque facies. Nunc igitur ecce filii ammon et moab et montis seyr per quos non concessisti israel ut transirent quam egredi ebantur de egypto: sed declinauerunt ab eis et non interfecerunt illos. Contrario agunt et mittuntur egerere nos de possessione quam tradidisti nobis deus noster. Ergo non iudicabis eos. In nobis quidem non est tanta fortitudo ut possimus huic multitudini resistere que irruit super nos. Sed cum igno-remus quod agere debeamus: habemus solum, habemus residuum ut oculos nostros dirigamus ad te. Omnis vero iuda stabat coram domino cum puulis et vxoribus et liberis suis. Erat autem iasibel filius zacharie filii banaie filii iebibel filii mathanie leuites de filiis asaph super quem factus est spiritus domini in medio turbe: et ait, Attendite omnes iuda, et que habitatis in hierusalem, et tu rex iosaphat. Hec dicit dominus vobis, Nolite timere nec paucatis hanc multitudinem. Non est enim vestra pugna: sed dei. Cras descendetis contra eos. Ascensuri enim sunt per diuinum nomen seis et inuenietis illos in summitate torretis que est, solum solitudinem hierubel. Non enim eritis vos que dimicabitis, sed tamen modo confidenter state: et videbitis auxilium domini super vos. O iuda et hierusalem nolite timere nec paucati. Cras egrediemini contra eos: et dominus erit vobiscum. Josaphat ergo et iuda et omnes habitatores hierusalem ceciderunt pro in terra coram domino et adorauerunt eum. Porro leuite de filiis caath et de filiis chore laudabant dominum deum israel voce magna in excelsum. Cumque mane surrexissent egressi sunt per desertum thecua, perfectisque eis stans iosaphat in medio eorum dixit, Audite me viri iuda, et omnes habitatores hierusalem. Credite in domino deo vestro: et securi eritis: credite prophetis eius: et cuncta eueniant prospera. Deditque consilium populo et statuit catervas domini ut laudarent eum in turris suis et antecederent exercitum, ac voce persona dicerent, Confitemini domino, quoniam in eternum misericordia eius. Cumque cepissent laudes canere vertit dominus insidias eorum in semetipsos filiorum seis ammon et moab et montis seir, que egressis fuerant ut pugnarent contra iudam, et percussi sunt. Namque filii ammon et moab surrexerunt aduersum habitatores montis seir, ut interficerent et delerent eos: Cumque hoc opere perpetrassent, etiam in semetipsos versi mutuis incidere vulneribus. Porro iuda cum venisset ad speluncam que respicit solitudinem vidit procul omnem late regionem plenam cadaueribus, nec superesse quemquam que nec potuisset euadere. Venit ergo iosaphat et omnes populi cum eo ad detrahenda spolia mortuorum, inueneruntque inter cadauera varia suppellectile: vestesque et vasa preciosissima, et diripuere, ita ut omnia portare non possent, nec per tres dies spolia auferre, propter prece magnitudine. Die autem

quarto congregati sunt in valle benedictionis. Etenim quoniam ibi benedixerunt domino: vocauerunt locum illum vallis benedictionis usque in presentem diem. Reuersusque est omnis vir iuda et hitatores hierusalem et iosaphat ante eos in hierusalem cum leticia magna: eo quod dedisset eis dominus gaudium de inimicis suis. Ingressique sunt in hierusalem cum psalterijs et cytharis et tubis in domum domini. Irruit autem paucorum domini super vniuersa regna terrarum cum audissent quod pugnasset dominus contra inimicos israel. Quienitque regnum iosaphat et prebuit ei dominus pacem per circuitum. Regnavit igitur iosaphat super iudam et erat trigintaquatuor annorum cum regnare cepisset. Viginti autem et quatuor annis regnavit in hierusalem. et nomen matris eius azuba filia selachi. Et ambulavit in via preceptis sui asa. nec declinavit ab ea facies que placita erat coram domino. Verumtamen excelsa non abstulit. et adhuc populus non direxerat cor suum ad dominum deum patrum suorum. Reliqua autem gesta iosaphat priorum et novissimorum scripta sunt in verbis iehu filii anani. que digessit in libro regum israel. Post haec inivit amicitias iosaphat rex iuda cum ochozia rege israel. cuius opera fuerunt impiissima: et princeps fuit ut faceret naues que irent in tharsis feceruntque classem in asiongaber. Prophetavit autem eliezer filius dodan de maresa ad iosaphat dicens. Quia habuisti fedus cum ochozia. percussit dominus opera tua propterea sunt naues nec potuerunt ire in tharsis.

C. S. De morte iosaphat. et regno iozã qui occidit sex fratres suos. et ambulavit in vijs achab. de litteris helie ad eum missis in quibus erat scriptum. quoniam morte moreretur ipse iozã eius longa tunc.

XXI

Dominavit autem iosaphat cum patribus suis: et sepultus est cum eis in civitate dauid. regnavitque iozã filius eius pro eo. qui habuit fratres filios iosaphat. azaria et iabibel et zacharia et azaria et michael et saphatia. Quos hi filii iosaphat regis iuda. Deditque eis pater suus multa munera argenti et auri: et pensationes cum civitatibus munitissimis in iuda. Regnum autem tradidit iozã eo quod esset primogenitus. Surrexit autem iozã super regnum patris sui. Cumque se confirmasset. occidit omnes fratres suos gladio et quosdam de principibus iuda. Triginta duorum annorum erat iozã cum regnare cepisset. et octo annis regnavit in hierusalem. et ambulavit in vijs regum israel sicut egerat domus achab. Filia quippe achab erat uxor eius. Et fecit malum in conspectu domini. Noluit autem dominus disperdere domum dauid propter pactum quod inierat cum eo. et quia promiserat ut daret ei lucernam et filiis eius in omni tempore. In diebus illis rebellavit edom ne esset subditus iude. et constituit sibi regem. Cum transiret iozã cum principibus suis et cuncto equitatu qui erat secum. surrexit nocte et percussit edom qui se circumdederat. et omnes duces equitatus eius. Attamen rebellavit edom. ne

esset sub ditione iuda usque ad hanc diem. Eo tempore et lobna recessit. ne esset sub manu illius. Dereliquit enim dominus deum patrum suorum: insuper et excelsa fabricavit in urbibus iuda et fornicari fecit hitatores hierusalem et peruariari iudam. Illate sunt autem ei labe ab helia propheta in quibus scriptum erat. Nec dicit dominus deus deus patris tui. quoniam non ambulasti in vijs iosaphat patris tui: et in vijs asa regis iuda: sed incessisti per iter regum israel. et fornicare fecisti iudam. et hitatores hierusalem imitator fornicationem domus achab insuper et fratres tuos domus patris tui meliores te occidisti ecce dominus percussit te plaga magna cum populo tuo. et filiis et vxoribus tuis: vniuersaque substantia tua. Tu autem egrotas pessimo languore vteri. donec egrediantur vitalia tua paulatim per singulos dies. Suscitavit ergo dominus super iudam spiritum philistinorum et arabum que confines sunt ethiopiis. et ascenderunt in terram iuda et vastauerunt eam. Diruperuntque cunctam substantiam que inuenta est in domo regis. insuper et filios eius et vxores. Nec remansit ei filius nisi ioachã qui minimus natu erat. Et super haec omnia percussit eum dominus alui languore insanabili. Quibus diebus succederet dies et temporum spacia volueretur. duorum annorum expletus est ciculus et sic longa consumptus tunc ita ut egereret etiam viscera sua languore pariter et vita caruit. Quorum tuncque est in infirmitate pessima: et non fecit ei populus secundum morem combustionis crebras. sicut fecerat maioribus eius. Triginta duorum annorum fuit cum regnare cepisset: et octo annis regnavit in hierusalem. Ambulavitque non recte et sepelierunt eum in civitate dauid verumtamen non in sepulcro regum.

C. S. De regno ochozie. et qualiter ipse et iozã rex israel occisi sunt a iehu. de regno athaliae qui occidit omne semen regium. et ioas abscōdit.

Ca. XXII

Constituerunt autem habitatores hierusalem ochoziam filium eius minimum regem pro eo. Omnes enim maiores natu qui ante eum fuerant interfecerant latrones arabum qui irrucrant in castra. regnavitque ochozias filius iozã regis iuda. Quadraginta duorum annorum erat ochozias cum regnare cepisset. et vno anno regnavit in hierusalem. et nomen matris eius athalia filia amri. Sed et ipse ingressus est per vias domus achab. Mater enim eius impulit eum ut impie ageret. Fecit igitur malum in conspectu domini sicut domus achab. Ipsi enim fuerunt ei consiliarii post mortem patris sui in interitum eius. ambulavitque in consilijs eorum. Et per exitum cum iozã filio achab rege israel in bellum contra asaël regem syrie in ramoth galaad. vulneraueruntque syri iozã. Qui reuersus est ut curaret in ierabel. Multas enim plagas acceperat in supradicto certamine. Igitur ochozias filius

ioza rex iuda descendit ut inuideret ioza filium achab i iezabel egrotante. Voluntatis quippe fuit dei aduersus ochozia. ut veniret ad ioza. et cum venisset et egrederetur cum eo aduersus iehu filium namsi. que venit dominus ut deleteret domum achab. Cum ergo euerteret iehu domum achab inuenit principes iuda et filios fratrum ochozie qui ministrabant ei: et interfecit illos. Ipse quoque pertransiens ochozia comprehendit latitantes in samaria adductumque ad se occidit et sepelierunt eum. eo quod esset filius iosaphat. qui desiderat dominum in toto corde suo. Nec erat ultra spes aliqua ut de stirpe que regnaret ochozie. Siquidem athalia mater eius videns quod mortuus esset filius suus. surrexit et interfecit omnem stirpem regiam domus ioza. Porro iosabeth filia regis tulit ioas filium ochozie et furata est eum de medio filiorum regis ea interficerent absconditque eum cum nutrice sua in cubiculo lectulorum. Josabeth autem quam absconderat eum. erat filia regis ioza uxor ioiade pontificis soror ochozie et idcirco athalia non interfecit eum. Fuit ergo cum eis in domo dei absconditus sex annis quibus regnavit athalia super terram.

C. S. De ioiada quomodo venit regem regem iuda. de occisione athalie.

Ca. XXIII

Anno autem septimo confortatus ioiada assumpsit centuriones azaria videlicet filius hieroboam et hismael filium iohanna. azaria quoque filium obed et maasia filium adai: et elisaphat filium zechari: et iniecit cum eis fedus. Qui circumcunctes iudam congregauerunt leuitas de cunctis urbibus iuda: et principes familiarum israel. veneruntque in hierusalem. Iniecit ergo omnis multitudo pactum in domo dei cum rege. Dixitque ad eos ioiada. Ecce filius regis regnabit sicut locutus est dominus super filios dauid. Iste est finis que facietis. Tertia pars vestrum que veniunt ad sabbatum sacerdotum et leuitarum et ianitorum erit in portis: tertia vero pars ad domum regis: et tertia ad portam que appellatur fundamenti. Omne vero reliquum vulgus sit in atrijs domus domini: nec quisquam alius ingrediat in domum domini nisi sacerdotes et qui ministrant de leuitis. Ipsi tamen ingrediantur quia sanctificati sunt. et omne reliquum vulgus obsequet custodias domini. Leuite autem circumdant regem habentes singula arma sua et si quis alius ingressus fuerit templum interficiatur. sintque cum rege et intrante et egrediente. Fecerunt ergo leuite: et vniuersus iuda iuxta omnia que preceperat ioiada pontifex. Et assumpserunt singuli viros qui sub se erant: et veniebant per ordinem sabbati. cum his qui impulerant sabbatum: et egressi erant. Siquidem ioiada pontifex non dimiserat abire turmas: que sibi per singulas hebdomadas succedere consueuerant. Deditque ioiada sacerdos centurionibus lanceas clypeosque et peltas regis dauid: quas consecrauerat in domo domini. Constituitque omnem populum tenentium pugiones a parte templi dextra usque ad partem templi sinistra coram altari et templo per circuitum regis. et eduxerunt fi-

lium regis et imposuerunt ei diadema et testimonium. dederuntque in manu eius tenendam legem et constituerunt eum regem. Venit quoque illi ioiada pontifex et filii eius imprecantibus sunt ei atque dixerunt. Vivat rex. Quod cum audisset athalia voce sanctorum currentium atque laudantium regem: ingressa est ad populum in templum domini. Cumque vidisset regem stantem super gradum in introitu et principes turmasque circa eum omnemque populum terre gaudentem atque clangentem tubis et diuersi generis organis concinentem: vocemque laudantium scidit vestimenta sua et ait. Insidie: insidie. Egressus autem ioiada pontifex ad centuriones et principes exercitus. dixit eis. Educite illam extra septa templi et interficiatur foris gladio. Precepitque sacerdotes ne occideretur in domo domini. Et imposuerunt cervicibus eius manus. Cumque intrasset portam equorum domus regis interfecerunt eam ibi. Precepit autem ioiada fedus inter se vniuersumque populum et regem ut esset populus domini. Itaque ingressus est omnis populus domum baal et destruxerunt eam: et altaria ac simulacra illius et confregerunt: mathan quoque sacerdotem baal interfecerunt ante aras. Constituit autem ioiada prepositos in domo domini et sub manibus sacerdotum et leuitarum quos distribuit dauid in domo domini: ut offerret holocausta domino: sicut scriptum est in lege moysi in gaudio et canticis iuxta dispositionem dauid. Constituit quoque ianitores in portis domus domini: ut non ingrederetur eam imundus in omni re. Assumpsitque centuriones et fortissimos viros ac principes populi et omne vulgus terre: et fecerunt descendere regem de domo domini et introire per mecum porte superioris in domum regis: et collocauerunt eum in solio regali. Etatusque est omnis populus terre et urbs quicquid.

C. S. De operibus ioas bonis quamdiu vixit ioiade. de morte ioiada. de peccatis ioas post mortem ioiade: qualiter interfecit filium eius zachariam. qualiter contra ioiadam insurrexerunt serui sui et eum interfecerunt.

Ca. XXIII

Septem annorum erat ioas cum regnare cepisset. et quadraginta annis regnavit in hierusalem. Nomen matris eius sebia de bersebec. Fecitque quod bonum est coram domino cunctis diebus ioiade sacerdotis. Accepit autem ei ioiada uxores duas. e quibus genuit filios et filias. postquam placuit ioas ut instauraret domum domini. congregavitque sacerdotes et leuitas et dixit eis. Egredimini ad civitates iuda et colligite de vniuerso israel pecuniam ad sartatecta templi dei nostri per singulos annos: festinatimque facite. Porro leuite egere negligenter Vocavitque rex ioiadam principem et dixit ei. Quare tibi non fuit cure ut cogeres leuitas inferre de iuda et de hierusalem pecuniam que constituta est a moysi seruo domini ut inferret eam omnis multitudo israel

iii. Reg. i. a.

13

Paralipomenon II

in tabernaculū testimonij. Athalia enī impiis-
 ma et filij eius destruxerūt domū dei: et de vniuersis
 q̄ sanctificata fuerāt in tēplo dñi ornauerunt
 phanū baal. Precepit ergo rex et fecerūt arcā
 posuerūtq̄ eā iuxta portā dñi forinsec̄. Et pre-
 dicatū est in iuda et hierlm̄ vt deferrēt singuli p̄-
 ciū dño qđ constituit moyses sup̄ oēm isrl̄
 in deserto. Et tatiq̄ sūt cūcti p̄ncipes et oīs ppl̄s
 et ingressi cōtulerūt i arcā dñi atq̄ miserunt ita
 vt impleret. Cūq̄ tps̄ esset vt deferrēt arcā co-
 rā rege p̄ manū leuitay: videbāt enī multā pecu-
 niā: ingrediebāt scriba regis et quē prim⁹ sacer-
 dos cōstituerat: effundebātq̄ pecuniā q̄ erat in
 arca. Porro arcā repositabāt ad locū suū: sicq̄
 faciebāt p̄ singulos dies. Et p̄gregata est infini-
 ta pecunia quā dederūt rex et ioiada his q̄ p̄erāt
 operib⁹ dom⁹ dñi. At illi cōducebant ex ea ceso-
 res lapidū et artifices operū singulorū vt instau-
 rarēt domū dñi. fabros q̄ ferri et eris vt qđ cade-
 re ceperat: fulciret. Egeruntq̄ hi q̄ opabant in-
 dustrie et obducebāt parietū cicatrix p̄ manū eo-
 rū: ac suscitauerūt domū dñi in status pristinum.
 et firmiter eā stare fecerunt. Cūq̄ complessent
 oīa opera: detulerūt corē rege et ioiada reliquas
 partē pecunie: de qua facta sunt vasa tēpli in mi-
 nisterijs ad holocausta: phiale q̄ et cetera vasa
 aurea et argētea. Et offerebant holocausta i do-
 mo dñi iugiter cūctis dieb⁹ ioiade. Senuit autē
 ioiada plen⁹ diey et mortu⁹ ē cū eēt cētūtriginta
 annorū. sepelierūtq̄ eū in ciuitate dauid cū regi-
 bus: eo qđ fecisset bonū cū isrl̄ et cum domo eius.
 Postq̄ autē obiit ioiada ingressi sunt p̄ncipes
 iuda: et adorauerūt regē. Qui delinit⁹ obsequijs
 eorū acq̄euit eis. Et dereliquerūt tēplum dñi dei
 patrū suorū. seruierūtq̄ lucis et sculptilib⁹: et fa-
 cta est ira dñi i iudā et hierlm̄ p̄ hoc peccatus
 Mittebatq̄ eis p̄phetas vt reuerterent ad dñm
 quos p̄stantes illi audire nolebant. Spiritus
 itaq̄ dei induit zachariā filiū ioiade sacerdotē
 et stetit in p̄spectu ppl̄i et dixit eis. Hec dicit dñs
 de⁹. Quare trāsgredimini p̄ceptū dñi qđ vobis
 nō proderit et dereliquistis dominū vt derelinq̄-
 ret vos? Qui p̄gregati aduersus eum miserunt
 lapides iuxta regis imperium in atrio domus
 dñi. Et nō ē recordat⁹ ioas rex misericordie quā
 fecerat ioiada p̄ illi⁹ secus: s̄ interfecit filiū ei⁹.
 Qui cū moreret ait. Videat dñs et req̄tat. Cūq̄
 euolut⁹ esset ann⁹ ascēdit i euz exercit⁹ syrie ve-
 nitq̄ in iudā et hierusalem et interfecit cunctos
 principes ppl̄i: atq̄ vniuersam predā miserūt re-
 gi in damascum. Et certe cum permodic⁹ venis-
 set numerus syrorū. tradidit domin⁹ in manibus
 eorū infinitam multitudinē eo qđ dereliquissent
 dñm deū patrū suorū. In ioas quoq̄ ignomi-
 mosa exercere iudicia: et abeuntes dimiserunt
 eum in lāguoribus magnis. Surrexerunt autē

contra eum serui sui in vltionē sanguinis zacha-
 rie filij ioiade sacerdotis et occiderunt eum i le-
 ctulo suo et mortu⁹ est: sepelieruntq̄ in ciuitate
 dauid sed non in sepulchris regum. Insidiari ve-
 ro sunt ei zabath filius semath ammonitidis: et
 iosabath filius semarith moabitidis. Porro fi-
 lij eius ac summa pecunie que adunata fuerat
 sub eo: et instauratio domus dei scripta sunt di-
 ligentius in libro regum. Regnavit autem ama-
 sias filius eius pro eo.

**C. S. De regno amasie. et de victoria ei⁹ con-
 tra edom: de captiōe ei⁹ et bello i ioas regē isrl̄.
 de spoliatiōe hierlm̄ et morte amasie. XXV**

Quagintiquinq̄ annorū erat amasias cum
 regnare cepisset. et viginouē annis re-
 gnauit in hierlm̄. Nomē matris ei⁹ ioia-
 den de hierlm̄. Fecitq̄ bonus in p̄spectu dñi ve-
 runtamenō in corde p̄fecto. Cūq̄ roboratū si-
 bi videret iperū iugulauit suos q̄ occiderāt re-
 gē patrē suū. s̄ filios eorū nō interfecit. sicut scri-
 ptū est in libro legis moysi. vbi p̄cepit dñs dicēs
 Nō occidētur patres pro filijs neq̄ filij pro pa-
 tribus suis: sed vnusquisq̄ in suo peccato mori-
 ctur. Cōgregauit igitur amasias iudā: et consti-
 tuit eos per familias: tribunosq̄ et centuriones
 in vniuersa iuda et beniamin et recensuit a vigin-
 ti annis sursum: inuenitq̄ triginta milia iuue-
 num qui egredere ad pugnā et tenerent hastā
 et clypeum. Mercede quoq̄ conduxit de israel
 centum milia robustorū: centum talentis argēti.
 Venit at̄ hō dei ad illū Et ait. O rex ne egredia-
 tur tecū exercit⁹ isrl̄. Nō ē enī dñs cū isrl̄. et cūcti
 filijs effraim. Qđ si putas in robore exercitus
 bella consistere: superari te faciet deus ab hosti-
 bus. Dei quippe est et adiuuare et in fugam con-
 uertere. Dixitq̄ amasias ad hominē dei. Quid
 ergo fiet de centū talentis que dedi militib⁹ isrl̄.
 Et respondit ei homo dei. Habet dñs vnde tibi
 dare possit multo his plura. Separauit itaq̄
 amasias exercitū qui venerat ad eum ex effraim
 vt reuenteretur in locum suum. At illi contra iu-
 dam vehementer irati. reuersi sunt in regionem
 suam. Porro amasias confidenter eduxit popu-
 lum suum: et abiit in vallem salinarū. percussitq̄
 viros seyr decē milia. Et alia decē milia viroꝝ
 ceperunt filij iuda. et adduxerunt ad p̄ruptum
 cuiusdam petre: precipitaueruntq̄ eos de sum-
 mo in p̄ceps: qui vniuersi crepuerunt. At ille
 exercit⁹ que remiserat amasias ne secū iret ad p̄-
 lium diffusus est in ciuitatibus iuda: a samaria
 vsq̄ ad bethoron: et interfecit tribus milib⁹ di-
 ripuit predam magnā. Amasias quoq̄ post ce-
 dem idumeorū et allatos deos filioꝝ seyr. statuit
 illos i deos sibi adorabat eos: et illis adolebat
 incensum. Quāobrē iratus dñs cōtra amasiam
 misit ad illū p̄phetam qui diceret ei. Cur adora-

Mat. xxiij. d

f

sti deos q̄ nō liberauerūt pplm suū d̄ manu tua. Cūq; b̄ ille loq̄ret. r̄ndit ei. Nū p̄siliari? reḡ es? Quiesce ne iūterficiā te. Descendēsq; p̄p̄ba. scio inquit q̄ cogitauerit dñs occidere te. q̄ t̄ fecisti b̄ malū: t̄ insup nō acq̄cūisti cōsilio meo. Igitur amasias rex iuda inuito pessimo cōsilio. misit ad ioas filiū ioachā filij iehu regē isrl̄ dicēs. Veni videam? nos mutuo. At ille remisit nuncios dicēs.arduus q̄ ē i libano: misit ad cedrū libani dicēs. Da filiā tuā filio meo vxorē. Et ecce bestie q̄ erant in silua libani trāsierūt t̄ cōculcauerunt carduū. Dixisti p̄cussi edom: t̄ idcirco erigitur cor tuū in sup̄biam. Sede in domo tua. Cur malū te puocas. vt cadas et tu t̄ iudas: muece Noluit audire amasias: eo q̄ dñi esset voluntas vt traderet in manus hostiū p̄pter deos edom. Ascendit igit̄ ioas rex isrl̄: et mutuos sibi p̄bue re conspectus. Amasias autem rex iuda erat in bethsames iude. Corruitq; iudas corā israel: t̄ fugit in tabernacula sua. Porro amasiam regē iuda filium ioas filij ioacham cepit ioas rex isrl̄ in bethsames t̄ adduxit in hierlm̄. destruxitq; murū eius a porta effraim vsq; ad portas anguli quadringentis cubitis. Omne quoq; aurum et argentum et vniuersa vasa que reppererat in domo dei: et apud obededom. in thesauris etiam domus regie. necnon et filios obsidū reduxit in samariā. Dixit autem amasias filius ioas rex iuda postq̄ mortuus est ioas fili? ioacham rex israel quindecim annis. Reliqua autē sermonum amasie priorum t̄ nouissimoz scripta sunt in libro regum iuda t̄ israel. Qui postq̄ recessit a domino: tetenderunt ei insidias in hierusalem. Cūq; fugisset lachis. miserunt t̄ interfecerunt eum ibi reportantesq; sup equos sepe hierūt eum cū patribus suis in ciuitate dauid.

L. S. De basaa t̄ de federe asa cū benadab. de nathan p̄p̄ba increpante asa p̄ federe inuito. t̄ morte asa propter fedus. **Ca. XXVI**

Omnis autē populus iuda filiū ei? ozias annorum sedecim constituit regem pro amasia patre suo. Ipse edificauit ablat: t̄ restituit eā ditioni iude postq̄ dormiuit rex cum patribus suis. Sedecim annorum erat ozias cum regnare cepisset. et quinquaginta duobus annis regnauit in hierlm̄. Nomen matris eius iecilia de hierusalē. Fecitq; quod erat de re ctus in oculis dñi iuxta omnia q̄ fecerat amasias pater eius. t̄ exquisiuit dominū in dieb? zacharie intelligentis t̄ videntis deū. Cūq; require ret dñm direxit eū in oibus. Deniq; egressus ē et pugnavit p̄ philistim: t̄ destruxit murr̄ geth et murū iamnie. murūq; azoti. Edificauit q; oppida in azato t̄ philistim: t̄ adiuuit eū deus p̄ philistim t̄ p̄ arabes q̄ habitabāt in gurbaal t̄ p̄tra amonitas Appēdebātq; amonite munera

ozie: t̄ diuulgatū ē nomē ei? vsq; ad itroitū egypti p̄pter crebras victorias. Edificauitq; ozias turre in hierlm̄ sup portā anguli: t̄ sup portam vallis: t̄ reliq; in eodez muri latere firmavitq; eas. Extruxitq; turre i solitudine t̄ effodit cisternas plurimas eo q̄ haberet multa pecora taz in campestribus q̄ in heremi vastitate. Vineas q; habuit t̄ vinitores i montib? zin carmelo: erat q̄ p̄ hō agriculture dedit. Fuit autē exercit? bellatorum eius q̄ procedebāt ad prelia sub manu iehiel scribe. maasie doctoris. t̄ sub manu ananie qui erat de ducibus regis. Omnisq; numerus principū per familias suas virozum fortiū duorum milium sexcentoz: t̄ sub eis vniuersus exercitus trecentoz t̄ septē milium quingentoz: q̄ erāt apti ad bella t̄ p̄ rege cōtra aduersarios dimicabant. Preparauit q; eis ozias. id est cūcto exercitui clypeos t̄ hastas t̄ galeas t̄ loricas arcusq; t̄ fundas ad iaciēdos lapides: t̄ fecit in hierusalē diuersi generis machinas q; in turribus collocauit: t̄ in angulis muroz: vt mitterent sagittas et saxa grandia. Egressumq; ē nomē ei? p̄cul: eo q̄ auxiliaret ei dñs t̄ corroborasset illū. S; cū roborat? esset eleuatū est cor ei? in interitū suū t̄ neglexit dñm deū suū: ingressusq; tēplū dñi: adolere voluit incensum sup altare thimiamatis. Statimq; ingressus post eum azarias sacerdos: t̄ cū eo sacerdotes dñi octoginta viri fortissimi. restiterūtq; regi atq; dixerūt. Non est tui officij ozia vt adoleas incensum dño s; sacerdotū: b̄ est filioz aaron q̄ cōsecrati sunt ad huiusce modi ministeriū. Egredere de sanctuario ne cōtēpseris qz non reputabit tibi in gloriā b̄ a dño deo. Iratusq; ozias t̄ tenēs in manu thuribulū vt adoleret incensum minabat sacerdotib?. Statimq; orta est lepra in fronte ei? corā sacerdotibus in domo dñi sup altare thimiamatis. Cūq; resperisset eū azarias pōtifer: t̄ oēs reliq; sacerdotes viderunt leprā in fronte ei? t̄ festinato expulerunt eū. Sed t̄ ip̄e p̄terit? accelerauit egredi eo q̄ sensisset ilico plagā dñi. Fuit igit̄ ozias rex leprosus vsq; ad diē mortis sue: t̄ habitauit i domo sepata: plen? lepra ob quā eiect? fuerat d̄ domo dñi. Porro ioathā fili? eius rexit domū regl̄ et iudicauit pplm terre. Reliq; autē smonum ozie priorum t̄ nouissimoz scripsit esaias fili? amos p̄p̄beta. Dormiuitq; ozias cū p̄tib? suis. t̄ sepe hierūt eū in agro regaliū sepulchroz eo q̄ esset leprosus. regnauitq; ioathā filius eius p̄ eo.

L. S. De ioathan filia ozie q̄ vicit regē filiorū ammon. t̄ de morte ei?. **Ca. XXVII**

Viginti quinq; annoz erat ioathan cum regnare cepisset: t̄ sedecim annis regnauit in hierusalē. Nomen matris ei? hierusa filia sadoch. Fecitq; qd̄ rectū erat corā dño iuxta omnia que fecerat ozias pater suus. excepto

D
iii. Reg. v. 6

A
iii. R. lxi. a

B q̄ nō ē ingressus tēplū dñi ⁊ adhuc ppl̄s delin-
E q̄bat. Ip̄e edificauit portā dom̄ dñi excelsam ⁊
D i muro ophel multa p̄struxit. Urbes q̄s edifica-
 uit i montib⁹ iuda ⁊ in saltib⁹ castella et turre.
 Ip̄e pugnavit p̄ regē filioꝝ āmon ⁊ vicit eum.
 Dederūtq̄ ei filij āmon i tpe illo cētū talenta ar-
 gēt ⁊ decē milia choros triticilac totidē choros
 orde. Nec ei p̄buerūt filij āmon. in anno secūdo
 ⁊ tertio. Corroboratusq̄ ē ioathan: eo q̄ direx-
 set vias suas corā dño deo suo. Reliq̄ aut̄ sermo-
 nū ioathan ⁊ oēs pugne ei⁹ et opera scripta sūt
 in libro regū israel ⁊ iuda. Viginti quinque anno-
 rum erat cum regnare cepisset ⁊ sedecim annis
 regnavit in hierl̄m. Dormivitq̄ ioathan cum pa-
 tribus suis: ⁊ sepelierunt eum in ciuitate dauid.
 ⁊ regnavit achas filius eius pro eo.

C. S. De regno achas regis iude. ⁊ scelerib⁹
 eius que fecit ei fili⁹ romelie rex israel. de obed
 propheta qui locutus est p̄ captiuis. de popula-
 tione terre a theglathphalasar rege assyriorum
 spoliata domo domini. ⁊ principuz ⁊ nihil ei p̄-
 fuit. quia fecit victimas dñs damasci q̄ exstruit
 aras. ⁊ fecit altaria in angulis hierusalem clau-
 sa portā domus domini. de morte eius cui suc-
 cessit ezechias filius eius **Ca. XXVIII**

A **V**iginti annoz erat achas cū regnare ce-
 pisset. ⁊ sedeci annis regnavit in hierl̄m
iiij. R. xv. a Non fecit rectū in cōspectu dñi: sicut da-
 uid pater eius sed ābulauit in vñs regū isrl̄ in
 super ⁊ statuas fudit baalim. Ip̄e est q̄ adoleuit
 incensuz in valle henon ⁊ lustrauit filios suos
 in igne iuxta ritum gentiū quas interfecit dñs i
 aduentu filioꝝ israel. Sacrificabat quoq̄ ⁊ thy-
 miama succēdebat in excelsis ⁊ in collib⁹: ⁊ sub
 omni ligno frondoso. Tradiditq̄ euz dñs deus
 ei⁹ in manu regl̄ syrie: q̄ percussit eum magnāq̄
 predā cepit de eius imperio: ⁊ adduxit in dama-
 scum. Manib⁹ q̄s regis israel traditus est: ⁊ per-
 cussus plaga grādi. Occiditq̄ phacee filius ro-
 melie de iuda centū viginti milia in die vno oēs
 viros bellatores eo q̄ reliquissent dñm deū pa-
 trū suoz. Eodem tpe occidit zechi vir potēs et
 effraim maasiam filiū regis: ⁊ ezricam duces do-
 mus eius belchanā quoq̄ secundum a rege. Le-
B peruntq̄ filij israel de fratribus suis ducēta mi-
 lia mulierum pueroz et puellarum et infinitam
 predam. pertuleruntq̄ eam samariam. Ea tem-
 pestate erat ibi propheta domini nomine obed
 qui egressus obuiā exercitu veniēti in samarias
 dixit eis. Ecce iratus dñs de⁹ patrū vestroz cō-
 tra iudā tradidit eos in manib⁹ vestris ⁊ occidi-
 stis eos atrociter: ita vt ad celum pertingeret ve-
 stra crudelitas. Insuper filios iuda ⁊ hierusalē
 vultis vobis subijcere in seruos ⁊ ancillas: qd̄
 nequaq̄ facto opus est. Peccastis enī sup hoc
 dño deo vestro. Sed audite cōsiliū meū: ⁊ redu-

cite captiuos q̄s adduxistis de frīb⁹ vñs. qz ma-
 gn⁹ furor dñi iminet vob. Steterūt itaq̄ viri de
 p̄ncipib⁹ filioꝝ effraim. azarias fili⁹ iobanā. ba-
 rachias fili⁹ mosollamoth ezechias fili⁹ sellū: ⁊
 amasias fili⁹ hadali: ⁊ eos q̄ veniebāt de p̄lio: ⁊
 dixerūt eis. Nō introducet huc captiuos: ne pec-
 cem⁹ dño. Quare vult⁹ adijcere sup pctā n̄ra: et
 vetera cumulare delicta: Grade q̄ppe pctm̄ ē: ⁊
 ira furor⁹ dñi iminet sup isrl̄. Dimiseruntq̄ viri
 isrl̄ bellatores pdā: ⁊ vniuersa q̄ ceperāt coram
 p̄ncipib⁹ ⁊ oī multitudie steterūtq̄ viri q̄s supra
 memorauim⁹. ⁊ app̄hēdētes captiuos oēs q̄ nu-
 di erāt. vestierūt de spolijs. Cūq̄ vestissent eos
 ⁊ calciassent: ⁊ refecissent cibo ac potu: vnicūq̄
 q̄ p̄p̄ labore ⁊ adhibuisset eis curā: q̄cūq̄ ābu-
 lare nō poterāt. ⁊ erāt i becillo corpe: iposuerūt
 eos iumētis: ⁊ adduxerūt hiericho ciuitatē pal-
 may ad frēs eoz: ipiq̄ reuersi sūt i samariā. tpe
 illo misit rex achas ad regē assyrioz. postulans
 auxiliū. Venerūtq̄ idumei ⁊ percusserūt multos
 et iuda: ⁊ ceperūt predā magnam. Philistinim
 q̄s diffusi sunt p̄ vrbes cāpestres ⁊ ad meridiem
 iuda: ceperūtq̄ bethsames ⁊ abilō ⁊ gadiroth
 socho q̄s ⁊ thamnā ⁊ ganzo cū vinculis suis. et
 habitauerūt in eis. Humiliauerat enī dñs iudā
 p̄pter achas regem iuda eo q̄ nudasset eū auxi-
 lio et contentui habuisset dominū. adduxitq̄ cō-
 tra eum theglathphalasar regem assyrioz qui ⁊
 affixit eum: et nullo resistente vastauit. Igitur
 achas spoliata domo dñi et domo regum ac p̄n-
 cipum. dedit regi assyrioz munera: et tamen
 nihil ei profuit. Insuper ⁊ tempore āgustie sue
 auxit contemptuz i dñm. Ip̄e per se rex achas
 immolauit dñs damasci victimas percussorib⁹
 suis. ⁊ dixit: dñi regum syrie auxiliatur eis quos
 ego placabo hostijs: et aderunt mibi: cum econ-
 trario ipsi fuerunt ruine ei et vniuerso israel. Di-
 reptis itaq̄ achas omnibus vasis domus dei
 atq̄ contractis clausit ianuas templi dei et fe-
 cit sibi altaria in vniuersis angulis hierusalem:
 In omnib⁹ quoq̄ vrbibus iuda extruxit aras
 ad cremandum thus: atq̄ ad iracundiam puo-
 cauit dominū deum patrum suoz. Reliqua au-
 tem sermonū eius ⁊ omniū operum suoz p̄ioꝝ
 et nouissimoz scripta sunt in libro regū iuda
 et israel. Dormiuitq̄ achas cum patribus suis
 et sepelierunt eum in ciuitate hierusalem. Nec
 enī receperant eum in sepulchra regum israel.
 Regnavitq̄ ezechias filius eius pro eo

C. S. De regno ezechie qui tēplū aperiri mā-
 dauit. ⁊ restituit sacerdotiū. **Ca. XXIX**

Igitur ezechias regnare cepit cum vi-
 ginti quinque esset annoz et vigintino-
 uem annis regnavit in hierusalem. No-
 men matris eius abia filia zacharie fecitq̄ qd̄

erat placitū in conspectu dñi. iuxta oia que fecerat dauid pater eius. Ipso anno et mense primo regni sui aperuit valuas domus dñi et instaurauit eas: adduxitque sacerdotes atque leuitas et congregauit eos in plateā orientālē: dixitque ad eos. Audite me leuite et sanctificamini mūdare domum dñi dei patrū nr̄oz: et auferite oēm imundiciā de sanctuario. Peccauerūt patres nostri et fecerūt malum in conspectu domini dei nostri derelinquentes eum: auerterunt facies suas a tabernaculo domini dei nostri: et prebuerūt dorsus: clauerunt ostia que erant in porticu et extinxerūt lucernas: incensumque nō adoleuerunt: et holocausta non obtulerunt in sanctuario deo isrl̄. Conciatus est itaque furor dñi sup iudā et hierusalem. Tradiditque eos in cōmotionē et in interitum et in sibilū: sicut ipsi cernitis oculis vestris. En corruerunt patres nostri gladijs. filij nostri et filie nr̄e et coniuges captiue ducte sunt ppter hoc scelus. Nunc ergo placet mihi vt ineam⁹ fedus cū dño deo israel: et auertat a nobis furorē ire sue. Filij mei nolite negligere. Nos elegit dominus vt steteris coram eo: et ministretis illi colatisque eum: et cremetis ei incensum. Surrexerunt ergo leuite: math filius amasie et iohel filius azarie de filijs caath. Porro de filijs meraricis filius abdai: et azarias filius iahalchel. De filijs autē gersō ioba filius iemna: et eden filius iohaba. At vero de filijs elisaphan samri et iahibel. De filijs quoque asaph zacharias et mathanias: necnon et de filijs beaman. iahibel et semei. Sed et de filijs idithun semeias et ozibel. Congregaueruntque fratres suos et sanctificati sunt: et ingressi sunt iuxta mandatum regis et imperiū domini vt expiarent domus dei. Sacerdotes quoque ingressi templum dñi vt sanctificarent illud extulerunt omnem imundiciā quam intro reppererant in vestibulo domus domini: quā tulerūt leuite: et asportauerunt ad torrentē cedron foras. Leperūt autē prima die mensis primi mundare et in die octauo eiusdem mensis ingressi sunt porticū domus templi dñi: expiaueruntque templū diebus octo: et in die sextadecima mensis eiusdem quod ceperant implerūt. Ingressi quoque sunt ad ezechiam regem: et dixerunt ei. Sanctificauimus omnē domū dñi et altare holocausti: vasaque eius: necnō et mēsam ppositiōis cum omnibus vasis suis: cunctaque templi superpellectilē quē polluerat rex achas in regno suo postquē pcuraricat⁹ est: et ecce exposita sunt omnia corā altari dñi. Cōsurgensque diluculo ezechias rex adiuuauit oēs principes ciuitatis: et ascendit in domus dñi obtuleruntque simul thauros septem et anetes septem et agnos septem: et hircos septem: pro peccato: pro regno: pro sanctuario: pro iuda. Dixitque sacerdotibus filijs aaron vt offerrent sup altare dñi. Mactauerūt igitur thauros

et susceperunt sanguinem sacerdotes et fuderūt illum super altare. Mactauerunt etiam arietes et illorum sanguinem sup altare fuderunt. Immolauerunt agnos et fuderunt super altare sanguinem. Applicuerunt hircos pro peccato corā rege et vniuerso multitudine. Imposueruntque manus suas super eos: et immolauerunt illos sacerdotes et asperserunt sanguinem eorum coram altari pro piaculo vniuersi israelis. Pro oī quippe israel preceperat rex vt holocaustum fieret pro peccato. Constituit quoque leuitas in domo domini cum cymbalis et psalterijs et citharis sicut dispositionem dauid regis et gad videntis et nathan prophete. Siquidem dñi preceptum fuit per manum prophetarum eius. Steteruntque leuite tenentes organa dauid. et sacerdotes tubas et iussit ezechias vt offerrent holocausta super altare. Cūque offerrentur holocausta ceperunt laudes canere domino. et clangere tubis atque in diuersis organis que dauid rex israel reppererat concrepare. Omni autem turba adorante: cantores et hi qui tenebant tubas erant in officio suo donec compleretur holocaustum. Cūque finita esset oblatio incuruatus est rex et omnes qui erant cum eo: et adorauerunt. Precepitque ezechias et principes leuitas vt laudarent dominum sermōibus dauid et asaph videntis qui laudauerunt deum magna leticia et incuruato genu adorauerunt. Ezechias autem etiam hec addidit. Implestis manus vestras domino: accedite et offerite victimas et laudes in domo domini. Obtulerit ergo vniuersa multitudo hostias et laudes et holocausta mēte deuota. Porro numerus holocaustorum que obtulit multitudo hec fuit. Thauros sexaginta: arietes centum agnos ducentos: sanctificaueruntque domino boues sexcentos et oues tria milia. Sacerdotes vero pauci erant nec poterāt sufficere vt pelles holocaustorum detraherent. Unde et leuite fratres eorum adiuuerunt eos: donec impleretur opus et sanctificarentur antistites. Leuite quippe faciliori ritu sanctificantur quā sacerdotes. Fuerunt ergo holocausta plurima adipēs pacificorum et libamina holocaustorum et completus est cultus domus dñi. letatusque est ezechias et oīs populus eo quod ministeriū domini esset expletum de repente quippe hoc fieri placuerat.

L.S. De p̄dicatorib⁹ quos ezechias misit in oēm israel vt veniret et celebrarent p̄fase dño. et de pascha ezechie dño celebrato. **XXX**

Misit quoque ezechias ad oēm isrl̄ et iudā: scripsitque epl̄as ad effraim et manassen vt veniret ad domū dñi in hierl̄m et faceret p̄fase dño deo isrl̄. Inito ergo consilio regis et principū et vniuersi cet⁹ hierusalē decreuerunt vt facerent p̄fase mēse secūdo. Non enim occurrerat

S

i. Para. xv. d

S

A

Paralipomenon II

facere in tpe suo: qz sacerdotes q̄ possent suffice-
 re sanctificati non fuerant: z̄ populus nondum
 congregatus fuerat in hierlm. Placuitq̄ ser-
 mo regi z̄ oī multitudini: z̄ decreuerūt vt mitte-
 rent nuncios in vniuersum isrl̄ de bersabee vsq̄
 dan: vt veniret z̄ facerent p̄hase dño deo israel ī
 hierlm. Multi enī non fecerāt sicut in lege p̄scri-
 ptum est. Perreueruntq̄ cursores cuz epistolis
 ex regis imperio z̄ principuz eius: in vniuersum
 israel z̄ iudā iuxta id qd̄ rex iusserat predicantes
 Filij isrl̄ reuertimini ad dñm deū abraā et isaac
 z̄ isrl̄: z̄ reuertef ad reliq̄as que effugerunt ma-
 nus regis assyriorum. Nolite fieri sicut patres ve-
 stri z̄ fratres: qui recesserunt a dño deo patrum
 suoz: et tradidit eos in interitū: vt ipsi cernitis.
 Nolite indurare ceruices vestras sicut p̄res vsi
 Tradite man⁹ vestras dño: z̄ venite ad sanctua-
 rium ei⁹ qd̄ sanctificauit in eternū. Scruite dño
 deo patrū vestroz: z̄ auertetur a vobis ira furo-
 ris eius. Si enī vos reuersi fueritis ad dominū
 fratres vestri z̄ filij habebunt miām coram dñis
 suis: q̄ illos duxerunt captiuos z̄ reuertent ī ter-
 ram hanc. P̄ius enī z̄ clemēs est dñs de⁹ vester
 z̄ nō auertet faciē suā a vobis si reuersi fueritis
 ad eum. Iḡit cursores p̄gebāt velociter de ciuita-
 te in ciuitatem: p̄ terram effraim z̄ manasse vsq̄
 ad zabulon: illis irridentib⁹ z̄ subsannantibus.
 eos. Attamē quidā viri ex aser z̄ manasse z̄ zabu-
 lon acquiescētes cōsilio. venerūt hierlm. In iu-
 da vero facta est manus dñi vt daret eis cor vnū
 vt faceret iuxta p̄ceptū regis z̄ principū v̄bz
 dñi. Congregatiq̄ sunt in hierlm ppli multi: vt
 faceret solēnitates azymoz ī mēse sc̄do. Et sur-
 gentes destruxerunt altaria q̄ erāt in hierlm at-
 q̄ vniuersa in quibus ydolis adolebat incēsum
 subuertentes p̄ecerunt in torrentē cedron. Im-
 molauerūt aut̄ p̄hase quartadecima die mensis
 secundi. Sacerdotes q̄ atq̄ leuite tandē sc̄tifi-
 cati obtulerūt holocausta in domo dñi: steterūt
 q̄ in ordine suo iuxta dispositionē z̄ legē moy-
 si hoīs dei. Sacerdotes vero suspiciebāt effundē-
 dū sanguinem de manib⁹ leuitarum: eo q̄ multa
 turba sanctificata non esset: z̄ idcirco imolarent
 leuite p̄hase his q̄ nō occurrerant sc̄tificati dño.
 Magna etiā pars ppli de effraim z̄ manasse et
 isachar z̄ zabulon q̄ sc̄tificata nō fuerat comedit
 p̄hase: nō iuxta qd̄ scriptū est: z̄ orauit p̄ cis eze-
 chias dicēs. Dñs bonus propitiabit̄ cunctis q̄
 in toto corde requirunt dñm deū patrum suoz z̄
 nō imputabit eis q̄ minus sanctificati sūt. Quē
 exaudiuit dñs: z̄ placatus est p̄p̄lo. Feceruntq̄
 filij israel qui inuenti sunt in hierlm solēnitatē
 azymoz septē diebus in leticia magna: laudā-
 tes dñm per singulos dies. leuite q̄ z̄ sacerdo-
 tes per organa que suo officio congruebant. Et
 locutus est ezechias ad cor omnium leuitarum

qui habebant intelligētiam bonam sup̄ domino
 z̄ comederunt septem diebus solēnitatis imo-
 lantes victimas pacificoz z̄ laudantes dominū
 deū patrū suoz. placuitq̄ vniuersē multitudini
 vt celebrarent etiā alios dies septem: quod z̄ fe-
 cerunt cum ingenti gaudio. Ezechias autē rex
 iuda p̄buerat multitudini mille thaurus: et se-
 ptem milia ouium. Principes vero dederāt po-
 pulo thaurus mille: z̄ oues decem milia. San-
 ctificata est ergo sacerdotum plurima multitu-
 do: z̄ hilaritate perfusa omnis turba iuda. tam
 sacerdotum et leuitarum q̄ vniuersē frequentie
 que venerat ex israel. proselitorum quoq̄ de ter-
 ra israel et habitantium in iuda. Factaq̄ est grā-
 dis celebritas in hierusalem qualis a diebus sa-
 lomons filij dauid⁹ regis israel in ea vrbe non
 fuerat. Surrexerunt autem sacerdotes atq̄ le-
 uite benedicentes populo: et exaudita est vox eo-
 rum. peruenitq̄ oratio ī habitaculū sanctū celi.
 ¶ *S.* Ezechias sacerdotum et leuitarum: di-
 uisit offertorium. de collatione decimarum. dan-
 tur. colliguntur distribuuntur. repetuntur. bo-
 na que fecit ezechias. et quomodo prosperatus
 est.

Ca. XXXI

Cumq̄ hec fuissent rite celebrata egressus
 est omnis israel qui inuentus fuerat in
 vrbibus iuda: z̄ fregerunt simulachra:
 succideruntq̄ lucos demoliti sunt excelsa: et ab-
 taria destruxerunt: non solum de vniuerso iuda
 et beniamin. sed et de effraim quoq̄ z̄ manasse:
 donec penitus euenterēt. Reuersiq̄ sunt omnes
 filij israel in possessiones et ciuitates suas. Eze-
 chias autem constituit turmas sacerdotales. et
 leuiticas per diuisiones suas vnūquēq̄ in offi-
 cio proprio tam sacerdotum videlicet q̄ leuita-
 rum ad holocausta z̄ pacifica: vt ministrarent z̄
 confiterentur canerentq̄ ī portis castrozum do-
 mini. Pars autem regis erat vt de propria eius
 substantia offerretur holocaustum mane semper
 et vespere: sabbatis quoq̄ et kalendis et solen-
 nitatibus ceteris: sicut scriptum est in lege moy-
 si. P̄cepit etiam populo habitantium hie-
 rusalem vt darent partes sacerdotibus et leui-
 tis: vt possent vacare legi domini. Quod cum
 percrebuisset in aurib⁹ multitudinis: plurimas
 obtulere primitias filij isrl̄ frumenti vini z̄ olei
 mellis quoq̄ z̄ omnium que gignit humus deci-
 mas obtulerunt. Sed z̄ filij israel z̄ iuda qui ha-
 bitabant in vrbibus iuda obtulerunt decimas
 boum z̄ ouium: decimasq̄ sanctorū q̄ vouerant
 domino deo suo: atq̄ vniuersa portantes. fece-
 runt acervos plurimos. Mense tertio ceperunt
 acervoz iacere fundamenta: z̄ mēse septimo cō-
 pleuerunt eos. Cūq̄ ingressi fuissent ezechias
 z̄ p̄ncipes ei⁹: viderūt acervos z̄ bñdixerūt dño
 ac populo israel. Interrogauitq̄ ezechias sacer-

Paralipomenon II

dotes et leuitas cur ita iaceret acerui: Rndit illi azarias sacerdos p̄m̄: de stirpe sadoch dicē. Et quo ceperūt offerri p̄mitie in domo dñi comeditus et saturati sumus et remāserūt plurima: eo q̄ bñdixerit dñs p̄p̄o suo. Reliquiaz autē ē copia ista quā cernis. Precepit igit. Ezechias vt p̄parent ozrea ī domo dñi. Quod cū fecissent. intulerūt tā p̄mitias q̄ decimas: et q̄cunq̄ vouerāt fideliter. Fuit autē p̄fectus eoz chonenias leuita et semei frat ei? secundus. post q̄ iehibel et azarias et naad et asabel et hierimoth. iozabat q̄ et elibel et iesmachias et maath et banaias p̄positi sub manib? chonenie et semei fratris eius ex impio ezechie regis. et azarie p̄tificis domus dñi: ad q̄s oīa ptinebāt. Chore filius iemma leuites et iamitor orientalis porte p̄positus erat his q̄ sp̄te offerebant dño. p̄mitijs et cōsecratis ī sc̄tā sc̄torum et sub cura eius eden et beniamin: iesuc et semeias. Amarias q̄ et sechenias ī ciuitatibus sacerdotū vt fideliter distribuerent fratribus suis partes minoribus atq̄ maioribus: exceptis maribus ab annis tribus et supra: cūctis q̄ ingrediebant templū dñi. Et quicq̄ p̄ singulos dies cōducebant in ministerio atq̄ obseruationib? iuxta diuisiones suas: sacerdotibus per familias et leuitis a vicissimo anno et supra per ordines et turmas suas: vniuersaq̄ multitudini tā vrozib? q̄ liberis eoz vtriusq̄ sexus fideliter cibi de his q̄ sanctificata fuerāt prebebātur. Sed et filioruz aaron p̄ agros et suburbana vrbū singularū dispositi erāt viri q̄ ptes distribuerēt vniuerso sexui masculino: de sacerdotib? et leuitis. Fecit ergo ezechias vniuersa q̄ dixim? in oī iuda opatus q̄ est bonū et rectū et verū coram dño deo suo: in vniuersa cultura ministerij domus dñi iuxta legem et cerimonias: volens req̄rere deū suū in toto corde suo. Fecitq̄ et p̄peratus est.

L.S. De strage facta ab angelo ī castris sennacherib. de morte ipsius. de egritudine ezechie de supbia cordis eius et humilitate. de diuitijs ei?. de peccato eius in nuncijs babilonis ostendendo oīa dom? ei?. de morte eius. de regno manasses filij eius.

Ca. XXXII

Post q̄ et huiuscemodi veritatē venit sennacherib rex assyrioz et ingressus iudaz obsedit ciuitates munitas. volens eas cape. Quod cū vidisset ezechias venisse. sennacherib et totū belli impetū verti contra hierlm inīto cū p̄ncipib? cōsilio virisq̄ fortissimis vt obturarent capita fontū q̄ erāt extra vrbē et hoc oīum decernēte sn̄a cōgregauit plurimā multitudinē et obturauerūt cunctos fontes et riuū q̄ fluebāt in medio terre dicētes. Ne veniāt reges assyrioz et inueniāt aquaz abundantiam. Edificauit q̄ agens industric oēm murū qui fuerat dissipatus et extruxit turre desup et forinsecus alterū mu-

rū. Instaurauitq̄ mello in ciuitate dauid et fecit vniuersi generis armaturā et clypeos. Constituitq̄ p̄ncipes bellatoz in exercitu. Et conuocauit vniuersos in platea porte ciuitatis. ac locutus est ad eoz dicēs. Viriliter agite et cōfortamini: nolite timere: nec paueatis regē assyriozum et vniuersam multitudinē q̄ est cū eo. Multo enim plures nobiscū sunt q̄ cū illo. Cū illo enī est brachiū carneū. nobiscū dñs de? noster q̄ auxiliator est noster: pugnatq̄ p̄ nobis. Cōfortatusq̄ ē populus huiuscemodi verbis ezechie regis iuda. Que postq̄ gesta sunt misit sennacherib rex assyriozum seruos suos hierlm. ipse enī cū vniuerso exercitu obsidebat lachis. ad ezechia regē iuda et ad oēm pplm̄ q̄ erat in vrbē dicens. Nec dicit sennacherib rex assyrioz. In quo hñtes fiducia sedetis obsessi in hierlm? Nuz ezechias decepit vos vt tradat morti in fame et siti: affirmans q̄ dñs deus vester liberet vos de manu regis assyrioz. Nunqd nō iste est ezechias q̄ destruxit excelsa illi? et altaria. et precepit iude et hierlm dicens. corā altari vno adorabitis: et in ip̄o cōburetis incensum? An ignoratis q̄ ego feci? et patres mei cunctis terrarum pplis? Nunqd preualuerunt dñi gentiū oīuzq̄ terraz liberare regionem suā de manu mea? Quis est de vniuersis dñs gentiū q̄s vastauerūt patres mei qui poterit eruere pplm̄ suū de manu mea: vt possit etiā deus vester eruere vos de hac manu? Non vos ergo decipiat ezechias. nec vana p̄suasione deludat. neq̄ credatis ei. Si enī nullus potuit de cunctarum gentiū atq̄ regionū liberare populum suum de manu mea. et de manu patrū meorum. consequēter nec deus vester potuerit eruere vos de hac manu. Szt alia multa locuti sunt sui eius p̄tra dñm deum: et cōtra ezechia seruz eius. Epistolas quoq̄ scripsit plenas blasphemie in dominū deum isrl et locutus est aduersum eum. Sicut dñi gentium ceterarum non potuerūt liberare populū suū de manu mea: sic et deus ezechie eruere non poterit populum suuz de manu ista. Insuper et clamore magno lingua iudaica cōtra populū qui sedebat in hierlm p̄sonabat vt terreret eos et caperet ciuitatem. Locutusq̄ est contra dñm israel sicut aduersum deos populorum terre opera manuum hominum. Drauerūt igitur ezechias rex et esaias filius amos prophetes aduersum hanc blasphemiam ac vociferati sunt vsq̄ in celum. Et misit dominus angelum suum qui percussit oēm virum robustum et bellatorem et principem exercitus regis assyriorum. reuersusq̄ est cum ignominia in terraz suā. Cūq̄ ingressus esset domū domini sui. filij qui egressi fuerant de vtero eius interfecerunt eum gladio saluauitq̄ dñs ezechiam et habitatores hierlm de manu sennacherib regis assyriozum et

B
iiij. Reg. vi. d

E
iiij. Reg. xvij. f

D

E

Paralipomenon II

Re. xxi. a
Esa. xxxvija

de manu oīuz ⁊ prestitit ei quietem p̄ circūitum. Multi etiā deferebāt hostias ⁊ sacrificia dño ī hierusalem. ⁊ munera ezechie regi iuda. Qui exaltatus est post hec coram cunctis gētibus. In diebus illis egrotavit ezechias vsq; ad mortē ⁊ oravit dñm. Exaudivitq; eū: ⁊ dedit ei signū: sed nō iuxta beneficia q̄ acceperat retribuit ei: qz eleuatū est cor ei. Et facta est cōtra eū ira: ⁊ contra iudā et hierusalē. Dumiliatusq; est postea eo qd exaltatū fuisset cor ei. tā ip̄e q̄ habitatores hierusalē. ⁊ idcirco nō venit sup eos ira dñi in diebus ezechie. Fuit autē ezechias dives ⁊ inclytus valde ⁊ thesauros sibi plurimos ⁊ gregavit argēti ⁊ auri. ⁊ lapidis p̄ciosi. aromatū ⁊ armoz vniuersi generis ⁊ vasoz magni precij: apothecas q̄ frumēti vini ⁊ olei ⁊ presepia oīuz iumentoz caulasc; pecoribus: et vrbes sex edificavit. Dabebat quippe greges ouiu ⁊ armentoz innumērabiles eo qd dedit ei dñs substantiam multā nimis. Ip̄e est ezechias qui obturavit superiorem fontem aquarū gyon: ⁊ auertit eas subter ad occidentē vr̄bis dauid. In oībus operibus suis fecit p̄spere q̄ voluit. Attamen in legatione principū babilonis q̄ missi fuerāt ad eū vt iterrogarent de portento qd acciderat sup terrā de reliquit eū dñs: vt temptaret ⁊ nota fierēt oīa q̄ erāt in corde eius. Reliqua autē sermonū ezechie ⁊ misericordiarū eius scripta sunt in visidē esaie filij amos prophete: ⁊ in libro regum iuda ⁊ isrl. Dormiuitq; ezechias cum patribus suis: ⁊ sepe lierunt eum supra sepulchra filiorum dauid. Et celebravit eius exequias vniuersus iuda: ⁊ omnes habitatores hierusalem: regnavitq; manasses filius eius pro eo.

C. S. De regno manasses et sceleribus eius. capitur ab assyrijs ⁊ ducitur in babilonem. penitet et orat dominuz. et reducit in hierusalem destruit ydola de domo dñi ⁊ aras quas fecerat ip̄e. sed populus adhuc immolat in excelsis. de morte eius et de regno filij eius amon ⁊ occisione eius a seruis suis proprijs. cui successit filius eius iosias. **Ca. XXXIII**

Re. xxi. a
Esa. xxxvija

Dodecim annoꝝ erat manasses cum regnare cepisset. et quinquagintaquinq; annis regnavit in hierusalē. Fecit autē malum coram dño iuxta abhomiatiōes gentū q̄ subuertit dñs corā filijs israhel: ⁊ p̄uersus instauravit excelsa q̄ demolitus fuerat ezechias pater eius cōstruxitq; aras baalij ⁊ fecit lucos ⁊ adoravit oēm militiā celi ⁊ coluit eā. Edificavit q; altaria in domo dñi de q̄ dixerat dñs in hierlm. erit nomē meū in eternū. Edificavit autē ea cūcto exercitū celi. in duobus atrijs dom⁹ dñi: trāsire q; fecit filios suos p̄ ignē in vallē bēhennō. Obferuabat somnia: sectabat auguria: maleficis artibus infuiebat. Dabebat secū magos ⁊ incanta-

tores: multaq; mala opatus est corā domino vt irritaret eum. Sculptile q; ⁊ cōflatile signuz posuit in domo dñi: de qua locut⁹ est dñs ad dauid et ad salomonem fili⁹ eius dicēs. In domo hac et in hierusalē quas elegi de cunctis tribub⁹ isrl. ponā nomē meū in sempiternū: ⁊ mouere nō faciā pedē israhel de terra quā tradidi patrib⁹ eorū ita duntaxat si custodierint facere q̄ precepi eis cunctaq; legē ⁊ cerimonias atq; iudicia q̄ mandauit per manum moyfi. Igit manasses seduxit iudā et habitatores hierusalē vt facerēt malum sup oēs gentes quas subuerterat dñs a facie filiorum isrl. Locutusq; est dñs ad euz ⁊ ad pplm illius et attendere noluerūt. Idcirco superinduxit eis principes exercit⁹ regis assyriorum. ceperuntq; manassen et victuz cathenis atq; compedibus duxerūt in babilonem. Qui postq; coangustatus est oravit dominū deū suū et egit penitentiam valde coram deo patrū suozum. Deprecatus est eum et obsecrauit intente. ⁊ exaudivit orationē ei⁹: reduxitq; eum hierusalē in regnum suū. ⁊ cognouit manasses qd domin⁹ ip̄e esset de⁹. Post hec edificavit murū extra ciuitatem dō ad occidentē gyon in conualle ab introitu porte pisciū p̄ circūituz vsq; ad ophel et exaltauit illū vehementer. Constituitq; principes exercitus in cunctis ciuitatib⁹ iuda munitis et abstulit deos alienos ⁊ simulachꝝ de domo dñi. aras q; quas fecerat in monte dom⁹ dñi et in hierlm. et picit oīa extra vr̄bē. Porro instauravit altare domini: ⁊ immolauit sup illud victimas et pacifica et laudē. precepitq; iude vt fuiret domino deo isrl. Attamen adhuc ppl̄s imolabat in excelsis domino deo suo. Reliqua autē gestoz manasse et obsecratio ei⁹ ad deū suū verba q; videntū q̄ loquebant ad eū in noīe dñi dei israhel: cōtinent in p̄mo nibus regū isrl. Oratio q; ei⁹ et exauditio et cuncta peccata atq; cōtemp⁹. loca etiā in quibus edificauit excelsa et fecit lucos ⁊ statuas anteq; ageret penitentiā scripta sunt in sermonib⁹ ozai. Dormiuit ergo manasses cū patrib⁹ suis. et sepe lierunt euz in domo sua. regnavitq; p̄ eo fili⁹ ei⁹ amon. Vigintiduoꝝ annoꝝ erat amon cum regnare cepisset. et duobus annis regnavit in hierusalem. Fecitq; malum in conspectu domini sicut fecerat manasses pater eius et cunctis ydolis que manasses fuerat fabricatus imolauit atq; scriuiuit. et nō ē reuerit⁹ faciē dñi sicut reueritus est manasses pater eius: et multo maiora deliquit. Cūq; iurassent aduersus eū filij sui interfecit eū ī domo sua. porro reliqua ppli multitudo cesis his qui amon percusserant cōstituit regem iosiam filium ei⁹ pro eo.

C. S. De regno osie ⁊ eius pietate. de inuentione deuteronomij. de pphetissa. de federe populi ad dominum. **Ca. XXXIII**

Paralipomeno II

Octo annorum erat iofias cum regnare ce-
pisset: et triginta et uno anno regnavit
in hierlm. Fecitque quod erat rectum in conspe-
ctu domini. et ambulavit in vijs dauid patris sui: non
declinavit neque ad dexteram neque ad sinistram.
Octavo autem anno regni sui cum adhuc esset puer
cepit querere deum patris sui dauid. et duodecimo an-
no postquam regnare ceperat mundavit iudam et hie-
rusalem ab excelsis et lucis simulacrisque et sculpti-
libus. Destrueruntque coram eo aras baalim et si-
mulacra que supposita fuerant et demoliti sunt. Lucos
etiam et sculptilia succidit atque comminuit. et su-
per cumulos eorum que eis imolare consueverant fra-
gmenta dispersit. Omnia preterea sacerdotum combustit in
altaribus idolorum: mundavitque iudam et hierusalem
Sed et in urbibus manasse et effraim et symeon
usque neptalim cuncta subuertit. Cuncta altaria dis-
sipasset et lucos et sculptilia comminisset in frusta:
cunctaque delubra demolit: ceterum de vniuersa terra
israhel: reuersusque est in hierlm. Igitur anno octauo de-
cimo regni sui mundata iam terra et templo domini: misit
saphan filium ezeli et maasiam principem civitatis: et
ioha filium ioachaz a commetarijs ut instaurarent
domum domini dei sui. Qui venerunt ad helchiam sa-
cerdotem magnum: acceptaque ab eo pecunia que illa-
ta fuerat in domum domini. et quam congregauerant le-
uite et ianitores de manasse et effraim et vniuer-
sis reliquijs israhel: ab omni quoque iuda et beniamin et ha-
bitatoribus hierlm tradiderunt in manibus eorum que
preceperant operarijs in domo domini ut instaurarent tem-
plum: et infirma queque sartiret. At illi dederunt
eam artificibus et commetarijs ut emerent lapides de
lapidinis et ligna ad commissuras edificij et ad
contiguationem domorum que destruxerant reges iu-
da. Qui fideliter cuncta faciebant. Erant autem propo-
siti operantium iadab et abdias de filijs merari. za-
charias et mosollam de filijs caath que virgebant op-
erari omnes leuite scientes organis canere. Super eos vero
que ad diversos usus onera portabant: erant scribe
et magistri de leuitis ianitores. Cunctaque efferebant pe-
cuniam que illata fuerat in templo domini repperit. Helchi-
as sacerdos librum legis domini que datus fuerat per ma-
num moysi: et ait ad saphan scribam. Librum legis
inveni in domo domini. Et tradidit ei. At ille intulit
volumen ad regem. et nuntiavit ei dicens. Omnia que dedi-
sti in manu suorum tuorum ecce complent. Argentum quoque
repperit est in domo domini proflauit datique est perfectis ar-
tificibus et diuersa opera fabricantium preterea tradidit
mibi helchias sacerdos hunc librum. Quem cum rege
preceperat recitasset: audissetque ille verba legis scidit ve-
stimenta sua. et precepit helchie et achiam filio sapham
et abdon filio micha. sapham quoque scribe et asaie
seruo regis dicens. Ite et orate pro reliquijs is-
rahel et iuda super et vniuersis sermonibus libri
istius que repperit est. Magnus enim furor domini stillauit

super nos eo quod non custodierit precepta domini verba domini
faceret omnia que scripta sunt in isto volumine. Abijt
ergo helchias et hi que supra rege missi fue-
rat ad ol-
daz prophetam uxorem sellu filij theechuath filij aras
custodis vestium que habitabat in hierlm in secunda
et locute sunt ei verba que supra narrauimus. At illa
respondit eis. Nec dicit dominus deus israhel. Dicite viro que
misit vos ad me. Nec dicit dominus. Ecce ego indu-
cam malum super locum istum et super habitatores eius
cunctaque maledicta que scripta sunt in libro hoc que
legerunt coram rege iuda: que dereliquerunt me et sa-
crificauerunt dijs alienis ut me ad iracundiam pro-
uocarent in cunctis operibus manuum suarum. Idcirco
stillabit furor meus super locum istum et non
extinguet. Ad regem autem iuda que misit vos pro domino
deprecando sic loquimini. Nec dicit dominus deus israel
domini audisti verba voluminis atque emolitum est cor
tuum et humiliatus es in conspectu domini super his que
dicta sunt contra locum hunc et habitatores hie-
rusalem. reueritusque faciem meam scidisti vestimenta
tua et fleuisti coram me: ego quoque exaudiui te dicit
dominus. Jam enim colligam te ad patres tuos et infe-
reris in sepulchrum tuum in pace. nec videbunt o-
culi tui omne malum quod ego inducturus sum super lo-
cum istum et super habitatores eius. Retulerunt itaque
regi cuncta que dixerat. At ille convocatis vniuersis
maioribus natu iuda et hierlm ascendit in domum
domini vnaque omnes viri iuda et habitatores hie-
rusalem sacerdotes et leuite. et cunctus populus a
minimo usque ad maximum. Quibus audientibus in
domo domini legit rex omnia verba voluminis. et stans
in tribunali suo percussit fedus coram domino ut am-
bularet post eum et custodiret precepta et testimo-
nia et iustificaciones eius in toto corde suo: et in
tota anima sua. faceretque que scripta sunt in volu-
mine illo quod legerat. Adiurauit quoque super hoc
omnes qui reperti fuerant in hierusalem et benia-
min. et fecerunt habitatores hierlm iuxta pactum
domini dei patrum suorum. Abstulit ergo iofias cunctas
abominaciones de vniuersis regionibus filiorum
israhel. et fecit omnes que residui erant in israhel ser-
uare domino deo suo. Cunctis diebus vite eius non re-
cesserunt a domino deo patrum suorum.

Ca. XXXV De phase que fecit iofias. de morte eius
de lamentacionibus suorum super eum.

Hecit autem iofias in hierlm phase domino quod
immolatus est quartadecima die mensis
primi. Et constituit sacerdotes in officijs
suis: hortatusque est eos ut ministrarent in domo
domini. Leuitis quoque ad quorum eruditionem omnis is-
rahel sanctificabatur domino locutus est. Nonite arcam
in sanctuario templi quod edificauit salomon fi-
lius dauid rex israel. Nequaquam enim eam ultra por-
tabitis. Nunc ergo ministrare domino deo vestro et
populo eius israel: et preparate vos per domos